

HRVATSKARIJEČ

SUBOTICA, 12. SIJEČNJA 2007. - CIJENA 35 DINARA - BROJ 203

Informativno-politički tjednik. Izlazio od 1945. do 1956., obnovljen 2003. COBISS SR-ID 109442828

Izbori 2007. HRVAT NA LISTI DS-a

INTERVJU

Nadvladajmo sukobe

ŽELJKO AUGUSTINOV

Nove članice Europske unije
Bruxselles otvorio vrata i za ćirilicu

Saddamovo vješanje ponovno otvorilo pitanje
Smrtna kazna - da ili ne?

U povodu Izvješća
Nadzornog odbora HNV-a

REAGIRANJA NA REAGIRANJA...

MILIVOJ

MILIVOJ
PRČIĆ

MILIVOJ
PRČIĆ

JUŽNO
OD TRANŠEJA

HRVATSKARIJEČ

NOVA
KNJIGA

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka ustanova
»Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II,
24000 Subotica

UPRAVNI ODBOR:

Lazar Baraković (predsjednik),
Dušica Dulić, Zdenko Đaković,
dr. Marija P. Matarić, Pavle Pejčić,
Dražen Prčić, Zvonko Sarić,
Stipan Stantić, Zvonko Tadijan

DIREKTOR I**V. D. ODGOVORNOG UREDNIKA:**

Zvonimir Perušić

**POMOĆNIK I ZAMJENIK
ODGOVORNOG UREDNIKA:**

Zvonko Sarić

REDAKCIJA:

Ivan Andrašić (Podunavlje)
Davor Bašić Palković (kultura)
Dušica Dulić (politika)
Jasminka Dulić (politika)
Dražen Prčić (sport i zabava)
Zdenko Samaržija (povijest)
Nada Sudarević (fotografije)
Željka Vukov (društvo)

TEHNIČKI UREDNIK:

Thomas Šujić
Jelena Ademi (tehnički prijelom)

ADMINISTRACIJA:

Zdenka Sudarević
Ljubica Vujković Lamić

LEKTORICA: Katarina Vasiljčuk**KOREKTOR:** Mirko Kopunović

TELEFON: ++381 24/55-33-55
++381 24/55-15-78

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69**E-MAIL:** hrvatskarijec@tippnet.co.yu**WEB:** www.hrvatskarijec.co.yu**TISAK:** »Rotografika« doo Subotica

List je registriran kod Tajništva za
informiranje Skupštine AP Vojvodine
pod rednim brojem 73.
List je oporezovan PDV-om od 8 posto,
po Službenom glasniku broj 140
od 1. siječnja 2005.

Logičan izbor

Kako se kampanja za parlamentarne izbore u Srbiji približava vrhuncu, tako se ozračje u zemlji zakuhava prepoznatljivim metodama i još jasnijim rječnikom. Političari se, doduše, pokušavaju uzdržavati teških riječi, no sljedbenici nekih od njih svoj dio posla marljivo odrađuju na terenu. Ovih je dana više gradova u Srbiji zajutro s grafitima mržnje, među kojima prednjače: »Nož, žica, Srebrenica« (Kragujevac), »Tadića pored Đinđića« (Čuprija), nacrtan čovjek na vješalu s potpisom »Bor_s« (Surdulica), te »Srbija Srbima«, »Nacionalni stroj«, »Krv i čast«, kukasti križevi (Novi Sad).

Ako izuzmemo devedesete godine, kada je ispisivanje grafita s uvredljivim sadržajem bio najblaži oblik širenja međunacionalne i međuvjerske mržnje, jedino su konac 2003. i prvi dio 2004. godine, a najviše baš oko izbora, nalikovali ovome što se sada zbiva, premda je situacija tada ipak bila ozbiljnija, a incidenti konkretniji i grublji.

Osoba, čije se ime u uvredljivom kontekstu najčešće spominje na zidovima, je predsjednik Srbije Boris Tadić, upravo čovjek koji je prvi i jedini ponudio predstavnicima nacionalnih manjina, kao predstavnicima kolektiviteta, da na listi jedne velike stranke, njegove Demokratske stranke, uđu u Narodnu skupštinu Srbije i tamo zastupaju interese svoje nacionalne zajednice. Možda bi, ali samo možda, bez te ponude Tadić sada bio pošteđen neciviliziranih grafita s njegovim imenom, ali politička će matematika vjerojatno pokazati, da je odluka bila ispravna i korisna kako za DS, tako i za nacionalne zajednice koje su se pozivu odazvale.

Među onima koji su ponudu prihvatili su i Hrvati, čija je stranka DSHV za narodnog zastupnika na listi DS-a predložila svoga predsjednika Petra Kuntića. Ima Hrvata i na listama drugih stranaka, među njima neki će gotovo sigurno i ući u parlament i njihovu poziciju također treba maksimalno uvažiti, no, jedino je Kuntić onaj Hrvat koji je na listu dospio zato što je Hrvat i zato što se od njega očekuje da se zalaže za interese hrvatske zajednice u Srbiji. Uz dužno poštovanje za kandidate hrvatske nacionalnosti drugih stranaka, prema kojima hrvatska zajednica u ranijem razdoblju nije bila do kraja korektna, logika nalaže da se hrvatski opredijeljeni birači priklone kandidatu DSHV-a i na širokoj listi Demokratske stranke podrže njegov ulazak u Skupštinu.

Ukoliko se za listu DS-a u sredinama u kojima žive Hrvati izjasni najmanje onoliki broj birača, koliki je bio zbroj glasova DS-a i DSHV-a na posljednjim lokalnim izborima, ulazak Petra Kuntića u parlament ne bi trebao biti upitan. Taj je uvjet relativno lako ispuniti, ne treba čak ni previše napora, dovoljno je samo izaći na biračko mjesto i zaokružiti po savjesti. Solidna izlaznost svako će ostvariti cilj.

Z. P.

Još tjedan dana kampanje, a onda šutnja...

Parlamentarni izbori i nacionalne manjine

Brojnije manjine samostalno, malobrojnije s »velikim« strankama

Mediji i analitičari prognoziraju kako će ovoga puta, za razliku od prethodnog saziva, nacionalne manjine imati značajniju ulogu u parlamentarnom životu i u budućoj Vladi, prvenstveno zahvaljujući ukidanju cenzusa od pet posto za nacionalno-manjinske liste

U Srbiji ima ukupno 6.652.105 birača koji će 21. siječnja, na 8.462 biračka mjesta, moći glasovati na parlamentarnim izborima i birati između 20 izbornih lista. Mediji i analitičari prognoziraju kako će ovoga puta, za razliku od prethodnog saziva, nacionalne-manjine imati značajniju ulogu u parlamentarnom životu i u budućoj Vladi prvenstveno zahvaljujući ukidanju cenzusa od pet posto za nacionalno-manjinske liste. Ovu su šansu iskoristile brojnije manjine – Mađari, Bošnjaci, Albanci i Romi čije će stranke ili koalicije samostalno sudjelovati na izborima, dok su malobrojnije manjine, kako neki pomalo zlonamjerno tumače, postale »prijen« velikih stranaka.

Nema niti jedne velike stranke koja se ne hvali time da vodi i računa i o interesima nacionalnih manjina i kako među kandidatima ima osim Srba i pripadnike nacionalnih manjina. Tako G 17 Plus ističe da ima više od jedne trećine kandidata za zastupnike na svojoj listi koji su pripadnici nacionalno-manjinskih zajednica, a ovakav pristup tipičan je i za većinu drugih stranaka u manjoj ili većoj mjeri. Demokratska stranka, koja sebe vidi kao pravog »zaštitnika« manjina, na izborima nastupa u koaliciji sa Sandžačkom demokratskom partijom Rasima Ljajića, na njihovoj listi je i predsjednik Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini Petar Kuntić a ističu da su na njihovoj listi kandidati –predstavnički skoro svih nacionalnih zajednica koje žive u Srbiji, a koje su kandidirala vijeća nacionalnih manjina.

S DEMOKRATAMA U PARLAMENT: Predsjednik DSHV-a Petar Kuntić kaže kako su se za listu DS-a odlučili zbog toga što vjeruju da će uz ovu stranku uspjeti riješiti nagomilane neriješene probleme s kojima se hrvatska zajednica suočava, prije svega glede razmjernog zas-

Petar Kuntić

tupljenosti u vlasti, upravi i pravosuđu, slobodne i ravnopravne uporabe vlastitog književnog jezika i pisma tijekom školovanja kao i u javnom životu. »Također, vjerujemo da ćemo na ovakav način potpomoći u uspostavljanju institucija u oblasti kulturne autonomije hrvatske zajednice a koje ostale zajednice već imaju kao što je, na primjer, hrvatska gimnazija, drama na hrvatskom u Narodnom kazalištu, razmjerna zastupljenost u javnim medijima, u Radio i TV programu RT Vojvodine. Vjerujemo da je opcija Demokratske stranke na razini države Srbije najdemokratskija opcija, čiji su principi utemeljeni još od vremena Zorana Đinđića a u današnjem trenutku ova stranka je nedvojbeno na europskom putu a to je svakako interes i naše manjinske zajednice«, kaže Kuntić, te dodaje kako se dosadašnji predizborni skupovi u mjestima u kojima žive Hrvati odvijaju i bolje nego

što je to planirano te da »ako to donese rezultat i na glasovanju, neće biti dvojbe oko mjesta u parlamentu za kandidata DSHV-a«.

Član Predsjedništva Demokratske stranke i kandidat za zastupnika Oliver Dulić na naše pitanje o mjestu manjinskih prava u njihovom stranačkom programu odgovara kako je »DS jedina stranka na srbijanskoj političkoj sceni koja je uvijek njegovala vrijednosti demokracije i poštivanja ljudskih i manjinskih prava. Mi smo uvijek bili privrženi miru. Nikada nismo demonstirali nasilnost na političkoj sceni, mržnju ili ne daj Bože, organizirali paravojne jedinice za Miloševićeve ratove. Upravo je političkim djelovanjem DS-a i Zorana Đinđića otvoren problem nepostojanja modernog zakonodavstva koje poštuje prava nacionalnih zajednica i zahvaljujući našem aktivizmu donesen je niz zakona i akata koji reguliraju ovu materiju. Mi smo uvijek pokazivali otvorenost kada je u pitanju bilo obrazovanje na jezicima nacionalnih zajednica, njegovanje kulture i tradicije. Pokrajinsko Izvršno vijeće je svojim aktivnostima uvijek bilo na raspolaganju za sve probleme nacionalnih zajednica i unapređivalo položaj manjina. I samo djelovanje Borisa Tadića u problematiziranju pitanja položaja nacionalnih zajednica je bilo ključno u proteklom vremenu. Sve u svemu, uvjeren sam da je DS uvijek bila i bit će u budućem vremenu ona politička organizacija koja je adresa za probleme i instrument za rešenje tih problema«, kaže Dulić.

Glede pak poboljšanja položaja nacionalno-manjinskih zajednica Dulić kaže kako su u DS-u svjesni činjenice »da je ostalo još mnogo posla u moderniziranju Srbije i Vojvodine i da treba riješiti mnoga otvorena pitanja« te da će raditi na poboljšanju ekonomske situacije, otvaranju radnih mjesta, osiguravanju boljih plaća, boljoj zaštiti radnika od samovolje poslo-

SADRŽAJ

Parlamentarni izbori i nacionalne manjine

Brojnije manjine samostalno, malobrojnije s »velikim« strankama 4,5

Predizborni skup DSHV-a u Starom Žedniku

Zajedno za demokraciju 6

Tradicionalno »Veliko prelo 2007.«

Prelo kupi, svaki mu se divi... 32

Život negdje drugdje

Vidakovići s Tasmanije 42,43

Dujizmi

- ▶ *Ako me želite uhvatiti na djelu, dajte mi posao.*
- ▶ *Dubinske misli političara su površinske.*
- ▶ *Poslije izbora dužnosnika najvažniji je reizbor.*

davaca, boljem zdravstvu, školstvu, povraćaju oduzete imovine, kao i da će nakon izbora na kojima očekuje pobjedu inicirati donošenje seta zakona koji će vratiti veliki broj nadležnosti Vojvodini. »U pokrajinskoj skupštini želimo

Oliver Dulić

definirati Vojvodinu kao pokrajinu u kojoj svi narodi jesu konstitutivni. Ne samo Srbi već i Mađari, Hrvati, Slovaci, Rumunji, Rusini i svi ostali. Konstitutivnost je dokaz našeg shvaćanja da Vojvodina pripada svima i da nitko ne može pomisliti da dovede u pitanje nešto što je stvar povijesti, tradicije kulture i identiteta koji je sačuvan vjekovima.«

ZA POJEDINCA A NE KOLEKTIV: Potpredsjednica G 17 Plus *Ivana Dulić-Marković* često ističe kako više od jedne trećine izborne liste ove stranke čine kandidati za zastupnike koji su pripadnici nacionalno-manjinskih naroda, ali, to nije sve, kazala je za »Hrvatsku riječ« ističući da postoji bitna razlika u odnosu na DS glede pitanja prava i interesa nacionalnih manjina.

»Ono po čemu se mi razlikujemo od Demokratske stranke je što mi gledamo pojedinca i građanina a ne predstavnike stranaka. Zalažemo se da mi, koji smo pripadnici nacionalne manjine, pripadamo građanskoj većini u Vojvodini i Srbiji a ne da ostanemo nacionalna manjina, i mislim da je to osnovna razlika. Ono za što se osobno zalažem je da pripadam građanskoj većini u Subotici i u Vojvodini, što znači da prije svega brinem o tome da svatko ima posao, da se svatko školuje i naravno da ima pravo sudjelovati u javnom i u političkom životu bez da ga netko drži svaki dan na naslovnoj strani nečega što se prodaje na trafici, a nisu novine, samo zbog toga što je Hrvat ili Mađar ili Slovak.«

Na naše pitanje o tome kako su definirana nacionalno-manjinska prava i kulturna autonomija manjina u njihovom stranačkom programu, Dulić-Marković kaže: »Apsolutno se zalažemo za to da svaki narod ima pravo na kulturnu autonomiju i to nije samo pravo, to je nešto što pripada svim građanima u Vojvodini jer Vojvodina ne mora dokazivati svoju multikulturalnost niti multinacionalnost, to je ono što je njena povijesna stečevina. Glede pak kolektivnih prava manjina Ivana Dulić-Marković kaže kako su »kolektivna prava, prije svega,

da svi imamo posao i idemo u najbolje škole a i manjinska prava su naravno prisutna u tom smislu. Nama se čini da građanima Subotice i Vojvodine prije svega nedostaju prava iz prva dva dijela, a naravno, kada budemo imali ostvarena ta prava, ni manjinska prava se neće dovoditi u pitanje. Manjinska prava nisu uopće diskutabilna, to je nešto što je naslijede i postignuće Vojvodine i bivše SFRJ i treba samo nastaviti primjenjivati ono što je bilo i ono što nam je i sada Ustavom i zakonom garantirano, a kroz politiku se trebamo boriti za pojedinca a ne za kolektiv«, kaže Dulić-Marković.

ZA AUTONOMIJU VOJVODINE: Potpredsjednik Gradskog odbora Lige socijaldemokrata u Vojvodini i vijećnik Hrvatskog nacionalnog vijeća *Stipan Stipić* kandidat je za zastupnika na listi koalicije Liberalno-demokratska partija – Građanski savez Srbije – Socijaldemokratska unija – Liga socijaldemo-

Ivana Dulić-Marković

krata Vojvodine – Čedomir Jovanović.

»Moj razlog zašto sam prihvatio kandidaturu na ovoj listi je povjerenje na temelju osobnog poznanstva predsjednika ovih stranka *Čede Jovanovića*, *Nataše Mičić*, *Žarka Korača* i mog prijatelja i suborca *Nenada Čanka*, jer znam da oni ono što govore to i misle. Koalicija je prioritarno nastala s namjerom da se u republičkom parlamentu utječe na formiranje kudikamo odgovornije i profesionalnije vlade i da najnoviji, na prijevazu donesen Ustav, pokušamo u svom mandatu popraviti glede pune autonomije Vojvodine, kao ligaškog prioritetnog

programskog opredjeljenja jer bez pune sudske, zakonodavne i izvršne vlasti i izvornih prihoda i imovine sve ostalo je bespredmetno pa i pitanje nacionalnih zajednica u Vojvodini odnosno Srbiji. Bez gospodarskog razvoja i regionalnog povezivanja će, uz jednako siromaštvo većinskog naroda pa samim tim i manjinskih zajednica u Srbiji, uvijek dolaziti do tenzija i zlouporaba nacionalnih osjećanja građana Srbije. Liga u ovoj koaliciji ne gubi svoja izvorna programska uvjerenja i zalaganja jer je dogovor zasnovan na tome da, bez obzira na broj osvojenih mandata, Liga zadržava pravo na formiranje zastupničkog kluba pa samim tim i na obranu interesa građana Vojvodine u republičkom parlamentu. U sklopu pune autonomije zalagat ćemo se da sadašnje općine dobiju status gradova pa naravno i grad u kojem živim Subotica, s izvornim prihodima i imovinom iz kojih će se dijelom financirati i institucije važne za obrazovanje i kulturu nacionalnih zajednica. Kao pripadniku hrvatske nacionalne zajednice i vijećniku u HNV-u bilo bi mi vrlo drago ukoliko bih svojim angažmanom i lobiranjem doživio da proradi subotičko Narodno kazalište u najmanje bar tri drame, veću profesionalizaciju u dječjem kazalištu i formiranje Dječjeg kazališta i na hrvatskom jeziku te u sferi obrazovanja for-

Stipan Stipić

miranje Sveučilišta u Subotici i u sklopu njega Učiteljskog fakulteta za obrazovanje kadrova na hrvatskom jeziku i veću potporu pučkom stvaralaštvu Hrvata u Vojvodini«, kaže Stipić.

Jasminka Dulić

Pred više tisuća ljudi u Novom Sadu Završna konvencija DS-a za Vojvodinu

U okviru predizborne kampanje Demokratska stranka je sa svojim koalicijskim partnerima održala u utorak 9. siječnja završnu konvenciju za Vojvodinu na Trgu Slobode u Novom Sadu pred više tisuća pristalica pristiglih iz mnogih gradova. Pokraj Novosađana, na skup su doputovali, organizirano ili pojedinačno, brojne pristalice DS-a kao i Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini iz Subotice, čiji se predsjednik *Petar Kuntić* nalazio na bini skupa s ostalim kandidatima za zastupnike na listi DS-Boris Tadić. Tijekom jednosatnog programa građanima se obratilo desetak najuglednijih dužnosnika ove stranke, a predsjednik DS-a *Boris Tadić* je predstavio *Božidara Đelića* kao budućeg premijera Vlade.

D. Po.

Predizborni skup DSHV-a u Starom Žedniku

Zajedno za demokraciju

Demokratski savez Hrvata u Vojvodini i Demokratska stranka dijele iste vrijednosti, budući da imaju zajedničke stavove u pogledu razvitka demokracije i poštovanja ljudskih i manjinskih prava, kazao je Petar Kuntić

Predizborna kampanja Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini, čiji je predsjednik *Petar Kuntić* kandidat za zastupnika na listi Demokratske stranke, započela je posljednjeg petka stare godine, 29. prosinca u Starom Žedniku, selu nadomak Subotice.

Prema dogovoru s koalicijskim partnerom, osim što sudjeluje na predizbornim skupovima DS-a, DSHV vodi i paralelnu kampanju u svojoj izbornoj bazi, mjestima i mjesnim zajednicama u kojima žive Hrvati i u kojima imaju svoje mjesne organizacije. Skupu su se obratili predstavnici DSHV-a i kandidati za zastupnike na listi DS-a, a tijekom večeri nazočne je oraspoložio tamburaški sastav »Ravnica«.

VAŽNOST IZBORA: Na prvom predizbornom skupu održanom

nalazi i predsjednik DSHV-a, dok je predsjednik MZ Stari Žednik *Mirko Ostrogonac*, istaknuo kako u godini koja donosi izbore na svim razinama treba skupiti snagu i suočiti se s problemima a ne prepustiti ih drugima da ih rješavaju. On je istaknuo rezultate, koji su postignuti u poboljšanju infrastrukture u Starome Žedniku u proteklom razdoblju, te je pozvao nazočne da pruže podršku kandidatima na listi DS-a kako bi im oni adekvatno uzvratili u realizaciji budućih projekata.

Zastupnik DSHV-a u Skupštini AP Vojvodine *Dužo Runje* istaknuo je izuzetnu važnost ovih izbora poručivši kako će samo ako pobijedi demokratska opcija nacionalne manjine ostvariti svoja prava. Kandidatkinja za zastupnicu Demokratske stranke iz Subotice

sa svim susjednim zemljama želi graditi prijateljske odnose, kako su za ovu stranku sve nacionalne opcije jednako važne, te da se u svojoj politici neće ustručavati niti da mijenjaju Ustav kako bi od Srbije napravili demokratsko društvo.

imamo nekakvu osobnu priču o tim problemima. Ali ona je i naša zajednička. Demokratska društva imaju šansu otvoriti sva sporna pitanja u javnosti. Umjesto nas nitko neće govoriti. Među nama ima dovoljno stručnih ljudi koji imaju silu argumenata za otvoren

Umjesto nas nitko neće govoriti, rekao je Petar Kuntić

u Domu kulture Starog Žednika nazočne je pozdravio predsjednik Mjesne organizacije DSHV-a u Starom Žedniku *Josip Dulić* i pozvao ih da glasuju za listu DS-a na kojoj se kao kandidat za zastupnika u parlamentu Republike Srbije

Ljubica Kiselički kazala je kako činjenica da se i predstavnici nacionalnih manjina nalaze na listi DS-a jest znak »da svi zajedno pravimo demokratsko društvo i da za DS nema većinskog i manjinskog naroda«. Ona je istaknula kako DS

Nema većinskog i manjinskog naroda: Ljubica Kiselički

ISTE VRIJEDNOSTI: Petar Kuntić je, podsjećajući kako je hrvatska nacionalna manjina službeno priznata u Srbiji tek prije četiri godine, među ostalim kazao: »Najveća politička stranka u Republici Srbiji još uvijek okuplja masu na pokliču kako bi trebalo odmah prekinuti sve odnose sa susjedom, s našom matičnom državom. Još se javno sanja o granici od Karlobaga do Virovitice. Sve naše sunarodnjake na istaknutim mjestima odmah diskvalificiraju samo zbog nacionalnosti. Normalno je biti Rusin, Mađar, Slovak, Rumun, Ukrajinac, ali hrvatsko osjećanje kao da je nepoželjno. Mnogi od nas su to prihvatili kao nužno i neizbježno. A nije nužno, niti treba biti normalno. Zato smo se opredijelili za listu Demokratske stranke. Svi mi

dijalog s Vladom i oporbom. Da bi ih doveli za pregovarački stol – potrebni su im naši glasovi i zato smo se opredijelili za listu DS-a. U tom smislu su parlamentarni izbori odlučujući događaj koji će na dulje vrijeme odlučiti o sudbini ovih prostora. Stoga samo dogovor o suradnji svih pozitivnih reformskih i demokratskih snaga u Srbiji može profilirati europske vrijednosti«, poručio je Kuntić i dodao kako je odluka da DSHV na parlamentarne izbore za izbor zastupnika Skupštine Republike Srbije izide na listi DS-a rezultat toga što »obje stranke dijele iste vrijednosti, budući da imaju zajedničke stavove u pogledu razvitka demokracije i poštovanja ljudskih i manjinskih prava«.

J. D.

Predizborni skup DSHV-a u Sonti

Za boljitak se treba izboriti

Uspio predizborni skup u Sonti * Nitko nam neće donijeti boljitak na pladnju, za njega se moramo sami izboriti, čulo se na skupu

Uponedjeljak 8. siječnja, u velikoj dvorani Doma kulture u Sonti održan je predizborni skup u organizaciji Mjesne organizacije Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini. Sve nazočne, kojih je bilo oko 250,

GRAĐANIN JE PRIORITET: Skupu su se obratili Dujo Runje, Josip Z. Pekanović, Branko Sudžuković, Dragan Jović i Petar Kuntić. Dujo Runje se osvrnuo na 17 godina čekanja na boljitak, kojega do sada nismo dočekali.

jede put jednoga Zorana Đinđića. Zato će nam biti potreban svaki vaš glas, zato izađite na birališta i podržite nas«, rekao je Runje.

O izbornim planovima DS-a govorio je predsjednik apatinskog općinskog odbora ove stranke Branko Sudžuković:

»Mi se ne zanosimo nerealnim, ne zanosimo se problemima svjetskih razmjera. Nama su prioritetni problemi građana, prije svega ono najvažnije – standard. Ne vidimo Europu kao Europu, u njoj vidimo stil rada i života, u njoj vidimo simbol brige o malom čovjeku, metodu kojom ćemo osigurati bolji život za obične građane. Želja za boljim životom je ono što nas tjera u Europu... Naš plan nije maza-nje očiju nerealnim obećanjima,

»Svi se vraćamo jedinom mogućem rješenju: razgovorima i dogovorima. Iskustva naprednih demokratskih država još uvijek teško dopiru do ušiju jednoga dijela ovdašnje javnosti. DS je napravila veliku stvar okupljajući oko sebe stranke nacionalnih manjina i upravo u toj koaliciji našli smo sve svoje interese... Demokratska društva imaju šansu otvoriti sva sporna pitanja u javnosti... Nije točno da se zalažemo isključivo za nacionalni interes, stalo nam je do većega standarda svih nas, jer mi smo jedan od najstarijih autohtonih naroda na ovim prostorima. Nitko umjesto nas neće govoriti o našim problemima, a da bismo u tome uspjeli, potrebni su nam i vaši glasovi. Zbog toga 21. dođite

Preko zastupnika u Skupštini govoriti o našim problemima – poruka je Petra Kuntića

pozdravio je predsjednik MO DSHV-a *Stipan Silađev*, a osobitu dobrodošlicu poželio je onima koji su došli iz Subotice, Sombora, Apatina i nekoliko okolnih sela.

Silađev je pozdravio i publici predstavio i goste: predsjednika DSHV-a *Petra Kuntića*, predsjed-

»Svi oni koji bi htjeli u Europu, a jednom nogom su duboko zaglibili u prošlost, prošlost zasnovanu na ratovima, mitovima i korupciji, svi oni koji nam nude nemoguće, više ne bi trebali imati prolaza. DSHV želi izravno biti zastupljen u Skupštini Srbije, kako bi imao

Umjetnički dio promocije

Umjetničkom dijelu programa sudjelovale su Ružica Silađev, Ivana Vidaković, sestre Maja i Sanja Andrašić i tamburaški orkestar »Tandora« iz Sonte.

nika Hrvatskog nacionalnog vijeća *Josipa Z. Pekanovića*, predsjednika Hrvatskog akademskog društva *Duju Runje*, dopredsjednika DSHV-a *Josipa Gabrića*, predsjednika OO Demokratske stranke Apatin *Branka Sudžukovića*, kandidata za zastupnika na listi DS-a *Dragana Jovića* i sončanskog župnika *vlač. Željka Augustinova*.

mogućnosti upoznati javnost sa svim onim što nas tišti. Želimo samo ono i sve ono, što pripada manjinama diljem Europe... Zna se da smo puno puta prevareni, da smo na razne načine manipulirani, ali ovoga puta čvrsto vjerujem da ćemo 21. siječnja uzeti sudbinu u svoje ruke, jer vjerujem našem partneru, vjerujem ljudima koji sli-

Veliki broj Sončana nazočio predizbornom skupu DSHV-a

mi nudimo konkretna rješenja za probleme građana, za probleme koji tište Sončane, Apatince, koji tište građane iz bilo kojega dijela Srbije«, rekao je Sudžuković.

DEMOKRATSKA DRUŠTVA IMAJU ŠANSU: Predsjednik DSHV-a Petar Kuntić pojasnio je nazočnima zašto se ova stranka priklonila DS-u:

na birališta i zaokružite jedinicu«, rekao je Kuntić. Nazočni su ove riječi pozdravili najglasnijim pljeskom, a program je završen pjesmom »Ne dirajte mi ravnice« u izvođenju tamburaškoga orkestra »Tandora«, s kojim je pjevala i većina nazočne publike.

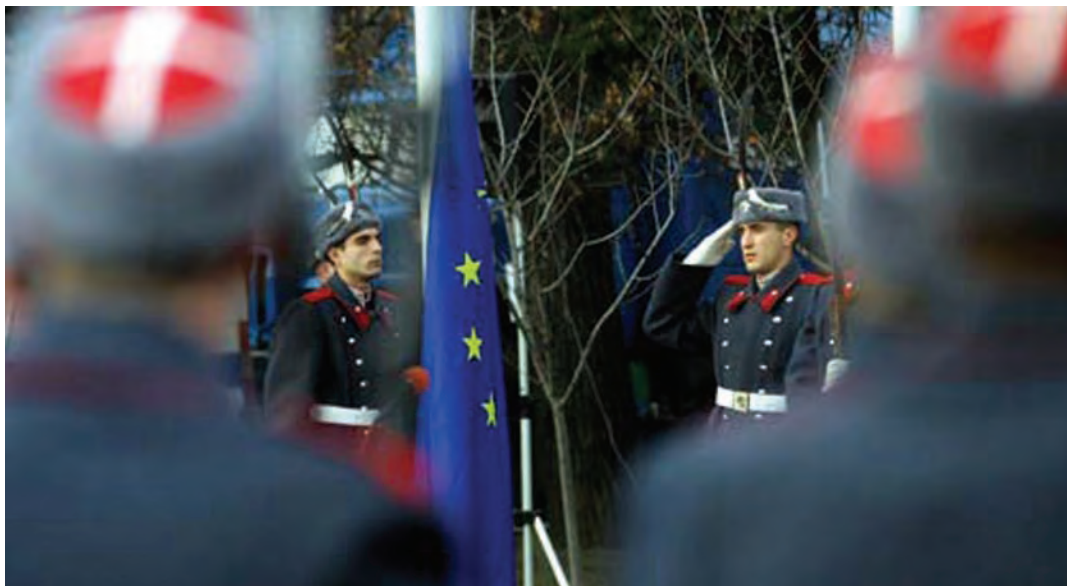
Ivan Andrašić

Nove članice Europske unije

Bruxelles otvorio vrata i za

Dok je većina stanovnika većine bivših jugoslavenskih republika ispratila 2006. i dočekala 2007. godinu, i to je bilo sve što se te noći proslavljalo, Slovenci su ispratili tolare, a Rumunji i Bugari proslavili Čudo – ulazak u Europsku uniju * Od 1. siječnja 2007. godine Europa se ne dijeli na istočnu ili zapadnu, katoličku, protestantsku ili pravoslavnu, razvijenu ili nerazvijenu, već na zemlje koje su odabrale Perspektivu i one zemlje koje su odabrale Put k beznađu

Piše: Zdenko Samaržija

Ni Bugari ni Rumunji nisu najstariji europski narodi, nisu državotvorni po svome habitusu niti se hvale da su nositelji kvalitetnoga genetskoga koda. Bili su vrlo šutljivi u socijalizmu – nisu imali ni svoje Proljeće ni svoju Jesen ni svoje šezdesetasmaše. Živjeli su bijedno pola stoljeća s tek desetak američkih dolara mjesečne plaće i bili su zaustavljeni u društvenom i gospodarskom razvitku.

Padom komunističkoga sustava u Europi imali su, uz Albaniju, najlošije startne pozicije za društveni, gospodarski i svekoliki oporavak.

Korist od Europske unije

Bugarska i Rumunjska su po gospodarskim postignućima i društvenom razvoju danas još uvijek iza Hrvatske. Ali isto su iza Hrvatske bile Slovačka, Češka, Poljska, Mađarska, a da se ne govori o Litvi, Estoniji i Latviji. Sve su se ove zemlje okoristile ulaskom u EU.

Koncem osamdesetih godina 20. stoljeća Hrvatska i Srbija bile su informatički najrazvijenije regije Europe, gospodarski snažne s mnogim razvojnim perspektivama.

TONUĆE: Danas su Hrvatska i Srbija statične zajednice, uzdrma-

ne ratom, opustošene privatizacijom. I u Hrvatskoj i u Srbiji vlada opće međusobno nepovjerenje, što je temeljni uzrok društvene nesigurnosti. Pojedinaac koji ne pripada društvenoj eliti (političkoj, sportskoj, gospodarskoj ili medijskoj;

sve su elite manje ili više duboko utkane u mafijaške klanove) ne može očekivati kvalitetnu pravnu zaštitu, medicinsku njegu ili obrazovanje djece.

Današnje se Hrvatska i Srbija temelje na povlasticama, a ne na razvojnim perspektivama. Još uvijek vjerujemo da su Slavonija i Vojvodina moguće žitnice Europe, da je hrvatski dio Jadrana (Srbija svoj više nema niti preko Crne Gore) čist i osunčan te da naprosto mami turiste, da je EU primila zemlje koje ne zaslužuju ulazak u Uniju i od kojih smo mi »bogatiji« i »europskiji«. Vješto koristeći mnoge nacionalne mitove naše elite podupiru euroskepticizam, kako bi i dalje mogle pretakati nacionalna bogatstva u vlastite lisnice.

BUGARSKA I RUMUNJSKA: Priključenje Bugarske i Rumunjske 1. siječnja 2007. godine smatra se završetkom petog kruga proširenja EU. Godine 1998. pregovore je otvorila prva skupina zemalja (6), a 2000. godine počeli su pregovori sa još četiri zemlje. Bugarska i Rumunjska (jedine!) zbog nespremnosti propustile su 1. svibnja 2004. godine ući u EU, a drugih 10 zemalja primljene su u punopravno članstvo. Optimisti govore da će te dvije zemlje sustići druge zemlje EU za dvadesetak godina. Naime, Bugarska i Rumunjska su najzaostaliye zemlje EU s najviše neriješenih problema. Najveći problemi njihovoga društva su neučinkovito pravosuđe te korumpiranost. **BUGARSKA:** Površina Bugarske je 110.993,6 km², a po popisu iz 2001. godine Bugarska broji 7.973.673 stanovnika. Prosječna gustoća naseljenosti je 71 stanovnika na km². Najveći gradovi su Sofija (1.096.000), Plovdiv (340.000) i Varna (314.000). Prosječna duljina života je 70,91 godina. Bugara u Bugarskoj ima

Pogled u društveni bruto-proizvod

Na ljestvici korumpiranih zemalja Hrvatska je trenutačno na 70. mjestu, dok se Bugarska i Rumunjska penju na toj crnoj ljestvici globalnoga problema. Srbija je 2005. od 159 zemalja, u kojima se pratilo kretanje korumpiranosti, zauzimala poziciju između 97. i 102. mjesta, skupa sa Alžirom, Argentinom, Madagaskarom, Malavijom i Mozambikom. Ispod su Makedonija, Albanija, Ukrajina, Rusija, Haiti, Mijanmar, Turkmenistan, Bangladeš i Čad.

Hrvatska trenutačno uvozi oko 50 posto svojih potreba za hranom pa i mrkvu iz Kine.

Pogled u društveni bruto-proizvod bogate Hrvatske i siromašnih zemalja, koje su, po euroskepticima, omaškom ušle u EU: Hrvatska 12.300\$, Poljska 13.000\$, Slovačka 16.000\$, Estonija 16.400\$, Litva 12.700\$ i Letonija 14.200\$.

Norveška ima približno stanovnika kao Lijepa naša. U njoj radi 2,4 milijuna ljudi, dok u Hrvatskoj radi 1,4 milijuna ljudi.

ćirilicu

(83,6 posto), a najveće nacionalne manjine su Turci (9,5 posto) i Romi (4,6 posto), dok je ostalih tek (1,5 posto); najbrojnija mala zajednica su Srbi i ima ih nešto više od 20.000. Oko 83,8 posto su pravoslavci, muslimana je 12,1 posto, a katolika tek (0,75 posto). Ostatak čine Židovi, Armenci, protestanti, luterani i ostali. Službeni jezik je bugarski, a pismo ćirilica. BDP po stanovniku iznosio je 2003. godine tek 2130 \$. 1 bugarski lev ima 100 stotinki.

Hrvati u Bugarskoj nemaju pri-

Godina	Broj stanovnika u Rumunjskoj
1975.	21.245.000
1981.	23.052.000
1991.	23.181.000
2002.	21.698.000

znat status nacionalne manjine. Zajednica Hrvata je malobrojna. Okupljaju se u društvu »Kulturno-prosvjetno društvo Hrvata u Bugarskoj« koje broji 35 članova. **RUMUNJSKA:** Rumunjsku siječe 25. meridijan i 45. paralela. Uz, dakako, najviše Rumunja, najviše je Mađara i Roma (u Rumunjskoj živi najveća populacija Roma u Europi) te četrdesetak tisuća Nijemaca, oko 30.000 Srba i približno 50.000 Čeha. Službeni jezik je rumunjski, a u nekim regijama u upotrebi su i mađarski, njemački, hrvatski i srpski. Prosječna duljina života se znatno razlikuje od muškaraca i žena – očekivana životna dob muškaraca je 68,8 godina, dok je za žene čak 74,8 godina. BDP po stanovniku iznosio je 2003. godine svega 2300 \$. Osim skromnog životnog standarda (prosječna plaća sveučilišnoga profesora je iznosila nešto više od 150 \$), koji nosi brojne socijalne

HRVATSKARIJEČ

probleme, Rumunjska ima izrazito lošu demografsku sliku (u susjednoj Bugarskoj demografsko stanje je još gore). Naime, iz Rumunjske je nakon pada komunističkoga sustava iselilo mnogo Nijemaca i Mađara, a vlasti ne mogu zaustaviti ni iseljavanje rumunjskoga stanovništva.

Rumunjski Hrvati žive u oko grada Rečice i Karaševa. Najviše ih ima u Karaševu, Keči, Čeniji, Rekašu i Sulini i to oko 17.000. Oko 500 stanovnika Hrvatske izjašnjava se Rumunjima premda Istrorumenja, zvanih još i Čiči, ima nekoliko tisuća. Oni žive u selu Šušnjevi i okolnim zaseocima te u većim gradovima, a najviše ih je emigriralo u SAD. Tamo se izjašnjavaju Hrvatima, no rumunjskog podrijetla.

I KONAČNO...: Unatoč svim problemima *Olli Rehn* poručio je okupljenima u Bukureštu na rumunjskom i engleskom jeziku:

»Građani Bukurešta, dobrodošli u Europsku uniju«. Šefovi diplomacija Njemačke, Danske, Austrije i

Mađarske su rumunjskim građanima poželjeli sretnu Novu godinu.

Ceaurescuova orgijanja

Dijelom po uzoru na kineskog samodržca Mao Zedonga, a dijelom se oslanjajući na vlastitu domišljatost, komunistički diktator Nicolae Ceaurescu slao je 70-ih i 80-ih godina 20. stoljeća srednoškolce u provinciju na višetjedne radove na poljima kukuruza. Oskudno su hranjeni, nitko se nije brinuo o njihovom odijevanju, higijeni i smještaju.

Struje je bilo u većim gradovima i to tek nekoliko sati dnevno, a stanovnici sela mogli su putovati u gradove tek uz pismenu dozvolu vlasti. Dućani su zjapili prazni, trgovina je gotovo sasvim zamrla a distribucija je nije nadomjestila pa su se razvili paralelni tokovi opskrbe stanovništva. Kako novca nije bilo dovoljno u opticaju, plaćalo se (robovskim) radom, prostituiranjem te pružanjem informacija tajnim službama, čiji su djelatnici (njih približno 800.000 nadziralo je umalo cjelokupno stanovništvo) imali vlastite opskrbe centre. Te su centre koristili i pripadnici komunističke partije, koji nisu oskudijevali. Visoki partijski dužnosnici, kao i članovi Ceaurescove obitelji, provodili su se u posebnim stanovima, ljetovalištima i zimovalištima, putovali po inozemstvu i orgijali.

Na novoj adresi stara dobro poznata kvaliteta. Pekara »Daraboš nova« nudi vam torte i kolače domaće kvalitete.

Narudžbe:
Petra Drapšina 18
(Matije Gubca)
tel.: 024/561-062

Provedite slatkonastupajuće blag dane

Vlč. Željko Augustinov, župnik u Sonti

Nadvladajmo sukobe

Kao mali, ministrirao sam i sanjao kako čitam misu * Svaka župa u kojoj sam službovao ostavila je trag u mojoj duši * Uvođenjem vjeronauka u škole uradili smo samo ono što radi Europa * Razvoj demokracije ne trebamo poistovjećivati s anarhijom, izađimo na izbore i dajmo glas opciji u koju vjerujemo * Samo tijesnom suradnjom svih institucija naše nacionalne zajednice možemo ostvariti svoje ciljeve

Intervju vodio: Ivan Andrašić

Od 5000 žitelja Sonte župu tvori oko tri i pol tisuće vjernika-katolika, od kojih se na posljednjem popisu pučanstva 3000 izjasnilo Hrvatima. Njihov duhovni pastir, vlč. Željko Augustinov, devetu je godinu na čelu ove velike župe. Susret i razgovor s njim odaje jednostavna i dobroćudna čovjeka, čovjeka koji zna slušati, ali i čovjeka koji će pronicavim odgovorima pokazati sugovorniku kako je u svakom momentu u srži svih problema zajednice kojoj pripada. Čovjek je koji će, iako i sam teško narušenog zdravlja, bolesnom pružiti utjehu, opijenom otrežnjenje, gladnom kruh. Isto tako, čovjek je koji živi u svim porama hrvatske nacionalne zajednice. Veliki je prijatelj kulturne zaostavštine predaka, riječju i djelom snažno podupire rad mjesne Kulturno-prosvjetne zajednice Hrvata »Šokadija«, čiji je i član.

HR: Kakav je bio razvojni put od dječaka Željka iz Vajske, do svećenika, vlč. Željka Augustinova?

Dječak Željko bio je sin prvijenac u imućnoj vaištanskoj obitelji Augustinov. Otac mi je bio mesar, a majka kućanica. Oboje katolici, oboje Hrvati – Šokci, oboje su uvijek bili ponosni na svoje podrijetlo. I ja sam uvijek s ponosom isticao tko sam i što sam. Obitelj mi je bila imućna, tako da nikom od nas novac nije značio ništa osobito. U svećeništvu sam se zaljubio ministrirajući. Gledajući staroga vlč. Topalića, koji je godinama bio naš župnik, dobio sam želju da i ja, kako se to onda govorilo, čitam svete mise. To me je privuklo, to sam nakon škole i uspio ostvariti i, evo već ni sam ne znam koliko godina i dana držim svete mise na slavu Bogu i na spasenje svoje duše i duša koje su mi Božjom milošću povjerene.

HR: U koliko ste župa do sada bili na službovanju i kakva sjećanja nosite iz njih?

Četiri sam godine bio kapelan u Bačkom Monoštoru, osam godina župnik u Futogu, pet godina u Bačkom Bregu, sedam godina u Baču i ovo mi je deveta godina u Sonti. Osim Futoga, ostale su bile šokačke župe, što bi rekli – moj svijet i moj mentalitet. Iz svih župa imam samo lijepa sjećanja. Istina, bilo je i ružnih zbivanja, no njih sam uvijek nastojao potisnuti iz sjećanja, ne opterećivati se negativnim nabojima, ne trovati dušu grijehom. Tako je svaka župa u kojoj sam službovao ostavila dubok, ali i lijep trag u mojoj duši.

HR: Dojam je da Vas je veliki dio Sončana primio raširenih ruku i otvorena srca, a nasuprot njima, jedna manja skupina je od samog Vašeg dolaska pokazivala otvorenu odbojnost. U jednom trenutku čak je došlo i do neumjesnih prozivki putem žutog tiska, na koje ni do danas niste javno odgovorili. Zbog čega?

Naše je pravilo da na kritike toga tipa ne odgovaramo. Mi kao svećenici živimo svoj osobni život, onako kako smo se opredijelili i kako smo poučeni i radimo svoj posao sukladno mandatu dobivenom od biskupa. Mogu slobodno reći da nisam prekršio niti jednu biskupovu direktivu i to je za moju

savjest dovoljno. O kritičarima ne bih, svatko od nas će za svoje grijehe položiti račune Svevišnjem.

HR: Najteže godine po ovim prostorima proveli ste u Baču i u Sonti. Kako ste, skupa sa svojim župljanima, preživjeli ova vremena?

U Bač sam došao samim početkom rata i tu ostao sve do tzv. mirne reintegracije Slavonije. Rat nitko nije očekivao, nitko nije mogao pretpostaviti onakve manifestacije zla. Svaka je jedinka bila prisiljena da se osobno opredijeli spram njih, da sama snosi posljedice svojega izbora. Ono što nikad neću zaboraviti, uradili su mladići, vojni obveznici iz Općine Bač. Kad su skupljeni i pozvani pod oružje, jednostavno su ga odbili uzeti. Kako sam poslije čuo oni su bili jedini u cijelom Podunavlju koji su odbili uzeti oružje, koji su odbili otići u rat, ne razmišljajući koju bi cijenu mogli platiti i kakve posljedice pretrpjeti.

U Sontu sam došao poslije svega najgorega. Ljudi su se oporavili od rata u kojemu, po riječima tadašnjeg vodstva, Srbija nije sudjelovala, no ni do danas se nismo ekonomski oporavili. Pokušavamo pristojno živjeti, no, kako vidim, to nam baš i ne ide najbolje. Mladi opet u velikom broju odlaze, najčešće u Hrvatsku, no ovoga puta ne zbog rata, ne zbog pritisa, jednostavno odlaze, pučki rečeno, trbuhom za kruhom. Oni koji ostaju sve su bezvoljniji, a sirotinje je sve više. Sve je manje krštenja, a više sprovoda i krajnje je vrijeme za izlazak iz letargije, krajnje je vrijeme za promjene koje će donijeti boljitak dolazećim generacijama.

HR: Promjenom vladajuće garniture u Srbiji 2000. godine uspostavljaju se demokratski odnosi u mnogim sferama. Hrvati konačno i zakonski postaju nacionalna manjina u ovoj državi. Kako ste doživjeli transformaciju od pripadnika državotvornoga naroda do pripadnika nacionalne manjine?

Osobno, s tim pitanjem nemam problema. Svjestan sam da svatko ima pravo na opredjeljenje, pravo na političko mišljenje i izražavanje, ali ga ja kao svećenik baš i ne rabim. Naš puk ima jedan drugi i to jako veliki problem, koji se zove – izbori. Izbori su nešto što je nekad bio vrhunac težnje u mnogim zajednicama. Svaki pojedinac i svaka zajednica trebali su imati plan koga će izabrati i što će, u stvari, izabrati predstavljati.

Toga kod nas nema. Sončani su se, svjesno ili nesvjesno, odricanjem od prava glasanja u jako velikom postotku, stavili na stranu svojih političkih protivnika i zbog toga krivce ne trebamo tražiti u drugima, nego u sebi. Moramo, prije svega, raskrstiti sa svojim zabludama i shvatiti da pripadnost bilo kojoj nacionalnoj manjini nije nikakav hendikep, poglavito ne politički i da sebe u svakom trenutku moramo gledati kao ravno-

Postoji li, po Vašem mišljenju, prostor za pojačanje aktivnosti glede konzumiranja manjinskih prava i tko bi te aktivnosti trebao inicirati?

Prostor svakako postoji i to veliki. Mislim da bi vodstvo DSHV-a u tom prostoru trebalo pronaći svoju ulogu i svoje mjesto, aktivirati se i preuzeti lidersku poziciju u pregovorima s predstavnicima lokalne vlasti, kako u Sonti, tako i u Općini Apatin. Tema za razgovor

ako to i želimo. Mislim da bi bilo krajnje vrijeme da sjednemo s otvorenim kartama za stol, da se pogledamo u oči i utvrdimo tko koga i zbog čega ne trpi, što je zadaća svake od ovih institucija a što zajednička, što su dnevno-politički interesi pojedinaca, a što su stvarni interesi hrvatske nacionalne zajednice u Sonti. Sonta je malo mjesto, u kojemu svatko svakoga zna i po nas je jako loše to što je svima u selu poznato

pravnog partnera svim političkim opcijama.

HR: U vrijeme obnašanja vlasti od strane DOS-ove garniture uveden je i vjeronauk u škole. Kako ste primili taj potez?

Prvo, drago mi je što je ispravljena velika nepravda. Bez obzira na bilo čije mišljenje, to su europski standardi. Istina, europski standardi se kod nas baš i ne uvode uvijek dragovoljno, ali ovaj jest. Mi imamo svoje pomoćnike, pastoralne suradnice – katehistice koje su taj posao prihvatile i ja sam glede njihova rada u cijelosti zadovoljan. Osobito sam zadovoljan zbog toga što su konačno roditelji katolici shvatili tko su i što su i skoro su svi upisali svoju djecu na vjeronauk.

HR: Ljetos su vijećnici SO Apatin jednoglasno usvojili promjenu općinskoga Statuta u odjeljku kojim je regulirana uporaba jezika i pisma na području Općine, tako da je u Sonti od tada u službenoj uporabi, osim srpskog i hrvatski jezik i pismo. Dojam je da se na donošenju odluke i stalo.

ima puno, teško je reći koja je najvažnija. Naši prioriteti su svakako školstvo, informiranje i kultura. U školstvu i kulturi ima pomaka, iako ne dovoljno. Mislim da je jako loše riješeno financiranje kulture, da nema ravnopravnog tretmana manjinskih institucija kulture sa ostalima. Na području informiranja u Općini Apatin nema nas uopće. Imamo Radio-Apatin i Glas komune, koje sluša i čita jako veliki postotak Sončana i svakako bi trebalo vršiti snažan politički pritisak na tijela lokalne uprave kako bi nam omogućili dobivanje vremena i prostora u ovim glasilima. Sve u svemu, moramo se maksimalno aktivirati, moramo se sami izboriti za konzumiranje prava koja nam zakon garantira, jer nitko nam ih neće još i silom nametati.

HR: U Sonti djeluju tri legitimne institucije hrvatske nacionalne zajednice: Katolička crkva, Mjesna organizacija DSHV-a i KPZH »Šokadija«. Na kojoj razini je njihova međusobna suradnja?

Iskreno ću reći, nije idealna. Puno toga dalo bi se popraviti, samo

da baš i ne surađujemo najbolje. Trebat će nam jako puno zajedničkoga djelovanja, kako bismo i sebi i drugima dokazali da možemo zajednički raditi na dobrobit naše zajednice.

HR: Većina pripadnika hrvatske nacionalne zajednice u Sonti nije angažirana niti u politici, niti u kulturi, a dobar dio ne da se vidjeti niti u crkvi. Kako objašnjavate tu njihovu inertnost?

Pitanje posjećivanja crkve, pitanje iskazivanja svojega vjerskoga stava, osobno je pitanje svakoga čovjeka. U odgovoru može biti povezana i paralela s nacionalnim pitanjem, pa i s pitanjem čovjekove svijesti. Nekada školska sprema pomaže čovjeku u lakšem iskazivanju svojih opredjeljenja, no nikako nije i presudna. Nije bitno koliko je tko školovan, nego je bitno koliko tko želi živjeti svoju vjeru javno i slobodno. Isto tako nije bitno koliko tko znači u našem mjestu, nego koliko želi značiti kao Hrvat u Sonti. Svatko uvijek ima pred sobom otvoreno pitanje i

svatko sam može sebe promaknuti.

Žalosno je reći da smo kao Hrvati u Sonti skoro na intelektualnoj ništici, ali tu ima puno problema i puno razloga: i podrijetlo i naslijeđe i bivši režimi i ovaj novi, ipak nesređeni višestranački režim, sve to povlači nešto svoje. Ima tu i ucjena i posljedica i čovjek jednostavno misli da će mu biti lakše ukoliko se deklarativno ne opredjeljuje, ali u stvari ne shvaća da je to nekima i cilj: »Ne moraš ti biti to, ali nemoj ni ovo«.

HR: Od svađa i podjela unutar hrvatske nacionalne zajednice nisu imuni niti pojedinci u Sonti. Kako je, po Vašem mišljenju, moguće da ljudi koji su donedavno javno vrijeđali pripadnike seoskih hrvatskih institucija danas ne samo da posjeduju hrvatsku domovnicu i putovnicu, nego i radom u Republici Hrvatskoj svojim obiteljima osiguravaju egzistenciju?

Tu već ima više tema. Osnovno je pitanje – pitanje časti. Nije mi jasno kako netko može biti pljuvač, a ne shvaćati da pljuje sam sebi u lice? To je pitanje elementarne kulture i ne znam što bih još dodao. Drago mi je da mnogi pokušavaju svoju materijalnu egzistenciju popraviti odlaskom na privremeni ili stalni radni boravak u Hrvatskoj, ali bih postavio opet isto pitanje: zašto ne bi mogli raditi i ovdje?

HR: Nedavno je u Apatinu otvoren tržišni centar privatne tvrtke KTC d.o.o. iz Križevaca, Republika Hrvatska. Od pedesetak zaposlenika svega je troje Sončana, što je izazvalo veliko nezadovoljstvo i razočarenje među pripadnicima hrvatske nacionalne zajednice u ovom mjestu. Što o tome mislite?

I prije je na ovim prostorima bilo angažirano više gospodarstvenih subjekata iz Hrvatske koji su nešto radili, ali se, kao i u ovom slučaju, nije vodilo malo više računa o upošljavanju pripadnika hrvatske nacionalne zajednice. Ne znam zašto je to tako, samo mogu reći da mi je jako žao što je tako. Budući da ova država, domicilna, nedovoljno skrbi o nacionalnim manjinama, ljudi su polagali nadu

u solidarnost subjekata matične države. Možda su u slučaju robnog centra KTC zakazali i politički čimbenici naše nacionalne zajednice, možda su trebali na vrijeme reagirati, ne možemo čekati slamku spasa danas iz Subotice, sutra iz Križevaca, prekosutra ne znam otkuda. Moramo biti politički puno agresivniji, moramo snagom svojega duha svima pokazati da postojimo, da smo tu i da smo nezaobilazan čimbenik u svim zbivanjima, kako u Sonti, tako i u Općini Apatin. Ljudi na neki način očekuju da se netko založi za njih, da se izbori za njihovu ravnopravnost s pripadnicima većinskog naroda u svim segmentima života, od kojih je upošljavanje momentalno najbolnija tema. Taj netko bi morao biti onaj koji se opredijelio za bavljenje politikom. U ovom slučaju ljudi se s pravom osjećaju izdanim i prevarenim.

HR: Kakva je suradnja Katoličke crkve i lokalne vlasti na razini sela?

Teško je govoriti o suradnji, jer za suradnju su potrebne dvije raspoložene strane. Od strane tijela Mjesne zajednice stalno se ističe problem groblja, no, ja tu ne vidim nikakav problem. Jednostavno, vlasnik groblja u Sonti je Katolička crkva. U nekim drugim mjestima vlasnik groblja je mjesna zajednica ili općina, pa je to onda pod ingerencijom njihove uprave ili u sklopu lokalnog komunalnog poduzeća. Zbog čega se u Sonti ovo pitanje povremeno aktualizira i želi od njega napraviti problem iako to nije, ja ne znam odgovor.

HR: Jako je upitna ravnopravnost Katoličke i Srpske pravoslavne crkve u raspodjeli sredstava iz proračuna Mjesne zajednice. Kakva su Vaša saznanja glede ovoga problema?

Prigodom formiranja mjesnog samodoprinosna rečeno mi je da će 4 posto ići za izgradnju pravoslavne crkve, a 1 posto za potrebe Katoličke crkve. Isto tako, rečeno

mi je da je 1 posto iznos od 500.000 dinara, a po toj matematici 4 posto je 2 milijuna. Sad mene doista zanima na što je utrošeno tih 500.000 dinara, jer izgleda da tu leži glavni problem. Čini mi se da netko nešto zataškava. Ima li i moj kolega iz pravoslavne crkve iste sumnje, doista bih želio čuti i vidjeti.

HR: Veliki broj Sončana iselio se tijekom ratnih devedesetih u Hrvatsku, poglavito u Slavoniju. Jeste li u kontaktima s njima?

Kao svećenik, s njima kontaktiram onoliko, koliko to oni dolaskom u Sontu, odnosno u našu župnu crkvu, sami žele. Skupa s KPZH »Šokadija« čiji sam član, povremeno na njihov poziv odem na gostovanje u njihova nova mjesta stanovanja, obično tamo služim misu, naš pjevački zbor pjeva stare crkvene napjeve, a folklorni ili dramski odjel su zaduženi za večernji program. Nakon toga lijepo se družimo i to je to.

HR: Kakve su, po Vašem mišljenju, daljnje perspektive hrvatske nacionalne zajednice u Sonti i gdje u toj pripovijesti vidite sebe?

Perspektiva u Sonti postoji, ipak je to selo s tri tisuće Hrvata. Te tri tisuće bi se jednostavno trebale spustiti na zemlju i shvatiti da nas nema ni više, ali ni manje. Iako smo nacionalna manjina, po Zakonu o lokalnoj upravi u Sonti smo većina. Prema tome, pitanje je samo koga ćemo izabrati da nas zastupa u općinskoj vlasti. Ovi koji danas obnašaju vlast u Sonti i zastupaju nas u SO Apatin očito nisu izvršili svoju zadaću. Istina, predstavljaju se kao Hrvati, no te tvrdnje ne podupiru i djelima. Jako je lijepo što nazoče paljenju Badnjaka ispred pravoslavne crkve, a još ljepše bi bilo i da prisustvom polnočki pokažu malo poštovanja za zajednicu kojoj po vlastitim tvrdnjama i pripadaju. Na sreću, djela su iskrenija od riječi, a sve je više glasača koji se na sljedećim izborima ne namjeravaju opredijeliti za neku od opcija zbog slatkih riječi, nego upravo zbog djela.

U perspektivama Sonte sebe teško mogu vidjeti, pošto je izvjesno da će zbog narušena zdravlja uskoro biti prinuđen napustiti ovo selo. ■

Mala škola demokracije i ljudskih prava

Religija i njen značaj u društvu

Tek u posljednja dva desetljeća religija ponovno postaje snažan faktor legitimiziranja i identificiranja, i taj se period naziva »buđenje religija«

Nedavno proslavljene i predstojeće blagdane, katolički i pravoslavni Božić, muslimanski Kurban Bajram, i židovsku Hanuku, mnogi obilježavaju kao nezaobilazni dio svoje tradicije, kao jedan od rijetkih povoda da obitelj, sretna i zadovoljna, bude na okupu. Religijska konotacija za neke je manje, a za druge više važna.

Ovoga puta sagledat ćemo ulogu i značaj religije, kao snažnog kohezijskog čimbenika u društvu, kao nečega što trajno spaja pojedinca, obiteljske vrijednosti, tradiciju, širu zajednicu u kojoj živimo, kao i cjelokupno čovječanstvo.

ČIMBENIK IDENTIFICIRANJA: Važno je u početku napisati da se religija može promatrati iz više kutova. Jednako su bitni i teološki, odnosno vjerski, i sociološki, i politički, i antropološki pristup. Mi ćemo se ovdje najviše baviti kombinacijom posljednja tri.

Za latinsku riječ religio vjeruje se da predstavlja korijen današnje riječi religija, i da znači poštivanje ili savjesnost. Različiti su znanstvenici uzimali različite markere pri definiranju samog pojma. Za neke su značajniji bili podrijetlo i tradicija, za druge jezik, pa historija, običaji, itd. I dok je srednjovje-

kovno razdoblje obilježila dominacija religijskog nad svetim, dotle je Prosvjetiteljstvo donijelo nešto sasvim novo – opći trend sekularizacije i prevagu svjetovnog. Tek u posljednja dva desetljeća religija ponovno postaje snažan faktor legitimiziranja i identificiranja, i taj se period naziva »buđenje religija«. Ova se pojava vezuje najviše za islamske zemlje, i uglavnom se shvaća kao oporba zapadnim vrijednostima i reakcija na sekularizam, moralni relativizam, s jedne, kao i reafirmacija vrijednosti poretka, discipline, rada, i ljudske solidarnosti s druge strane. »Buđenje religija« poklopilo se i s padom komunizma, i propasti jedne ideologije koja nije opsta-

la više od polovice stoljeća. U poremećenom sustavu vrijednosti religija je postala zamjenska ideologija, sredstvo identificiranja, ali i zlorporabe kada govorimo o ratovima na teritoriju bivše Jugoslavije.

TRI SHVAĆANJA: »Religija je dio kulturnih odnosa u danom društvu«, piše sociolog religije Ivan Cvitković, »i ona kao takva ispunjava više funkcija.« Integrativna uloga je po njegovu mišljenju najvažnija, za razliku od dezintegrativne koja se može objašnjavati putem definiranja identiteta i formiranja personalnog identiteta. Religija je, dalje, osnova socijalne stratifikacije, važna je za društvenu interakciju, ima ulogu kompen-

zirajućeg za vrijeme kriza, i ima snažnu etičku crtu.

Religija može biti shvaćena na različite načine. Po Jeremy T. Gunu, tri su najznačajnija – religija shvaćena kao vjerovanje, zatim religija shvaćena kao identitet, i treće, kao način života. Religija kao vjerovanje odnosi se na onu vrstu vjerovanja i strasti koju ljudi posjeduju kada je u pitanju njihov odnos prema Bogu, istini, vjeri, savjesti, itd. Ovo je religija shvaćena u potpuno teološkom smislu. Poveznica i specijalni odnosi pojedinca sa specifičnom sku-

pinom važni su kada govorimo o religiji shvaćenoj kao identitetu. U ovom smislu religija više ne inzistira na zajedničkim osjećanjima, vjerskim porukama, i više je usmjerena na zajedničku historiju, kulturu, etnicitet i tradiciju. Treće lice religije je njeno shvaćanje kao sveobuhvatnog načina života. Sukladno tome, religija je prisutna svuda, u svakodnevnim aktivnostima, ona dominira svjetovnim, ona je sadržana u ritualima, u običajima, u tradiciji, ništa u ovom svijetu nije izvan nje. Na ovaj način Islam još uvijek tretiraju njegovi sljedbenici, i to je najveća zamjerka reformatora druge na svijetu religije po broju svojih vjernika. ■

Pogubljenje Saddama Huseina ponovno otvorila pitanje pravedne kazne za zločince

Smrtna kazna - da ili ne?

Dobar način borbe protiv smrtne kazne bio je i osvijetljen Rimski Colloseum 6. prosinca ove godine, u sklopu talijanske kampanje za zabranu smrtne kazne u cijelom svijetu i kao odgovor na nedavno pogubljenje bivšeg iračkog predsjednika Saddama Husseina * Hoće li upaljeno svjetlo u Colloseumu uspjeti upaliti svjetlo i u savjestima onih koji još uvijek podržavaju smrtnu kaznu? * Jer, ma koliko okrutna bila djela nekoga čovjeka još uvijek je jasno da je za svakoga zločinca najveća kazna zapravo osuda na doživotni zatvor

Piše: Željka Zelić

Puno se polemika, i to s razlogom, pokrenulo oko nedavnog pogubljenja bivšeg iračkog predsjednika *Saddama Husseina* vješanjem. I dok je većina svjetskih čelnika i država s razlogom oštro osudila način na koji je Saddam pogubljen, tvrdeći da na taj način neće biti riješeno iračko

vrijeme izvršenja kazne kako bi izbjegla moguće političke napeitosti, Saddam koji je s vlasti svrgnut 2003. godine nakon što su Amerikanci izveli invaziju na Irak, pogubljen je 30. prosinca 2006. godine. Pogubljen je unatoč tomu što su Europska unija i humanitarne organizacije kao što su

te je pozvao Iračane da se ujedine i bore protiv američkih snaga. »Nudim sebe kao žrtvu. Ako svesmogući Bog želi, moja duša će me odvesti gdje on naredi kako bih bio s mučenicima«, napisao je Saddam koji je na smrt osuđen 5. studenoga 2006. godine i to za zločine počinjene protiv čovječ-

osuđeni na smrt, ali datum njihova pogubljenja pod pritiskom međunarodne zajednice još nije objavljen. Saddam Hussein bio je u bijegu od početka vojne akcije u Iraku, a 13. prosinca 2003. pronađen je u jednom podrumu u blizini Tikrita, njegova rodnog mjesta. Hussein se teretio za kaznena djela koja je

pitanje, općenito se postavlja pitanje o moralnoj (ne)opravdanosti takvog čina počinjenog u XXI. stoljeću, koji je kao uobičajeni oblik »kažnjavanja« oslikavao prethodna stoljeća.

Da podsjetimo, nakon odbijanja iračke vlade da objavi način i

Amnesty International i Human Rights Watch te Saddamovi odvjetnici pozvali na odgodu odnosno neizvršenje smrtne kazne. **ŽRTVOVANJE ZA IRAK:** Prije njenoga izvršenja, Saddam je u pismu izjavio kako će njegovo pogubljenje biti žrtvovanje za Irak

nosti, a napose zbog ubojstva 148 šiitskih seljaka iz Dujaila tijekom 80-ih nakon neuspjelog pokušaja atentata na njega.

Saddamov polubrat, bivši šef obavještajne službe *Barzan al Tikriti* i bivši šef revolucionarnog suda *Awad al Bandar* također su

počinio tijekom 35 godina koliko je vladao Irakom, i to za »zločine protiv čovječnosti« tijekom ubijanja Kurda (1988.), gušenja šiitske pobune (1991.), rata protiv Irana (1980.-1988.) i invazije Kuvajta (1990.). Tako je Saddam Hussein bio prvi predsjednik jedne arapske

zemlje kojem se u zemlji sudilo za zločine protiv vlastitog naroda.

SNIMKA KOJA JE OBIŠLA SVIJET: Iako ga se s razlogom može nazvati pravim krvnikom i što je pogubljen na krajnje brutalan način, paradoksalna je činjenica da je presuda izvršena na najveći islamski blagdan Kurban Bajram, što zasigurno nije slučajno. Postavlja se pitanje, zar za doživotni zatvor ne bi za Husseina bio najveća moguća kazna? Tu je činjenicu po tvrdnji Saddamova odvjetnika izrekao i sam Saddam izjavivši da je sretan što će umrijeti od ruku svojih neprijatelja i što će biti mučenik, a neće trunuti u zatvoru.

Cjelovita snimka njegova vješanja u Bagdadu, koja traje 2 minute i 38 sekunda, već je dan nakon njegova pogubljenja 31. prosinca, objavljena na internetu a na njoj se vidi kako svjedoci pogubljenja bivšeg predsjednika nekoliko trenutaka prije smrti uzvikuju ime njegova zakletog neprijatelja.

slični slučajevi ubijenih dječaka, u igri »vješajmo Saddama« dogodili su se već u nekoliko zemalja, uključujući Sjedinjene Države i Pakistan. »Ništa novo pod suncem«, rekli bi neki, kad se zna da u svijetu ima puno ubojstava i različitih zločina počinjenih upravo po modelu iz nekoga poznatoga filma, serije i sl.

KRITIČKE OCJENE: Saddam je pokopan 31. prosinca u središtu Ouje blizu Tikrita. Kad je riječ o reakcijama svjetskih čelnika na Saddamovo vješanje, američki je predsjednik *George W. Bush* ocijenio kako izvršenje presude nad bivšim Husseinom, »nakon poštenog suđenja, predstavlja važan događaj na putu Iraka prema demokraciji i samostalnosti, ali da ono neće zaustaviti nasilje u Iraku«. Mnogi pak političari smatraju kako će njegovo pogubljenje doprinijeti destabiliziranju stanja u Iraku. Najnovije pak ocjene koje su stigle iz Ureda britanskoga premijera *Tonyja Blaira* kojega

vrijeme Saddamova režima, a sada im je uskraćeno pravo vidjeti zadovoljenje pravde. Osudi izvršenja smrtno kazne pridružio se i Vatikan koji ocjenjuje da se time »zločin kažnjava drugim zločinom«. U tom smislu papa *Benedikt XVI.* je navodeći svoju poruku iz prosinca kojom je obilježio Svjetski dan mira 1. siječnja, istaknuo kako se »poštujući osobu promiče mir« te je pozvao zemlje da rade na ostvarenju svijeta u kojem »svi poštuju ljudska prava«.

POKRET ZA UKIDANJE SMRTNE KAZNE: Kad već govorimo o nedopustivosti smrtno kazne, drži se da je ona jedna od najstarijih institucija krivičnog prava i da je dugo vremena bila jedino sredstvo koje su drevna ljudska društva imala na raspolaganju u svrhu očuvanja reda i zakona. S razvojem država i njenih institucija, razvile su se i alternative smrtnoj kazni, poput progonstva u prekomorske kažnjeničke kolonije ili instituta doživotnoga

podacima Amnesty Internationala u 2002. godini više je od 3248 osoba osuđeno na smrt u 67 zemalja, a od te brojke izvršenjem smrtno kazne ubijeno je više od 1526 osoba u 31 zemlji svijeta. I crkveni nauk protivi se smrtnoj kazni, a u članku 2266. Katekizma Katoličke Crkve jasno se razlikuje potvrda načela o legitimnosti smrtno kazne i primjeni toga načela u samo »krajnje teškim slučajevima«. Papa *Ivan Pavao II.* je u enciklici *Evangelium vitae* (1995.) očitovao svoje protivljenje smrtnoj kazni, govoreći o slučajevima »apsolutne nužnosti«, tj. samo onda kada se ne bi moglo drukčije zaštititi društvo, dodajući da su »takvi slučajevi jako rijetki, ako ne naprosto praktički nepostojeći«.

Dobar način borbe protiv smrtno kazne bio je i osvijetljen Rimski Colosseum 6. prosinca ove godine, u sklopu talijanske kampanje za zabranu smrtno kazne u cijelom svijetu i kao odgovor na nedavno pogubljenje bivšeg iračkog pred-

Snimku je mobitelom snimio svjedok pogubljenja. Unatoč tomu što je snimatelj pogubljenja uhićen i po nalogu iračke vlade odgovarat će za to djelo, snimka je ovih dana ubrala i prve žrtve. Jedan od njih je i alžirski 12-godišnji dječak kojega su objesili njegovi prijatelji u igri »vješanja Saddama Huseina«, a

su inače optužili za nekomentiranje Saddamova pogubljenja, smatra da je način na koji je Saddam pogubljen bio »potpuno pogrešan«. *Larry Cox*, izvršni direktor *Amnesty Internationala* u SAD-u ističe pak kako je pogubljenjem zaniijekana pravda za bezbrojne žrtve koje su nezamislivo trpjele za

zatvora. Time su se stvorili preduvjeti za stvaranje pokreta za ukidanje smrtno kazne, koji je postupno doveo do njenoga ograničavanja i ukidanja u mnogim europskim i zapadnim državama.

U Republici Hrvatskoj smrtna kazna ukinuta je Božićnim Ustavom 1990. godine. Prema

sjednika Saddama Husseina. Hoće li upaljeno svjetlo u Colloseumu uspjeti upaliti svjetlo i u savjestima onih koji još uvijek podržavaju smrtnu kaznu? Jer, ma koliko okrutna bila djela nekoga čovjeka još uvijek je jasno da je za svakoga zločinca najveća kazna zapravo osuda na doživotni zatvor. ■

Reagiranje na reagiranja glede Izvješća Nadzornog odbora HNV-a (1.)

Ništa neću povući od onoga što sam potpisao

U »Hrvatskoj riječi« broj 202 od 29. prosinca 2006. godine u uvodnom članku, te u izjavama Laze Vojnić Hajduka, Zvonimira Perušića i Zlatka Šrama, omalovažavanjem, etiketiranjem i blačenjem, a navodeći da se radi o nestručnom, zlonamjernom, diletantskom i neistinitom izvješću, želi se skrenuti pažnja s bitne stvari, a to je materijalno financijsko poslovanje Hrvatskog nacionalnog vijeća u 2006. godini pod vodstvom Izvršnog odbora, o čemu Vijeće, nažalost, uopće nije bilo informirano.

Obzirom da su u navedenom broju Vašega lista objavljeni tekstovi na dvije i pol stranice, molim Vas da ovaj tekst objavite u cijelosti.

Umjesto da šuti, direktor i v.d. glavni urednik Hrvatske riječi, koji je bio i samozvani zamjenik predsjednika Izvršnog odbora (kažem samozvani, jer Statut HNV uopće ne poznaje tu funkciju), govori da se izvješćem želi manipulirati i uveseljavati javnost, a direktor i v.d. urednik »Hrvatske riječi« je zajedno sa sada već bivšim predsjednikom Izvršnog odbora Lazom Vojnić Hajdukom obilato trošio novac, pa kada se pogleda poslovanje stječe se dojam da je u pitanju bio privatni novac pojedinaca. No, osim toga, direktor i v.d. odgovorni urednik ponaša se i kao da je Hrvatska riječ njegova privatna novina, a ne glasilo hrvatske zajednice u Vojvodini odnosno Republici Srbiji. Očigledno je da smijenjeni duet iz HNV ima bazu u novinama čija naklada nikome, osim njima, nije poznata. Valjda stoga vlastito mišljenje iznose kao stajalište hrvatske zajednice.

Da li predstavlja uveseljavanje puka to što je, u razdoblju od 1.1. do 21.10.2006. protuzakonito na reprezentaciju potrošeno 953.149,00 dinara (konto 5510), ili to što je na putovanja utrošeno 810.379,00 dinara (konto 5291), i

još povrh toga troškovi smještaja na putu 371.725,00 dinara (konto 5290).?! Prepustite to puku neka procjeni, ili barem vijećnicima. Neopovrgavajući ove navode već se koristeći izrazima »mangupi iz DSHV«, a još više pokušajem da se sve predstavi kao namjerno nanošenje štete predstojećim parlamentarnim izborima direktor i v.d. urednik kao uvodničar jasno pokazuje da nema opravdanje za nezakonito trošenje sredstava već, upravo obratno, to želi prikriti i od javnosti i od vijećnika.

Uvodničar govori da je izvješće doneseno »bez ijednog stručnjaka iz oblasti ekonomije«. Uvodničaru bi svakako trebalo biti poznato da mora provjeriti činjenice. Gospodin Pajo Đurasević, autoritet za financije, također je pregledao financijsko poslovanje i iznio ozbiljne kvalifikacije, još prije no što je to učinio Nadzorni odbor, navodeći, među ostalim, kao »nepravilnosti i nezakonitosti« da računi »Gurinovića« i »Dukat« u iznosu od 578.640,00 dinara nisu odobreni, nema specifikacije hrane i pića, i što je još gore, nisu priloženi fiskalni računi.

Kada se govori o utrošku novca na kavanske račune smijenjeni predsjednik Izvršnog odbora Lazo Vojnić Hajduka brani se da je novac trošen i »na manifestacije u Zemunu, Petrovaradinu, Novom Sadu, održavanje masovnih sjednica«. Bilo je i toga, ali skromno u odnosu na ono što je svakodnevno trošeno u Subotici i(li) Somboru – u »Dukatu«, kod »Gurinovića«, u »Barok klub«, pizzeriji »Boss«, »Elite« na Paliću, ribljoj čardi »Andrić« u Somboru i mnogim drugim mjestima sa predznakom SUR. Ovi računi ne samo da ne zadovoljavaju zakonsku formu za koju odgovara i onaj tko ih je izdao kao i onaj tko je odobrio njihovo plaćanje (većina nema fiskalnog računa ni specifikacije), nego nemaju ni datumsko opravdanje (sjednice ili službeni posjeti). Ako nema dokaza o održanoj sjednici niti traga o posjetima na razini koja bi mogla opravdati visinu ovih računa – tko i u koju svrhu ih je stvarao? Radi li se tu o »zlonamjeri, mržnji, neistini i laži Nadzornog odbora pod vodstvom Martina Bačića čije ponašanje zaslužuje prezir, osudu i smjenu sa svih dužnosti u našoj zajednici« kako to tvrdi Lazo Vojnić Hajduk umjesto da opovrgne tvrdnje ako su, kako kaže neistinite, ili se možda radi o kaznenoj odgovornosti koju klevetama pokušava izbjeći. To da za svaku tvrdnju Nadzornog odbora i njegovog predsjednika postoji dokaz gospodin Lazo Vojnić Hajduk najbolje zna. Primjerice-ukazujemo da je u »Dukatu« novac trošen 5., 6., 9., 12., 13., 20., 23., 24., 25., 27. i 30. siječnja 2006. godine zatim 1., 6., 7., 8., 9., 10., 14., 16., 17., 18., 20., 22., 23., 24., 27. veljače 2006. godine, u međuvremenu još kod »Gurinovića« 27. siječnja 2006. te 6. i 14. (toga dana 2 računa) veljače 2006., riblja čarda

Andrić 14. i 20. siječnja te 8. i 10. veljače 2006. godine, Barok Klub Subotica 23. i 31. siječnja 2006. godine i sve tako sustavno – svaki dan ili svaki drugi-treći dan – do smjene Izvršnog odbora. Računi »Dukata« i »Gurinovića« nisu fiskalni. Sada se postavlja pitanje je li doista na mjestu zaključak Laze Vojnić Hajduka da je u pitanju »zlonamjera, mržnja, neistina i laž Nadzornog odbora pod vodstvom predsjednika Martina Bačića. Takvo njegovo ponašanje zaslužuje prezir, osudu i naravno smjenu sa svih dužnosti u našoj zajednici«, ili, pak, ponašanje smijenjenih članova Izvršnog odbora zaslužuje ne samo političku nego i kaznenu odgovornost za takav utrošak sredstava namijenjen hrvatskoj zajednici.

Možda ste Vi gospodine Šram primili iznos koji tvrdite, ali gdje je onda završio ostatak novca jer je u knjigovodstvu HNV pohranjen dokument slijedećeg sadržaja: »Autorski honorar, obračunski list za 2006. godinu, Subotica, Pazinska 5 prezime i ime Zlatko Šram, oporezivi prihod 188.503,00 bruto zarada 314.171,00 neto zarada 235.000,00 porez na zarade 37.700,00 doprinos PIO 41.471,00 datum isplate 06.03.« Biće da to nije »ho-ruk« sistem, kako to tvrdite, nego se raspitajte gdje je završio ostatak novca. Uostalom, Vi ste i potpisali ugovor o autorskom radu na iznos od 235.000 dinara u kome nema spomena o suradnicima, ali zato ima o prijenosu svih prava na HNV. Doduše, kada već tako zdušno branite ugovor kako ga je mogao potpisati Lazo Vojnić Hajduk označen kao zastupnik HNV? Je su li to »mračne sile koje ništa dobro neće donijeti Hrvatima u Vojvodini« kako to tvrdite ili dobro Hrvatima u Vojvodini donose mutne radnje i nečisti poslovi?

Nadzorni odbor je znao za odluku Vijeća o odluci o znanstvenom istraživanju. Međutim, nejasno je kako je Izvršni odbor došao do mr. Zlatka Šrama, gdje je Izvršni odbor objavio natječaj za prikupljanje prijedloga istraživanja zainteresiranih kandidata, kako se došlo do 235.000,00 dinara, kako je ugovor mogao potpisati Lazo Vojnić Hajduk, koji je u ugovoru označen kao zastupnik HNV-a, iako prema Statutu nije ovlašten za potpisivanje ugovora, jer je tada predsjednik HNV bio mr. Josip Ivanović i samo on je mogao, po slovu Statuta, potpisati »ugovor o autorskom djelu« s mr. Šramom. Prenesene ovlasti mr. Ivanovića na gospodina Lazu Vojnić Hajduka nismo našli u spisima. Jedino što postoji u evidenciji HNV jest knjigovodstvena evidencija čije sam stavke i brojke gore naveo.

Stoji činjenica da proračun za 2006. godine nije donesen, pa se postavlja pitanje kako je uopće moguće trošiti novac. Bivši predsjednik Izvršnog odbora ne negira da nije uopće iznio pred Vijeće završni račun za 2005. godinu. A ni ne odgovara zašto. A u Statutu jasno piše (čla-

nak 32. stavak 1. točka 1.): »Izvršni odbor stara se o podnošenju prijedloga odluka, o proračunu i završnom računu Vijeća«. Smijenjeni predsjednik Izvršnog odbora Lazo Vojnić Hajduk isto tako niti ne osporava da Vijeće nije usvojilo proračun, a nije na Nadzornom odboru da utvrđuje razloge zbog čega Vijeće nije usvojilo proračun, ali se opravdano postavlja pitanje otkud onda ovlasti Izvršnom odboru da bezobzirno troši novac. U svakom slučaju, prema njemu, nije ni potreban proračun, ali po zakonu jeste pa su valjda zato propisane i visoke kazne.

A sada nešto i o putu u Zadar. Iz teksta u »Hrvatskoj riječi«, koji su potpisali J. Z. Pekanović, L. Vojnić Hajduk i Z. Perušić doznali smo da su dvoje zadnjepomenutih ipak putovali autobusom u Zadar, a vratili se vozilom g. Pekanovića. Međutim, u njihovim putnim nalozima jasno piše da je u pitanju prijevoz automobilom za svu trojicu. Ali, onda je još gore, znači, nije trošen novac na benzin, ali je bivši samozvani zamjenik predsjednika Izvršnog odbora Zvonimir Perušić potrošio u Zadru 68.576,00 dinara, a bivši predsjednik Lazo Vojnić Hajduk 73.040,00 dinara novca hrvatske zajednice, a da nisu objasnili zašto su išli, što su tamo radili, a prema važećem Pravilniku bili su dužni odmah dostaviti izvješće s puta. I ne samo to, priznat je svima i hotelski smještaj i još nekakvi dodatni troškovi od 400 eura za koje nisu priložili račune. A što je s onima sirotima iz autobusa, da li su i oni dobili dnevnice? To se ne vidi iz dokumentacije, a nismo se ni upuštali u pitanje je li sport oblast radi koje je utemeljen HNV.

Nije imao pravo bivši predsjednik IO Lazo Vojnić Hajduk nakon razrješenja primiti ni dinar. Prestala mu je funkcija. To je jasno vidljivo iz rješenja Općinskog suda u Subotici broj P.1741/06. od 17. 11. 2006. godine kojim mu je tužba protiv HNV-a odbačena. To je i stajalište Nadzornog odbora. Jer, po logici gospodina Laze Vojnića Hajduka on bi mogao i danas primati plaću. Čuo sam da se u nekoj knjizi spominje da je smijenjeni predsjednik IO Lazo Vojnić Hajduk studirao i pravo, to je moguće,

ali je pravno stajalište Nadzornog odbora da plaću nakon razrješenja nije mogao primiti. Moramo priznati potkrala se i jedna nesmotrenost prema gospodinu Lazi Vojnić Hajduku. Priznajemo grešku i ispravljamo je. Nije točno da on nije vratio laptop, nego nije vratio cijelo računalo zajedno sa skenerom, što je znatno veća vrijednost, a što je on i pored pismenog poziva odbio vratiti u ured HNV-a.

Smijenjeni predsjednik HNV-a se čudi da je HNV bez novca. Pa pristigli su neplaćeni računi. Ostalo je neplaćeno 151.000,00 dinara doprinosa i poreza, prema nalazu Paje Đurasevića. Dakle, vraćaju se dugovi koje je napravio smijenjeni Izvršni odbor HNV-a.

Moramo priznati da je Nadzorni odbor iznio samo neke od brojnih propusta Izvršnog odbora. Kako je moguće, samo primjera radi, da se plate stipendije za tri studenta bez natječaja? Što je s ostalim studentima? Kakvu SU prednost imali oni u odnosu na druge potencijalne kandidate, kada nitko nema pojma ni da se stipendije uopće daju? Kako je moguće da se nekom plati trošak produženja semestra na Sveučilištu u Novom Sadu? Kako je moguće da se plati nekom popravak automobila? Da se kupi nekom polica ili popravlja mobilni telefon? Kako je moguće da se nekima (točno se zna kome) isplaćuje putni trošak do Novog Sada u visini od 20-ak tisuća dinara? I još mnogo toga gospoda to dobro znaju, zato i ne odgovaraju argumentima nego uvredama.

I na koncu, dvije stvari. Kada je nova članica Izvršnog odbora Antonija Čota izrazila svoje čuđenje što »Hrvatska riječ«, po već uobičajenoj praksi, nije našla za shodno predstaviti novoizabrane članove Izvršnog odbora i zamjerku što silni izdavački pothvati nakladničke djelatnosti nisu dostupni onima zbog kojih se tiskaju, a novac se troši na sve osim na ono za što je namijenjen, nitko nije ništa demantirao, već je bila predmetom naručenih tekstova punih uvreda i kleveta (nazvali su je alkoholičarkom, grozničavom (Mato Groznica) žigosanom (Tomislav Žigmanov), a zna se tko je trošio alkohol iz Izvršnog odbora, i tko je u

pijanom stanju već više puta rekao da mu je jedini cilj uništiti DSHV). Volja jednog čovjeka proglasila je osobe, udruge i projekte »nepodobnim«, kao što je podobnima proglasila one koji se hrvatskim perjem rese samo kad očekuju novce, a taj isti čovjek im je i davao novac kao nagradu za rušilačke makinacije pa mu sada vraćaju pisanjem naručenih tekstova.

Druga stvar, da li autori pisama u broju 202 »Hrvatske riječi« smatraju da su ugledna pravica Vesna Prčić i ugledni član naše zajednice Alojzije Firanj takvi da ih Martin Bačić može nagovoriti da potpišu izvješće? Držim to uvredom za njih. I još nešto, ne brinite gospodo iz »Hrvatske riječi«, i dosad ste radili protiv DSHV-a, zabranjivali ste gospodine direktore i v. d. uredniče, da se piše o DSHV-u. U DSHV-u se ovako što ne događa. Ne smatrate li da ste zloupotrijebili položaj i da se ne možda radi o nesavjesnom poslovanju?

Što se mene tiče, s ovim pismom završavam polemiku. Ima u HNV-u još diplomiranih pravika koji dobro znaju kome se treba javiti kada se dozna za ovakvo poslovanje. Mogu biti smijenjeni s ovih zadataka u Nadzornom odboru, ali ništa neću povući od onoga što sam potpisao.

S poštovanjem, Martin Bačić
Subotica, 8. siječnja 2006.

Isprika

Želim se ovim putem javno ispričati gospodinu Martinu Bačiću za političke kvalifikacije koje sam uputio na njegov račun prilikom reagiranja na neke navode iz Izvješća nadzornog odbora HNV-a objavljenog u »Hrvatskoj riječi« od 29. prosinca 2006. godine. Ovu isprikupu iskreno upućujem nadajući se da će biti prihvaćena, uz napomenu da je ne iskazujem ni pod kakvim pritiskom osim po diktatu vlastite savjesti.

mr. sc. Zlatko Šram

Reagiranje na reagiranja glede Izvješća Nadzornog odbora HNV-a (2.)

U skladu s načelima novinarske struke

Sukladno članku 47. Zakona o javnom informiranju RS, zahtijevam da se, radi objektivnog informiranja javnosti, u sljedećem broju tjednika »Hrvatska riječ« objavi ispravak navoda u sljedećim tekstovima objavljenim u broju 202 od 29. prosinca 2006. godine: na str. 16 u tekstu pod naslovom »Izvješće ili manipulacija«, autora H. R., gdje u prvom pasusu stoji: »Kako se dogodilo da Izvješće Nadzornog odbora Hrvatskog nacionalnog vijeća prošloga tjedna, 19. prosinca, oslane na sajtu hrvatskog programa Radio Subotice,...« i na str. 18 u tekstu pod naslovom »Što je previše, previše je!« autora Laze Vojnića Hajduka, vijećnika HNV-a, gdje u prvom pasusu stoji: »...Izvješće, koje potpisuju predsjednik Nadzornog odbora Martin Bačić i članovi Alojzije Firanj i Vesna Prčić, distribuiraju se preko Radio Subotice 19.

prosinca 2006. godine, a tek dva dana kasnije, 21. prosinca 2006. godine taj se isti papir predaje Uredu HNV-a.« (dijelove teksta naglasila Lj. D.).

Na web stranicama Uredništva programa na hrvatskom jeziku Radio Subotice nikada nije »osvanulo« Izvješće Nadzornog odbora koje se spominje u prvom od navedenih tekstova niti ga je Uredništvo »distribuiralo«, kako u svom tekstu navodi g. Vojnić Hajduk.

Na web portalu Uredništva www.suboticadanas.info kao i u radijskom programu, objavljena je samo vijest utemeljena na sadržaju spomenutog izvješća. Držimo da u činjenici da je naše Uredništvo među prvim došlo do spomenutog dokumenta i na temelju njega sačinila informaciju za javnost ne postoji ništa protuzakonito ili protupravno, već da je to rezultat profesionaliz-

ma novinara Uredništva.

U skladu s načelima novinarske struke, Uredništvo je odmah po primitku Reagiranja na tzv. Izvješće NO predsjednika HNV-a Josipa Pekanovića i bivših članova IO HNV-a Laze Vojnića Hajduka i Zvonimira Perušića, 22. prosinca 2006. to reagiranje objavilo kako u radijskom programu, tako i na internetskim stranicama Uredništva, u cijelosti, bez ikakve uredničke intervencije.

Na kraju napominjem da ja u javnosti spomenuto izvješće NO u integralnom obliku prvi puta osvanulo i tako distribuirano na stranicama tjednika »Hrvatska riječ«, u broju 202 od 29. prosinca 2006, na str. 16 i 17.

Ljiljana Dulić
glavna i odgovorna urednica
Programa na hrvatskom jeziku

Reagirane na reagiranja glede Izvješća Nadzornog odbora HNV-a (3.)

Hrva(ti)mo se

Pružajući priliku nacionalnim manjinama da se organiziraju u nekoliko segmenata društvenog života, matična država svakako nije imala u vidu da će šačica ljudi preuzeti zakonodavne ovlasti. Ne razmatrajući njihove karakterne osobine, bez bilo kakve personalizacije, upravo su se oni pronašli u Izvješću kojim se komentira materijalno-finan-cijsko poslovanje Hrvatskog nacionalnog vijeća (HNV) i na taj način dali sebi priliku, prilično neargumentirano tumačiti Izvješće, kroz uvrede i vrlo loše parafraziranje stručnosti ljudi koji su ga sačinili.

Nadzorni odbor HNV-a razmatrajući materijalno-finan-cijsko poslovanje HNV-a, obzirom na dane ovlasti i pozitivne propise matične države, obavilo je posao vrlo profesionalno i stručno. Nadzorni odbor tijekom svog mandata više puta je na sjednicama, ali i tijekom usmenih vrlo (ne)prijatnih razgovora sa imenovanim funkcionarima upozoravalo da se pozitivni propisi ne štiju, čak što više brojnim radnjama u postupanju sa novcem iz proračuna grubo krše. Upravo oni smatraju da je diskutiranje putem medija, tudom voljom, racionalnije.

Osnovna primjedba Nadzornog odbora odnosila se na činjenicu da se u HNV-u usvaja samo Plan analitike rashoda koji se apsolutno ne može usporediti sa oznakama konta u knjigovodstvu, te upućivao da bi takav akt ipak trebao raditi neko stručan, osobito da takav akt u sebi, po svojoj prirodi, nikako ne može sadržavati planirane prihode. Istodobno, da niti jedan rashod ne može, bez verifikacije HNV-a putem izmjene Plana, znatno premašiti planirani rashod, bez obzira o kojoj »delegaciji« ili »znanstvenom istraživanju« je riječ. Na kraju, da se provedba Plana verificira usvajanjem godišnjeg Izvješća o poslovanju, sve sukladno rokovima koji su opet vrlo strogo propisani pozitivnim propisima.

Upravo je Nadzorni odbor ukazivao da se ranije usvojeni (doduše, nakon dvije godine od konstituiranja HNV-a) opći akti ne mogu smatrati aktima za sva vremena, te da se isti obvezno moraju usklađivati sa pozitivnim propisima – a ako eventualno »neko« i sačini prijedlog izmjena da se to mora naći na dnevnom redu prvo naredno zakazane sjednice – što se ne može reći za nepostojeće prijedloge izmjena Pravilnika o računovodstvu, koje su tada svakako morale biti usvojene na sjednici održanoj kobno za pojedince tijekom (mjeseca znakovitog naziva) listopada.

Nadzorni odbor je proučio mnogobrojne akte HNV-a i sačinio Izvješće koje je svakako javni i transparentni način da se upoznaju pripadnici hrvatske nacionalne manjine kako pojedinci ostvaruju prava dana svima nama, sve u nedostatku javnog glasila koje bi objektivno i nepristrano izvještavalo o događajima i radu u hrvatskoj zajednici.

U okviru toga, zaključeno je da je došlo do mnogobrojnih nepoštovanja prije svega Statuta (u situaciji kada potpuno neovlašteni predsjednik IO potpisuje Putne naloge, naravno

najčešće za sebe i »prvog« čovjeka iza sebe a onda i samom predsjedniku HNV-a, koji bi se svakako morao zamisliti tko to izdaje naloge s priličnim dnevnicama koje se isplaćuju sa računa na kojem je sam predsjednik HNV-a isključivi računopolagač; u situaciji kada vrlo rijetko postoje priloženi računi temeljem kojih je izvršen obračun dnevnica iako to zahtjeva opći akt a niti jedno izvješće o proteklom službenom putu nije zaprimljeno u HNV-u; istodobno, kada se temeljem odluke o službenom putu u trajanju od 5 dana naplati 9,5 dnevnica od po 41 eura; tako i u situaciji kada je cijena litra benzina za službeno putovanje koje se obavlja navodno u ime HNV-a dostiže čak i 99 dinara, opet ovisno od toga u čiji automobil se toči; istodobno kada predsjednik IO zaključuje Ugovor o autorskom djelu kojim se obvezuje isplatiti neto 235.000,00 dinara bez javnog natječaja za izvršitelja, a izvršitelj tvrdi da mu je isplaćeno samo 1.100 eura – ne čudi, jer je u HNV-a moguće primjenjivati i neki drugu tečajnu listu – a da je pri tome jedino predsjednik HNV-a ovlašten zaključivati ovakve ugovorne odnose; te u situaciji kada se na vrlo malo računa nalazi nalog ovlaštenog dužnosnika za isplatu sa računa), te pozitivnih propisa, pri čemu je Nadzorni odbor prvo imao u vidu Zakon o radu (vrlo je interesantna situacija u kojoj je imenovani funkcionar, odnosno predsjednik IO zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme sa 8 sati dnevno i 40 tjedno na poslovima Referent općih poslova radi obavljanja poslova koji po svom opisu u cijelosti odgovaraju ovlastima i zadaćama predsjednika IO, ali je predsjednik IO izgleda bio van svog radnog vremena za skromnu naknadu na svakoj sjednici IO, zatim neusuglašenost Pravilnika o radu sa izmjenama koje su stupile na snagu od 01.01.2006. godine, nepostojanje evidencije prisutnosti na radu, nepravilan obrazac Obračuna zarade...), Zakon o računovodstvu (opći akt nije usuglašen sa Zakonom koji je na snazi i koji predviđa znatne novčane kazne za nepoštovanje), Zakon o javnim nabavkama (novac kojim raspolaže HNV-a iz proračunskih sredstava je novac za čije se trošenje obvezno mora sprovesti postupak javne nabavke – niti jedan nije sproveden, a postoje znatna osnovna sredstva koja su nabavljena i podijeljena...), Zakon o kulturnim dobrima (tri godine je HNV-a odlagao dokumente i spise nastale u radu na vrlo čudan način, tek od 01.01.2006. godine je to poprimilo izgled koji se zahtjeva pozitivnim propisima, ali niti do danas ova oblast nije uređena općim aktom...), Zakon o autorskim i srodnim pravima (ugovorno stečeno autorsko pravo ne može se bez pismenim putem zaključenog valjanog akta nikome ustupiti radi objavljivanja).

Reagiram na Izvješće jer se osjećam i osobno prozvana, natuknicama koje neutemeljeno iznosi čovjek koji je tijekom bezmalo godinu dana tražio savjete i obrasce akata kako voditi rad izvršnog organa HNV-a, nakon čega je svladao ovaj posao u cijelosti i započeo raditi greške. Čovjek koji se na preporuku svog »zamjenika«

Vesna Prčić

na čelu tjednika čija sam pravna savjetnica bezmalo četiri godine i u kojem učestvujem i u radu Upravnog odbora iako se to, znakovito po mnoge, nigdje ne objavljuje, osobno založio da budem imenovana u sastav Nadzornog odbora, ali vremena se mijenjaju samo za one koji znaju cijenu pameti pa im ne preostaje ništa drugo do općeg uveseljavanja onih kojima to nedostaje, dakako, u kavanama. Interesantno je da jedna osoba radi dobro na jednom mjestu, a nestručno i nekompetentno na drugom – dakle, bitno je da etiketu lijepo umirovljenik srednjeg stručnog stupnja i intelektualac bez stvarnog iskustva u svom zanimanju!

Lijepo ponašanje i maniri posljedica su, u nedostatku stručne naobrazbe, životnog iskustva osim kada senilnost i zavidnost pomuti razum i oštromnost. Sreća je u činjenici da se u slučaju Nadzornog odbora neće obistiniti onaj tko Te imenuje taj Te i razriješi, jer je već razriješen, što je gledano s strane ljudskog dostojanstva zbilja poražavajuće.

Zbilja čudi da netko daje sebi za pravo osporavati stečeno stručno zvanje onoj koja je zvanje stekla radi primjene Zakona, koji, pa to i laici znaju, ne ostavlja alternative u tumačenju, osobito iz razloga što je upravo imenovani dužnosnik na mjesto predsjednika IO HNV-a osmislio kadrovski i personalni sastav Nadzornog odbora i svoje mišljenje, bez problema, nametnuo kao odluku IO. Upravo taj funkcionar nije vodio računa da se u sastav imenuje stručnjak iz oblasti ekonomije, računovodstva ili knjigovodstva (koji, kao po obrascu, ne postoji kao član niti u Nadzornom odboru NIU »Hrvatska riječ«) niti da član koji mora biti iz Srijema (a zašto?) nije niti pitan da li prihvata imenovanje i može biti nazočan sjednicama Nadzornog odbora – ali davno je to bilo... Dakle, nastavljam – hrva(ti)mo se, zar ne!?

Vesna Prčić, dipl. pravnica

Izlazak na izbore i glas za **izbornu listu br.1 „Demokratska stranka-Boris Tadić“** omogućit će i Hrvatima u Srbiji da imaju svojega zastupnika u parlamentu Republike Srbije. Naš kandidat je predsjednik **Demokratskog Saveza Hrvata u Vojvodini** **dipl.ing.Petar Kuntić**.

ДЕМОКРАТСКА
СТРАНКА

Europski ekumenski susret mladih u Zagrebu

Zajedništvo s Bogom i ljudima

*Na ovogodišnjem hodočašću povjerenja sudjelovalo je 40.000 mladih iz cijele Europe *
Zagreb je bio centar događanja, a mladi su bili smješteni u obiteljima u Zagrebu i okolici *
Novogodišnju noć su proveli uz bdijenje, molitvu, tišinu i pjesmu*

Hodočašće povjerenja, u organizaciji zajedniice Táize ove je godine održano u Zagrebu od 28. prosinca 2006., do 1. siječnja 2007. godine. Na ovome susretu sudjelovalo je 40.000 mladih iz cijele Europe, a zahvaljujući s. Eleonori Merković i mladi iz Subotice su nazočili ovom prekrasnom hodočašću.

Prije polaska na hodočašće mlade je blagoslovio mons. dr. Andrija Kopilović, župnik subotičke župe Marija Majka Crkve, odakle su mladi i krenuli.

SMJEŠTAJ U OBITELJIMA: Mlade iz Subotice dočekala je skupina iz predgrupe u osnovnoj školi, gdje su dalje bili raspoređeni po župama. Svih 40.000 mladih bilo je smješteno u obiteljima u Zagrebu i okolici, a imali su i organizirani program, koji je izgledao ovako: jutarnja molitva je počinjala u 8,30 sati, zatim bi se podijelili u manje skupine i upoznivali s mladima koji su dolazili iz drugih država. U 12 sati je bila podjela ručka na sajmištu i u 13 sati podnevna molitva. Popodne se provodilo po izboru na različitim radionicama ili u razgledanju grada, dok je u 19 sati bila večernja molitva, a nakon molitve povratak u obitelji. Nekolicina mladih je po dolasku u Zagreb mogla odabrati radnu skupinu i tako pomoći u organizaciji susreta.

NOVOGODIŠNJA NOĆ U DUHU MOLITVE: U petak 29. prosinca je bila molitva sa svijećama, a u subotu 30. prosinca organiziran je regionalni susret na župi sv. Antuna Padovanskog s mladima iz Srbije, Crne gore i Makedonije, dok je navečer uslijedila molitva oko križa. Posljednjeg dana u godini osim uobičajenog programa mladi su ujutro imali misu na župi s obiteljima, a novogodišnju su noć proveli uz bdijenje, molitvu, tišinu i pjesmu. Ponoć su dočekali svi zajedno ispred crkve,

a kasnije je uslijedio Festival naroda na kojemu su mladi predstavljali krajeve iz kojih dolaze.

Prvi dan u novoj godini započeli su jutarnjom misom, potom su imali ručak u obiteljima i u 17 sati je bio polazak kući.

Ovaj je susret mnogima ostao u sjećanju zbog molitvi, zajedništva, gostoljubivosti domaćina, a svakako i zbog novih poznanstava koja su se rodila na ovom hodočašću.

Andreja Prčić

Tamás Korhecz posjetio subotičke institucije kulture

Subotica primjer ostvarivanja jezične ravnopravnosti

Za četiri godine Subotica će imati najmodernije trojezično kazalište u ovom dijelu Europe

Potpredsjednik Izvršnog vijeća APV Tamás Korhecz i predsjednik Nacionalnog vijeća mađarske nacionalne manjine László Józsa s predsjednikom Općine Subotica Gézom Kucserom obišli su u utorak, 9. siječnja, nekoliko institucija kulture u kojima se realiziraju projekti koje financijski pomaže AP Vojvodina,

te bili nazočni predstavljanju novog softvera Općinske uprave koji omogućava izdavanje dokumenata na sva tri službena jezika koja su u uporabi u Subotici.

»Kao Subotičanin moram izraziti veliko zadovoljstvo da je pokrajinska administracija, osobito pokrajinsko Tajništvo za propise, upravu i nacionalne manjine, uložilo puno novca, stručnosti i truda da Subotica u nekim stvarima prednjači u ovoj državi. Osobito mi je zadovoljstvo da, kada je riječ o službenoj uporabi mađarskog i hrvatskog jezika, Subotica predstavlja jedna model gdje se ostvaruju te jezične ravnopravnosti«, rekao je Korhecz.

Ističući da je izgradnja nove zgrade Narodnog kazališta najveća investicija u zemlji u oblasti kulture, Tamás Korhecz je rekao da će pokrajina do kraja pratiti ovu investiciju i osigurati svoj dio u visini od 10 milijuna eura, čime će za četiri godine Subotica imati najmodernije

trojezično kazalište u ovom dijelu Europe.

Predsjednik mađarskog Nacionalnog vijeća László Józsa istaknuo je, među ostalim, da će donošenje zakona o nacionalnim vijećima nacionalnih manjina iz temelja preokrenuti situaciju u pogledu nadležnosti i odgovornosti manjinskih nacionalnih vijeća koji će dobiti neke nadležnosti vrlo bliske nadležnostima sadašnjih tijela vlasti.

Nakon obilaska kazališta «Dezső Kosztolányi» i Cinema art kina, čiji su projekti također financirani od strane Pokrajine, gosti su posjetili i Radio Suboticu. Ističući da je predstojeća privatizacija ove ustanove jedan od razloga njihova posjeta, Tamás Korhecz je rekao da je »opći interes da se vrijednosti ove radio postaje očuvaju makar i eventualno promjenama zakonskog okvira koji regulira privatizaciju lokalnih medija«.

S. M.

Iz kuta mladih: Dunja Martinović

Pozdrav iz Japana

U Japanu se doček Nove godine provodi u krugu obitelji, potpuno različito od naših običaja

Razgovor vodila: Olga Perušić

Dunja Martinović (1977.) podrijetlom je iz Subotice, gdje je i završila Gimnaziju »Svetožar Marković«, nakon koje je otišla na studij u Beograd. U Gimnaziji je pohađala prirodni smjer, pa je nakon završetka po uzoru na oca razmišljala o arhitekturi, a na koncu se odlučila za studij jezika.

Željela je studirati što egzotičniji jezik i tako se odlučila za japanski koji je 1996. godine i upisala na Filološkom fakultetu u Beogradu. Na studiju japanski joj je bio prvi jezik, a engleski drugi kojeg je izučavala.

»Prije studija o japanskom društvu i kulturi znala tek ponešto kao i ostali moji vršnjaci, poglavito 'Manga' stripove, *Kurasavine* filmove, malo o njihovom pismu, sveukupno ne pretjerano mnogo. Tko zna kako bih se odlučila, da sam uopće slutila koliko je zahtjevno učenje japanskog jezika, pisma i kulture. Poslije četiri godine studija diplomirala sam, primljena sam i na poslijediplomski studij, ali nisam željela gubiti vrijeme, već sam našla posao u Japanu«, priča Dunja Martinović.

ZIVOT U JAPANU: Godine 2001. prvi put je otišla raditi u Japan i to u privatnu školu jezika gdje je predavala engleski jezik. Neobičnost juga Japana ostavila je na Dunju jak dojam. Japanci su je odlično prihvatili i gotovo odmah ju je fascinirala njihova organiziranost u poslu. Shvatila je kako se rad i obitelj visoko cijene, dok je sve drugo daleko ispod tih prioriteta. U početku postojalo je razdoblje prilagođavanja, kada je učila od svojih kolega, ali i to je brzo prošlo.

»Svidjelo mi se što se tamo svaki dan prije posla sjedne i dogovara, kako će se raditi i što se do sada uradilo, te kakvi su daljnji planovi. Moj je posao bio da predajem engleski jezik, što se razlikuje od posla u našim privatnim školama po tome što se tamo čak godinama pohađaju sati jezika. Učenici mogu utjecati na to što će se raditi na satu jezika, hoće li se govoriti o glazbi, politici, ili pak vježbati pisanje i slično«, pojašnjava Dunja Martinović.

Do 2003. godine živjela je na Kyushu, nakon čega se odlučila vratiti u Europu. Poslije dvije godine sjajnog iskustva, vježbanja i svladavanja jezika, po njenim riječima, je spremna za nove izazove. Po povratku vrijeme je

provodila u Budimpešti, kod jednoga dijela njene obitelji, te u Subotici. Nakon sedam mjeseci ipak joj je nanovo proradio neki »crvić« i konkurirala je za novi posao u školi jezika u Japanu. Krajem 2003. godine Dunja je otišla za Mito, koji je 100 kilometara sjevero-istočno od Tokya i još uvijek tamo živi.

RAZLICITOSTI: »Na samome početku prvo sam se morala naviknuti na drugačiju hranu i prebrodila sam borbu s rabljenjem štipača. Sjećam se prva dva mjeseca, sve je letjelo po domu. Sva sreća u početku sam živjela s jednom djevojkom, Japankom *Misuzi Kawakubo*, s kojom sam i radila i ona mi je bila od jako velike pomoći u prilagođavanju na tamošnji život. U sve me je uputila, od tradicije skidanja cipela, do upoznavanja hrane. U Japanu se mnogo pažnje posvećuje upravo zdravoj ishrani i vremenu uzimanja obroka, premda je i tamo došlo do prodora zapadnjačke brze hrane«, kaže Dunja Martinović.

Po religijskoj opredijeljenosti Japanci su budisti, ali istodobno i shintoisti. Shintoizam je izvorna japanska filozofija religije, tzv. animizam, koji se zasniva na prožimanju dušom svega što postoji u prirodi. Budizam je sam po sebi iznimno kompliciran, a Dunja je na studiju japanskog jezika naučila samo neke njegove osnove. Naime, vjernici prave spoj budizma i te izvorne religije, koji se prepliću, jer oni odlaze i u jedne i u druge hramove podjednako. Postoji i izvjestan postotak kršćana, ali je on zaista mali. Po Dunjinim riječima, Japance odlikuje vitalnost i lucidnost, a žive u prosjeku do svojih devedesetih godina.

»U školi na mojim satima nastavu pohađa i jedan djed, koji ima sedamdeset i pet godina. Učenje

Dunja s prijateljicom Misuzi

jezika njemu pričinjava veliko zadovoljstvo jer želi ostati intelektualno aktivan što duže može. Naime, Japanci jako vole putovati i to sebi mogu priuštiti. Mnogi putuju u Europu, te im je potrebno znanje engleskoga jezika, a čak znam neke od njih koji putuju u Hrvatsku. Njima često pričam o našim prostorima i trudim se približiti im tradiciju i kulturu. Rad se doista nagrađuje i u svemu je naglašena preciznost. U životu i u poslu vlada kolektivni duh i koncept ne izdvajanja. Jednostavno nema velikog izražaja individualnosti, već se kolektivno sluša jedna vrsta glazbe ili gleda jedan žanr filma i slično. Isto tako u poslu, rijetko možete vidjeti Japanaca kako sam radi, gotovo uvijek mu je netko u pomoći. Istodobno, unutar

obitelji živi više generacija, jer se stariji smatraju korijenima, djeca se smatraju budućnošću, a roditelji sponom i ta se veza jako cijeni«, pojašnjava Dunja Martinović. Zanimljivo je također što u Japanu punoljetnost nastupa s 20 godina starosti, kao i to što je kod mladih veoma popularno nošenje kimona.

DOČEK NOVE GODINE: U Japanu se doček Nove godine provodi u krugu obitelji, potpuno različito od naših običaja. Trpeza je blagdanska, a bor se ne kiti za Novu godinu, već se pripremaju posebni ukrasi od bambusa i boro-va, kojima se kiti kapija i kuća. Ponoć se dočekuje unutar obitelji, a nakon dočeka cijela obitelj odlazi u budistički hram gdje se mole do jutra. Tradicionalno se dočekuje izlazak sunca 1. siječnja, što je simbolika novoga početka. Postoje mladalačke proslave Nove godine po velikim gradovima, ali je japanska tradicija dočeka još uvijek vrlo njegovana i mnogi mladi koji ne žive s roditeljima, tu noć provode tradicionalno s njima. Dunja na žalost nikad nije dočekala izlazak sunca 1. siječnja, ali to ima u planu za sljedeći doček. Naime, 2007. godinu dočekala je u Subotici s prijateljima iz mladosti, s kojima je još uvijek u kontaktu. Idućih nekoliko godina Dunja sebe vidi u Japanu, ali misli kako će se ipak vratiti u Europu i negdje raditi, vjerojatno za Japance.

日本から
"ワロアチアの言"に
よろしく
ドニヤより

Pozdrav »Hrvatskoj riječi« iz Japana od Dunje

12. siječnja 2007.

Konstitutivni sastanak Pokrajinskog vijeća za nacionalne manjine

Kuda s Hlasom ludu i Ruskim slovom?

Prva aktivnost Pokrajinskog vijeća bit će zahtjev Agenciji za privatizaciju da poslovni prostor koji koriste Hlas ludu i Ruske slovo u zgradi Dnevnik-holdinga bude izuzet iz privatizacije imovine, te da taj prostor pripadne nacionalnim vijećima Slovaka i Rusina

Bezmalo pola godine od donošenja odluke o konstituiranju novog radnog tijela pokrajinske administracije i mjesec dana nakon sastanka predsjednika nacionalnih vijeća s dužnosnicima pokrajinske vlade na kojem je dogovoren datum održavanja konstitutivne sjednice Pokrajinskog vijeća za nacionalne manjine, ovo je tijelo konstituirano 8. siječnja 2007. godine u prostorijama novosadske novinske kuće Dnevnik - holding.

Na prvoj sjednici Vijeća nazočni su bili predsjednik Vijeća *Bojan Pajtić*, dopredsjednik *Tamás Korhecz* i članovi – svi predsjednici nacionalnih vijeća sa sjedištem na teritoriju Vojvodine, Vijeća za integriranje Roma, te potpredsjednici pokrajinske vlade i pokrajinski tajnici u oblasti kulture, informiranja, obrazovanja, znanosti, sporta i financija.

Na prvoj sjednici Pokrajinskog vijeća na dnevnom redu bile su dvije točke: konstituiranje Pokrajinskog vijeća za nacionalne manjine i pregled stanja u kojem se nalaze dvije novinsko-nakladničke kuće i to na slovačkom jeziku »Hlas ludu« i na rusinskom »Ruske slovo«, a čije se poslovne prostorije nalaze u zgradi »Dnevnik-holdinga« u Novom Sadu.

GDJE ĆE HLAS LUDU I RUSKE SLOVO: Nakon što je Pokrajinsko vijeće za nacionalne manjine konstituirano, članovi Vijeća obišli su prostorije ove dvije novinsko-nakladničke kuće. Predsjednik Vijeća razgovarao je s novinarima, te s direktorima – *Jaroslavom Čiepom*, direktorom »Hlas ludu« i *Vladimirom Palanačkim*, direktorom »Ruskog slova«. Naime, pitanje ostanka i korištenja postojećih poslovnih prostorija ove dvije novinske kuće u zgradi Dnevnik-holdinga postaje sve problematičnije u svjetlu

S konstitutivne sjednice Pokrajinskog vijeća za nacionalne manjine

predstojeće privatizacije Dnevnik-holdinga, jer je vrlo moguće da nakon te privatizacije Hlas ludu i Ruske slovo ostanu bez prostora u kojem rade i stvaraju novine već 40 godina.

Pokrajinski tajnik za informacije *Milorad Đurić* predočio je na sastanku dva moguća izlaza, istaknuvši kako je pokrajinska vlada spremna aktivno sudjelovati u rješavanju ovog problema i kako postoji dobra komunikacija između Izvršnog vijeća, Pokrajinskog tajništva za informacije i redakcija Hlas ludu i Ruske slovo. Po riječima Đurića jedno rješenje je izuzeće od privatizacije prostorija koje koriste Hlas ludu i Ruske slovo, što se ne može odlučiti na razini pokrajinske vlade već ovisi o odluci Agencije za privatizaciju odnosno od privatizacijskog savjetnika koji još nije izabran

premda je, kako je rekao Đurić, u više navrata pokrajinska vlada utjecala i sugerirala Agenciji za privatizaciju da se privatizacijski savjetnik odredi. Snagu ovom rješenju daje i činjenica da je još davne 1966. godine pokrajinska vlada izdvojila iz proračuna novac za izgradnju dva kata ove desetokatnice i to za redakcije novina na jezicima manjina, međutim, kako je kazao, ovo rješenje nije sigurno, te predlaže drugu mogućnost koja također nije izvjesna, jer je pitanje hoće li novi vlasnik zgrade Dnevnik-holding biti zainteresiran izdati u zakup poslovne prostorije koje već 40 godina koriste ove dvije novinske kuće za nisku cijenu zakupnine.

POKRAJINA ĆE POMOĆI MANJINSKIM REDAKCIJAMA: Predsjednik Bojan Pajtić predložio je zaključke koje su čla-

novi Pokrajinskog vijeća jednoglasno prihvatili. Kao prva aktivnost Vijeća bit će zahtjev Agenciji za privatizaciju da poslovni prostor koji koriste Hlas ludu i Ruske slovo bude izuzet iz privatizacije imovine, te da taj prostor pripadne nacionalnim vijećima Slovaka i Rusina. Ukoliko ova solucija ne bude moguća, Pajtić je predložio da se s nacionalnim vijećima zaključe ugovori o dugoročnom zakupu, za besplatno korištenje ili uz simboličnu zakupninu. U oba slučaja, kako je naglašeno nekoliko puta, pokrajinska će vlada pomoći redakcijama i nacionalnim vijećima.

DANI NACIONALNIH MANJINA U SRBIJI: Pokrajinski tajnik za znanost *Dragoslav Petrović* predložio je za sljedeću sjednicu pripremanje poslovnika o radu Pokrajinskog vijeća za nacionalne manjine i plan rada za tekuću godinu. Također, prijedlog *Zafira Hadžimanova* o osnutku festivala »Dani nacionalnih manjina u Srbiji«, koji je upućen predsjedniku Izvršnog vijeća AP Vojvodine, naći će se na dnevnom redu sljedeće sjednice. Predsjednik Vijeća pozitivno je ocijenio taj prijedlog jer po njegovim riječima, to znači objedinjavanje kulturnih sadržaja koje pridonose poboljšanju ideje interkulturalnosti kojoj se u Vojvodini teži. Također, na sljedećoj sjednici razmatrat će se i prijedlog tajnika Rumunjskog nacionalnog vijeća *Dragana Marčela* da se projekt »Orkestar« rumunjske nacionalne zajednice, održava pod pokroviteljstvom Izvršnog vijeća APV.

D. Popov

Naći rješenje za manjinske redakcije: pokrajinski dužnosnici s uposlenicima »Hlas ludu« i »Ruske slovo«

Piše: Alojzije Stantić

Praznovirje bunjevački Hrvata (III. dio)

Proslava rođenja diteta

Babine, prastarovinski adet (običaj) Bunjevci tu i tamo dilomice drže još i danas, najviše da upotpune proslavu radosnog događaja, rođenje diteta. Babine kod Bunjevaca imaju više značenja: **BABINE:** 1. babine su prva tri dana posli rođenja diteta, a u tom vrjemenju su ga krstili i čuvali u već spominjanom komarniku. Od prvog dana posli rođenja diteta, kuma, porodiljina mater, sestra el kogod iz bliže rodbine porodilji su donosili užnu, koja je bila toliko bogata da joj doteklo i za večeru. Za ilo su najčešće donosili gusto ukuvanu frišku čorbu (juhu), s ukuvanim pileškim mesom, el mesom golupčica u vrijeme kad se legu. Porodilja se najpre naila čorbe, a posli je ila mesa i oglabala (oglodala) koščure (kosti), a oko polak ila ostavila je za večeru. Ilo su joj doneli u loncu, u kotarici pokrivenoj lipo radenom (s ručnim radom) salvetom. Žena je kotaricu držala u krilu da se čorba ne izločka, a sidila je naprid nuz kočijaša.

2. Babine su i kad gosti dođu vidit dite. Pa adetu najpre su pozdravili porodilju i posli pogledali dite. Nikad nisu isticali njegovu lipotu, da ga ne ureknu, već su pogađali na kog je. »Je, izmetnio se na didu, el majku, el...«. Kad su kazali da na koga zdravo liči onda je pljunuta mater (ako je cura), el pljunut otac (ako je derančić). I dok je dotični tako falio dite onako negleduše je zavuko ruku pod uzgljančicu (jastučić) i metnio dar, najčešće u novcu. Curi je po di ko metnio zlatan lančić, el tanki karperec (narukvicu) kake su onda nosila dica. Vridnost dara je naspram gospodarske moći onog ko ga daje. Dite se ne mora darivat, al je red da se dariva. Ovog adeta se i danas drže tušta čeljadi.

Ko je došo u babine njeg su dočekali svekrva i druga čeljad iz obitelji, ponudili ga sitnim tistom (kolačićima), a ako su došli iz daljeg, el iz druge pustare, onda su ji ponudili ilom, ako ničim drugim onda su njim nasikli divenice el šunke, nje je bilo u svakom bolje stojećem domazluku. Nuz ugodan divan i kratko gošćenje obavili su babine i očli svojim putom (natrag).

Ako su o ditetu divanili izvan obitelji, pa ako dotični nije znao kazat na kog se izmetnilo, najčešće je kazo: »Izmetnio se na se, ko malo prase«. Taki opis diteta je značio da se po crta- ma lica ne mož pogodit na kog ono liči.

3. Obično prve nedilje posli krštenja roditelji diteta prave babine, obiteljsko slavlje, kad dođu

Dite za babine

pretelji, porodiljini roditelji s jedno-dvoje dice, kumovi i ako su pravili babine naveliko onda su zvali još kog iz roda. Užna je svečana, a po adetu najpre je morčija čorba (juha od biserke), meso iz čorbe sa sosom, često pileški paprikaš s rizancima el s nasuvom sa sirom, pečenica (pečeno meso) s duncom (od tunja, brisaka, višanja i sl.) i s kiselišom. Užnu su zasladili obavezno s (otezanom) pogačom s makom. U starovinsko vrijeme užnu su zalili vinom, onda najčešće kevidinkom, el kadarkom.

Danas kad najviše dice krste nediljom onda tušta nji prave babine, posli krštenja diteta skupe su kod porodilje i goste se svečanom užnom.

PRAZNOVIRJE POSLI ROĐENJA: * Kadgod prija i posli rođenja diteta u toj kući nije valjalo (nije slobodno) bacit lupinje (ljuska) jajeta¹ na đubre (stajnjak) jel ga otaleg mogu skupit vištice i od njeg napraviti kaku nakazu od diteta i podmetnit ga, zaminit s novorođenim zdravim ditetom. Da se to ne desi reduše su

lupinju jajeta izdrobile i bacile piležu el su je izložili u šporelju i sl. (Kokoškama dok nose jaja triba kalcijuma za lupinju, zato su čapale krečom umazan zid i rado poile lupinje jajeta).

* Kadgod su žene sudoper (krpu za pranje posuda) posli pranja sudi rastresle i ostavile da se osuši, jel ako ostane zgužvan mož ga uzet vištica. Posli šurovanja (ribanja) kotla čutak (smotuljak slame) su rastresle, bacile na đubre i prikrižile ričima »Križ u ime Isusovo«, da od slame vištice ne naprave nakazu.

* Mater je posli porođaja, do blagoslova, morala sa sobom nosit koren raslinja sv. omana (lat. *Inula helenium L.*).

* Ako je dite žensko mater mu mora napraviti tri bebice (lutkice), u nji metnit malo soli, bilog luka i mrvica kruva.

* Posli kupanja bebe, prija neg prolije vodu, mater je mora prikrižit.

* Dok je dite u komarniku mater priko kolivke mora rastrit svoju pregaču.

Ovo samo nika od virovanja koji su se držali naši stari, a najveći dio je iz zbirke Marka Kopunovića.

*****

¹ Jaje ko znak nade i uskršnuća ima više značenja. Ono je najčešće bilo, krto, a iz njeg takog rađa se nov život. Jaje se spominje u mitovima više naroda. Snagi malog zametka u jajetu tušta nji su se divili, jel se iz njeg izglo pile, na svit izašlo kad je probilo lupinju jajeta. Zato je jaje i znak plodnosti.

* Po niki narodi su jaje mećali i u rake da bude rana onom ko je posli smrti otputovo na onu stranu. (Baš tako kako je i rana zametnutom piletu prija neg se izleže). Ima naroda koji drže da je jaje zametak iz kojeg je nasto svit.

* Danas na svit dolazi najviše živi stvorenja iz jajeta (ne samo iz jajeta u lupinji). itd. U nas je uskršnje jaje i znak prolića, podsća na buđenje raslinja (biljaka).

* Tušta puti sam ko dite baco uspradak (prvo, malo jaje koje snese kokica) priko krova salaša. To je ostatak virovanja da jaje triba zakopat tamo di je palo, da kuću čuva od groma.

² Oman (ovo rastinje je dobro ko narodni lik i zato mu narod dodo »sveti«) od njegovog isickanog korena, koji lipo mriši, spravljali su teju (čaj) i hasnirali ko lik protiv velikog kašlja i bola (bolesti) organa za disanje, kožni bola, reume i sl. Kadgod su omanovim dimom rasti- raveli kumarce.

ŠUMADIJSKI INDIJANCI

U Srbiji je registrirana udruga Indijanaca, sa sjedištem u Aleksincu, javila je srbijanska agencija Beta.

»Ideja o formiranju Udruženja potekla je odavno, ali sam se sa suprugom i dvije kćeri 2002. na popisu izjasnio kao Indijanac«, rekao je predsjednik udruge Ljupče Pavlović. »Osjećam se kao Indijanac jer su ljudi u Srbiji obespravljani, a državni organi krše mnoga ljudska prava«, rekao je on. »Indijanaca je, kada su došli kolonizatori, bilo oko 45 milijuna, a danas ih je šaka jada, baš kao i Srba. Srbija je danas jedan veliki rezervat. Svi živimo u rezervatu, kao i Indijanci u SAD, ali ne možemo otići ni u Mađarsku, ni u Bugarsku bez viza. Ne živimo ništa bolje nego Indijanci nekada«, rekao je Pavlović. Dodao je kako se član njegove udruge postaje samo uz dobru volju i naglasio: »Nisam poglavica, svi u Udruženju smo jednaki i zajednički donosimo odluke«. Udruženje Indijanaca upisano je u registar udruženja, društvenih i političkih organizacija Srbije, a rješenje je stiglo iz Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu.

DJEVOJKA ZA IZAZOVE

Za TV voditeljicu Milu Horvat ova je godina bila puna iznenađenja upravo zbog neočekivanih događaja i na privatnom i na poslovnom planu.

»Mogu reći da sam čak i prilično zadovoljna s obzirom na to da spadam među one koji baš nikad nisu zadovoljni. Dakle, to je i više nego dobar uspjeh.«

U 2007. godini želi:

»Budući da nemam određenih planova, sljedeće godine željela bih što više izazova. Izazove jednostavno obožavam, ma kakvi bili.«

POSljedICE TATINIh ISPADA

U prvom intervjuu koji je dala nekom hrvatskom mediju, nekada poznata australsko-srpska tenisačica Jelena Dokić, koja sada živi u Zagrebu, za Gloriju otkriva:

»Otišla sam (od obitelji) zbog strahovitog pritiska koji sam osjećala na svojim leđima. Moj se otac brinuo o mojoj karijeri i nikad nismo pričali ni o čemu osim o tenisu. Ali neprestano je od mene tražio više. U Australiju sam došla kao jedanaestogodišnja djevojčica i za sve vrijeme koje smo ondje proveli, samo sam jednom ili dvaput bila u kinu. Nisam znala ni što znači otići u shopping, šetati po plaži, otići s prijateljicama na pizzu. Jedino što sam imala izvan tenisa, bila je škola. Problem je bio u tome što sam ja htjela laganiji tempo – umjesto na trideset turnira željela sam igrati na dvadeset i pet – da uz vrhunski sport imam i nešto od života.«

Prisjećajući se scene u kojoj 2000. godine njen otac Damir Dokić vrijeđa britansku kraljicu i cijelu kraljevsku obitelj, te drugih njegovih skandala, Jelena kaže:

»Stid me je. I danas trpim posljedice njegovih ispada. Od novinara koji su me 'uzimali na zub' do sponzora koji su me počeli gledati na drukčiji način. Naravno da se s tim ne slažem i da mi je mučno od toga.«

NE IDE, PA NE IDE

Britanska ministrica Hazel Blears smatra da se Britanci možda nikada neće odviknuti od prekomjernog opijanja.

»Pokušaji da se Britanci odviknu od alkohola i da usvoje europsku kulturu izlaska u kafiće možda nikada neće uspjeti, jer se previše Britanaca voli opijati«, izjavila je ona. »Ne znam hoćemo li ikada moći usvojiti europske običaje, da izađete i popijete samo jednu čašu vina. Možda je to naš anglo-saksonski mentalitet. Mi zapravo uživamo da se opijamo«, rekla je Blearsova u intervjuu za list Sandej tajms.

MARIJIN OČARAVAJUĆI OSMIJEH

Mlada ruska tenisačica Marija Šarapova izabrana je, prema Manketi neprofitne organizacije AACD, za sportašicu s najljepšim osmijehom na svijetu. Čak 42 posto ispitanika izjavilo je da među sportašicama mlada Ruskinja ima najljepši osmijeh, dok je 59 posto ispitanika izjavilo da najbolji golfer na svijetu Tiger Woods ima najljepši osmijeh među muškarcima.

NETIPIČNA MISSICA

Odmah nakon izbora prozvali su je netipičnom Miss Hrvatske, a Ivana Ergić i dalje pokazuje kako nije jedna od missica koja će svojim privatnim životom puniti novinske stupce. I dalje je u stabilnoj vezi s Antom Marinčićem, studentom građevine, s kojim je provela i ovogodišnje blagdane.

Ivana je studentica prve godine kroatistike na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a na predavanja, kaže, jedva stigne zbog brojnih obveza i angažmana. Protiv stereotipnih veza manekenki i nogometaša Ivana nema ništa protiv, jer smatra da ljubav ne poznaje zanimanje i(li) materijalni status. Da nije u sretnoj vezi, mogla bi se, kaže, zamisliti s nogometašem. Nedavno je na jednoj reviji upoznala svog sugrađanina, trenutno vrlo aktualnog mladog nogometaša Antu Rukavinu, za kojeg kaže da je dobar, iskren i neiskvaren dečko.

kenki i nogometaša Ivana nema ništa protiv, jer smatra da ljubav ne poznaje zanimanje i(li) materijalni status. Da nije u sretnoj vezi, mogla bi se, kaže, zamisliti s nogometašem. Nedavno je na jednoj reviji upoznala svog sugrađanina, trenutno vrlo aktualnog mladog nogometaša Antu Rukavinu, za kojeg kaže da je dobar, iskren i neiskvaren dečko.

ŠTO AMERIKANCI OČEKUJU OD 2007.

Naši susjedi preko velike bare, na novu 2007. godinu gledaju vrlo skeptično – očekuju novi teroristički napad, prirodnu katastrofu, globalno zatopljenje,... Mali postotak Amerikanaca, kako piše AP, smatra da će njihova zemlja ući u rat s Iranom i Sjevernom Korejom zbog nuklearnog oružja, a samo trećina ispitanika vjeruje da će biti

pronađen lijek protiv raka. Čak 70 posto Amerikanaca očekuje novu prirodnu katastrofu, a otprilike isti broj strahuje od novog terorističkog napada. Vječni optimisti, njih 29 posto, vjeruju da će se američki vojnici povući iz Iraka, a 35 posto očekuju da će tamo biti poslani nove snage. I kao šećer za kraj, 25 posto Amerikanaca očekuje drugo rođenje Isusa Krista.

SPREMIMO SE ZA ŽEGU

Godina 2007. bit će najtoplija otkad se provode mjerenja temperature i to zbog globalnog zatopljenja i vremenskog fenomena El Nino, objavio je Britanski meteorološki institut.

Stručnjaci tvrde da će kombinacija tih dvaju čimbenika podići temperaturu na Zemlji iznad one rekordne koja je zabilježena 1998. godine. Prošla 2006. godina bila je šesta na listi najtoplijih godina.

Svih deset najtoplijih godina, prema mjerenjima koja sežu unatrag stoljeće i pol, bile su nakon 1994. godine, pokazuju podaci UN-ove agencije za praćenje klime.

Prema najnovijim procjenama, prosječna temperatura na Zemlji bit će 0.54 Celzijevih stupnjeva viša od dugogodišnjeg prosjeka u razdoblju između 1961. i 1990. godine koji je iznosio 14 Celzijevih stupnjeva. Uz vjerojatnost od 60 posto, 2007. bit će jednako topla ili toplija od dosadašnje najtoplije godine 1998., koja je za 0.52 Celzijeva stupnja premašila dugogodišnji temperaturni prosjek.

12. siječnja 2007.

HRVATICE NA VRHU SVIJETA?

Hrvatski planinarski savez je, kako doznaje Večernjak, upravo proglasio 1. hrvatsku žensku alpinističku ekspediciju Cho Oyu 2007. najvažnijom akcijom komisije za alpinizam u 2007. godini. Riječ je o senzaciji u svjetskim razmjerima: dvadeset mladih

hrvatskih alpinistica sprema se u rujnu 2007. osvojiti taj himalajski vrh koji u prijevodu znači Tirkizna Božica, visok 8201 metar, i ako barem jedna od naših dama dođe do vrha, bit će prva Hrvatica koja je osvojila neki osamtisućnjak. Uopće, to je jedinstvena ekspedicija u kojoj isključivo žene idu na jedan himalajski vrh iznad 8000 metara!

Vrh je prvi put osvojen 1954. godine, učinila je to austrijska ekspedicija. Prvi Hrvat na vrhu bio je 1986. godine Bogdan Brakus, a još se dobro pamti prva hrvatska službena ekspedicija na Cho Oyu 1995. godine kad su vrh osvojili Branko Puzak, Danko Petrin i Branko Šeparović, koji se s vrha spustio na skijama.

VOLI CRNKE, AL VOLI I PLAVUŠE

Ante Cash, rapper, otkriva što voli na djevojkama:

»Sve, svaka ima nešto. Što se fizičkog tiče, volim visoke crнке, ali opet tu nema pravila, evo cura mi je plava, što da ti kažem... Ali ono što mora, mora bit u glavi super, duhovita i pametna, j... izgled ako je umišljena glupača, konraš?«

OMILJENI TRILING

Danijela, Željko i Oliver pred objektivom fotografa Tene našli su se iz jednog razloga: cijele su prošle godine natjecateljima šakom i kapom dijelili novac. Zato ih, među ostalim, ljudi i vole.

FOTO: FAH

Najbolji sportaši Hrvatske u 2006. godini: Ivan Ljubičić i Janica Kostelić

Ladislav Vrgoč, tenor iz Zagreba

Mozart kao specijalnost

S obzirom da se najviše »nudi« s Mozartom, koji mu je ujedno i specijalnost, Novogodišnji gala koncerti u Subotici sasvim su odgovarali njegovim opernim rolama

Opernog pjevača iz Hrvatske, tenora *Ladislava Vrgoča*, subotička je publika imala prilike upoznati u dvama velikim koncertnim produkcijama izvedenim u posljednja dva mjeseca prošle godine. Naime, kao jedan od solista, on je nastupio u subotičkoj praiizvedbi *Mozartova »Requiem«* u subotičkoj katedrali (2. studenoga) te nedavno na Novogodišnjim gala koncertima, održanim 28. i 29. prosinca u Velikoj vijećnici Gradske kuće.

U razgovoru za naš list ovaj 30-godišnji tenor kaže kako je u Subotici gostovao na poziv vlč. mr. *Csabe Paskó*, koji je ravnao navedenim koncertima. »Nastupao sam na svim stranama svijeta i rado se odazivam suradnji, pa tako i ovoj koja mi je ponuđena u Subotici. Nakon 'Requiem' suradnja ide dalje, o čemu govore i ovi gala koncerti. Inače, rodbinski sam vezan za Vojvodinu i ove prostore; moja je pokojna baka iz Novog Sada i imam tu familije, a moj je djed rođen i kršten u Segedinu«, kaže Vrgoč dodajući kako bi u dogledno vrijeme, što i planira, volio nastupiti i u drugih ovdašnjim gradovima, ponajprije u operama u Novom Sadu i Beogradu.

S obzirom da se najviše, kako ističe, »nudi« s Mozartom, koji mu je ujedno i specijalnost, gala koncerti u Subotici sasvim su odgovarali njegovim opernim rolama. »Pjevao sam dvije reprezentativne arije iz lirskog tenorskog faha – Ariju Tamina iz opere 'Čarobna frula' i Ariju Don Ottavija iz opere 'Don Giovanni', te paradnu Ariju Su-Chonga koja se mnogo više izvodi od same Lehárove operete 'Zemlja osmijeha', a koja u ovakvim svečanim prigodama jako dobro paše«, napominje Vrgoč.

Akademski glazbeni put Vrgoč je započeo studirajući Solo pjevanje na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu u klasi prof. *Marije Borčić* i prof. *Snježane Bujanović Stanislav*, a posljednje dvije godine u klasi prof. *Zdenke Zabčić Hesky*. Diplomirao 1999. godine. Još tijekom studija istaknuo se nastupima u svim većim hrvatskim gradovima te u inozemstvu (Slovenija, Italija, Austrija, Njemačka, Francuska, Švedska, Izrael, SAD). Godine 1999. upisuje Studij opernog usavršavanja na

Hochschule für Musik und Darstellende Kunst Stuttgart u klasi prof. *Brucea Abela* i prof. *Stephana Schmidta*, a također upisuje i poslijediplomski studij »Lieda« u klasi prof. *Konrada Richtera*. Oba poslijediplomska studija završava u ljeto 2002. godine. Veliki interes posvećuje francuskom opernom i Lied repertoaru, suradujući sa prof. *France Simard* – *Bruse*. U ljeto

2002. (kao prvi operni angažman) dobiva glavnu tenorsku ulogu u Mozartovoj operi »La Finta semplice« na »Dachauer Schlossfestspiele« u Münchenu, (što je sa velikim uspjehom ponovljeno u ljeto 2003. na »Gothaer Sommerfestspiele« te neposredno nakon toga dobiva i prvi solistički angažman u Stadtheater Passau, gdje je nastupao u ulogama lirskog i karakternog faha. Nastupao u Wilhelmatheater Stuttgart, Stadtheater Pforzheim, Eckhofftheater Gotha.

Od 2005. Vrgoč je angažiran u Operi Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku gdje je u protekloj sezoni nastupio u sve tri operne produkcije – »Lucia di Lammermoor« (Edgardo), »Martha« (Lyonel) te »Cosi fan tutte« (Ferrando). Budući da ga »sedam godina nije bilo u Hrvatskoj« kaže kako je vrlo ugodno iznenađen tamošnjom situacijom u oblasti klasične glazbe. »Radi se puno, postoje brojne mogućnosti za mlade glazbenike da se razvijaju, a također i za publiku da čuje kvalitetne izvedbe hrvatskih, ali i stranih glazbenika. Sve četiri Opere u Hrvatskoj rade jako dobro, a prije svega bih pohvalio napredak koji je napravila Opera splitskog HNK. Smatram da sreću ne treba nužno tražiti kao stranac u tuđoj zemlji. Ja sam zagrebačko dijete i kada sam odlazio na poslijediplomski studij rekao sam si: 'Ideš 'al nećeš ostavit kosti vani'«, kaže naš sugovornik na kraju razgovora.

D. B. P.

U planu večer njemačkog Lieda

Pokraj Mozarta, ali i većine važnijih Bachovih, Händelovih, Verdijevih, Gounodovih i Rossinijevih oratorija i misa, Vrgočev repertoar obuhvaća i sve značajnije kompozitore tzv. Lieda (Schubert, Schumann, Brahms, Grieg, Strauss, Wolff, Pfitzner, Reger, Debussy, Berlioz, Fauré, Duparc, Rahmanjinov...).

»Budući da u Subotici imate dobar klavir (Stainway, prim. aut.) već sam razgovarao s nekim ljudima da ovdje ponudim večer njemačkog Lieda. To je bio jedan od mojih poslijediplomskih studija, a imao sam ga sreće upisati u klasi, kako tvrde, trenutačno najboljeg živućeg profesora za to - Konrada Richtera. Izveo sam mnogobrojne Lied koncerte, a i na eventualnom subotičkom nastupu bih s dirigentom i pijanistom Stephanom Schmidtom iz Amerike, koji je i inače moj pratitelj na klaviru u takvim prigodama«, kaže Vrgoč.

Zbor iz Vinkovaca gostovao u Novom Sadu

U sklopu svoje redovite aktivnosti povezivanja Hrvata izvan domovine s Hrvatima u domovini, Hrvatska matica iseljenika – Podružnica Vukovar, čiji je voditelj *Silvio Jergović*, organizirala je 7. siječnja, zajedno sa zajednicom Bačkih Hrvata u Republici Hrvatskoj sa sjedištem u Vinkovcima, s predsjednikom *Zdenkom Bundićem*, susret Hrvata iz Vinkovaca, odnosno članova Mješovitog pjevačkog zbora

»Sv. Cecilija« župe Sv. Vinka Pallottija iz Vinkovaca s Hrvatima iz Novoga Sada. Središnji dio susreta bilo je svečano euharistijsko slavlje koje je u crkvi Imena Marijina u Novom Sadu predvodio o. *Ilija Sudar*, SAC, župnik župe Sv. Vinka Pallottija iz Vinkovaca. Koncelebrirao je *Goran Jovičić*, domaći župni vikar. Sudjelovao je lijep broj Hrvata iz Novoga Sada, te *Davor Vidiš*, generalni konzul RH u Subotici, *Đorđe Čović*, zamjenik pokrajinskog tajnika za propise, upravu i nacionalne manjine i dopredsjednik DSHV-a, *Ernest Mutnjaković*, član Vijeća DSHV-a i *Zdenka Popov*, predsjednica HKUPD »Stanislav Preprek« iz Novog Sada.

Mješoviti pjevački zbor »Sv. Cecilija« iz Vinkovaca, uz orguljsku pratnju *Dragana Trajera*, voditeljicu i dirigenticu *Zdenku Ivanković* te suvoditeljicu *Jelu Muženjak*, animirao je liturgijsko pjevanje. Na kraju zbor je otpjevao »Lijepu našu«. Nakon svete mise i zajedničkoga ručka, druženje je nastavljeno u prostorijama Kulturno umjetničkog društva Rusina. Na povratku svojim domovima, Vinkovčani su također posjetili i Petrovaradin.

S. Kraljević

Europske kulturne prijestolnice za ovu godinu

Luksemburg i srednjovjekovni transilvanski grad Sibiu su europske kulturne prijestolnice za 2007. godinu, piše Beta. Koncept europske kulturne prijestolnice pokrenula je 1985. godine grčka umjetnica *Melina Merkuri*, u to vrijeme ministrica kulture. Prva europska kulturna prijestolnica bila je Atena. Od tada su taj status imala 33 grada. Za obnovu infrastrukture i srednjovjekovnog dela grada Sibiu do sada je utrošeno preko 100 milijuna eura. Očekuje se da će tijekom 2007. Sibiu posjetiti oko 800.000 turista koji će imati priliku pogledati oko 1.000 kulturnih događaja.

Gostovanje predstava JNP-a u Zagrebu

Ciklus Europskoga kazališta Zagrebačko kazalište mladih (ZKM) u siječnju će posvetiti Jugoslavenskom narodnom pozorištu iz Beograda, koje će se predstaviti trima predstavama čiji su autori mladi srpski pisci, piše Hina. U sklopu ovog, prvog gostovanja JNP-a u Hrvatskoj nakon 16 godina, izvest će se predstave »Skakavci« *Biljane Srbljanović*, u režiji *Dejana Mijača* (25. siječnja), »Šine« *Milene Marković* (26. siječnja) i »Hadersfild« *Uglješe Šajtinca* (27. siječnja).

Inače, predstave ZKM-a su prošle godine osvojile 15 nagrada, među ostalim, i na Sterijinom pozorju u Novom Sadu.

Rezultati natječaja za skladbe namijenjene tamburaškim orkestrima

Koncem prošle godine, točnije 27. prosinca, objavljeni su rezultati Prvog natječaja za skladbe namijenjene tamburaškim orkestrima, kojega je objavio Zavod za kulturu Vojvodine, poštujući, kako se navodi, vrhunske umjetničke vrijednosti i domete koje vojvođanski tamburaški orkestri postižu na domaćim i međunarodnim scenama.

Na natječaj je stiglo 11 skladbi, od kojih su 3 nagrađene novčanim nagradama. Prvu nagradu osvojio je *Zoran Mulić* iz Novog Sada, drugu *Miroslav Štatić* iz Novog Sada a treću *Slobodan Atanacković* iz Beograda.

Članovi žirija bili su ravnatelji najuspješnijih tamburaških orkestaru: *Dragoslav Kršmanović*, umjetnički ravnatelj i dirigent iz Šida, *Boško Bogičević*, umjetnički ravnatelj i dirigent iz Rume i *Aleksandra Stepanović*, skladateljica iz Novog Sada.

Natječaj je realiziran pod pokroviteljstvom Pokrajinskog tajništva za obrazovanje i kulturu i s donatorskom potporom DDOR-a.

Tradicionalni Božićni koncert, što ga od 1990. godine redovito priređuju pred domaćom publikom, Katedralni zbor »Albe Vidaković« pod vodstvom i ravnanjem s. *Mirjam Pandžić* održao je u srijedu 27. prosinca (prošle godine), u subotičkoj katedrali-bazilici svete Terezije Avilske.

U prvome djelu članovi zbora su uz orguljsku pratnju izveli šest skladbi, pritom nas pojedinim od njih podsjećajući na obljetnice vezane za njihove skladatelje i djela - 250. godina od rođenja *W. A. Mozarta* (»Pred tobom gle kleči«), 225 godina od rođenja *Đure Arnolda* (»Pjesma pravednikova«) i 20 godina od smrti *Milana Asića* (»Psalam 136« u kome je solo dionicu pjevao *Franjo Vojnić Hajduk*). Izveden je također i stavak »Gloria« iz *Misse simplex Albe Vidakovića* (napisane 1946. i posvećene biskupu *Lajči Budanoviću*), a prvi je dio okončan s »Raduj se, o Betleme« *Ivana Zajca* i »Dicsőség mennyben az Istennek« *E. Zsaskovskog*.

U drugom dijelu koncerta zboru su se pridružili Juniorski ansambl Subotičkog tamburaškog orke-

Božićni koncert Katedralnog zbora »Albe Vidaković« iz Subotice

Tradicionalni koncert pjevača i tamburaša

U drugom dijelu koncerta uz katedralni zbor nastupili su Juniorski sastav Subotičkog tamburaškog orkestra i dječji zbor »Zlatni klasovi«

Koncertom je ravnala s. *Mirjam Pandžić*

stra i Dječji zbor »Zlatni klasovi«. Spomenute je tamburaše pripremila *Sonja Jaramazović*, dok je aranžmane pjesama koje su izvodili uradio *Stipan Jaramazović*. U ovome dijelu publika je imala prigodu čuti »Tihu noć« od *F. Grubera*, »Transeamus usque Betlehem« *J. Schnabela*, božićnu pjesmu iz Bačke »Spavaj mali Božiću«, nekoliko božićnih pjesama pjesma iz Hrvatske »Radujte se narodi«, »Veselje ti navješćujem«, »U to vrijeme godišta«, »Oj pastiri, čudo novo« i »Narodi nam se«; a nisu izostale ni svjetski poznate »We wish you a Merry Christmas« i »Zvončići«.

Sukladno geslu koncerta - koje je kao i u prijašnje četiri godine glasilo »Svim na zemlji, mir, veselje« - program je okončan uz poruke ovog stiha iz gotovo istoimene božićne pjesme. Da su posjetitelji uistinu uživali, dokazali su dugotrajnim pljeskom kojime su nagradili sve izvođače, a posebno s. *Mirjam Pandžić* koja je u protekloj godini obilježila 40 godina redovničke i orguljaške službe, ali i 20 godina suradnje s tamburašima koje vodi *Stipan Jaramazović*.

D. B. P.

U crkvi sv. Jurja u Petrovaradinu održan

Koncert božićnih pjesama i običaja u Srijemu

Nastupili su crkveni zborovi iz Slankamena, Sota, Hrtkovaca, Srijemskih Karlovaca, Zemuna, Surčina, Iriga, tri zbora iz župa u Petrovaradinu, zbor HKPD »Jelačić« iz Petrovaradina, tamburaši iz Golubinaca, te po prvi puta i tamburaški orkestar HKPD »Jelačić«

U subotu 6. siječnja, u crkvi sv. Jurja u Petrovaradinu, održan je »Koncert Božićnih pjesama i običaja Srijema«, u organizaciji Župe sv. Jurja. Pokrovitelj ovog koncerta je Biskupski vikarijat Đakovačko-srijemski, s pomoćnim biskupom mons. *Đurom Gašparovićem*. Riječ je o tradicionalnom koncertu koji se svake godine za blagdan Bogojavljenja – Sveta Tri kralja održava u Petrovaradinu u ovoj župnoj crkvi.

Kao i svake godine, koncert je okupio veliki broj posjetitelja iz cijelog Srijema, te iz Novog Sada. Nastupilo je ukupno petnaest izvođačkih skupina - crkveni zborovi iz Slankamena, Sota, Hrtkovaca, Srijemskih Karlovaca, Zemuna, Surčina, Iriga, tri zbora iz župa u Petrovaradinu, zbor HKPD »Jelačić« iz Petrovaradina, tamburaši iz Golubinaca, te po prvi put tamburaški orkestar HKPD »Jelačić«.

PROGRAM KONCERTA: Prvi su nastupili pjevači župe sv. Jurja u Petrovaradinu pod ravnateljstvom *Štefike Rangelov*, a izveli su »Padaj s neba«, »Kirye eleison«, i »Tihu noć«. Uslijedio je nastup zbora crkve Presvetog Trojstva iz Srijemskih Karlovaca pod ravnateljstvom *Đurđice Gudelj*, koji je otpjevao »Kada zvijezda«, »S krša ovog« i »Zvončići«. Potom su nastupili pjevači župa Sv. Roka i Uzvišenja Sv. Križa iz Petrovaradina pod ravnateljstvom *Petra Pifata*. Otpjevali su dvije pjesme »U to vrijeme« i »Narodi nam se«. Četvrti su predstavili pjevači župe Sv. Mihovila iz Slankamena, a ravnatelj je bio *Stjepan Albot*. Zbor je otpje-

Kao i svake godine, koncert je okupio veliki broj posjetitelja iz cijelog Srijema, te iz Novog Sada

vao »O vjernici hajdmo«, »Nek slavljen bude Bog« i »Radosna je kršćanu ura izbila«. Pod ravnateljstvom *vlč. Marka Kljajića*, pjevači crkve Presvetog Trojstva iz Surčina izveli su »Djetešce mileno«, dok su pjevači Mađarskog kulturnog Društva iz Iriga pod ravnateljstvom *Eržebet Vukmanović* otpjevali četiri božićne pjesme na mađarskom jeziku.

PRVI NASTUP: Po prvi puta nastupili su tamburaši HKPD »Jelačić« iz Petrovaradina pod ravnateljstvom profesora *Moše Stjepana*, predstavivši se s tri numere - »Pastirsko kolo«, »Radujte se narodi« i »Veselite se kršćani«. Mladi iz župe Presvetog Trojstva iz Surčina

prikazali su igrokaz »Betlemaši«. Zbor HKPD »Jelačić« iz Petrovaradina pod ravnanjem *prof. Vesne Kesić-Krsmanović* otpjevao je »Narodi se«, »Veseli se majko Božja«, »Slava Bogu« i »Da ti znaš«, a Zbor Uznesenja Blažene Djevice Marije iz Zemuna ovom je prigodom izveo »Poslušajte svi sada«, »Spavaj sinko« i »Raduj se Betleme«. Dječji zbor iz Iriga predstavio se sa sedam prigodnih pjesama, dok su članovi zbora župne crkve Sv. Klementa iz Hrtkovaca pod ravnanjem *vlč. Željka Tovila* otpjevali »Spavaj mali Božiću« i »Pastoral«. Mladi pjevači iz zbora crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije iz Zemuna nastupili su s pjesmama »Ajdmno braćo sada«, »Zvon Betlema« i »Kada zvijezda«, a ravnatelj je bio *Petar Vučić*. Pjevači župne crkve Sv. Katarine iz Sota izveli su pjesme »Čestit svijetu« i »Sklopi blage oči«, a na koncu programa nastupili su tamburaši iz Golubinaca pod ravnateljstvom *Ilije Žarkovića*, koji su publiku obradovali s četiri božićne pjesme.

I. K.

Nastupili po prvi puta: tamburaši HKPD »Jelačić« iz Petrovaradina

Tradicionalno »Veliko prelo 2007.«

Prelo kupi, svaki mu se divi...

*»Veliko prelo 2007.« održat će se u Dvorani sportova u Subotici, 27. siječnja s početkom u 19 i 30 sati *
Posjetitelje će zabavljati tamburaši iz Hrvatske »Najbolji Hrvatski tamburaši« i ansambl »Ravnica«*

Tradicionalno Veliko prelo, 128. po redu, održat će se u Dvorani sportova u Subotici, 27. siječnja s početkom u 19 i 30 sati. Organizatori očekuju oko 1000 uzvanika, a karte se mogu nabaviti u preprodaji od 10. siječnja u prostorijama HKC »Bunjevačko kolo« po cijeni od 1000 dinara, radnim danom od 10-12 sati i od 17-19 sati.

Kako je rekao predsjednik Organizacijskog odbora »Velikog prela 2007.« *Josip Horvat*, u cijenu ulaznice spadaju i večera i piće. »Ove godine odlučili smo ne praviti razliku, te je za sve ista cijena ulaznice i isti uvjeti. Za sve nazočne će biti pripremljena hladna večera, a oko ponoći i tradicionalni fanci. Svakako tu je i zanimljiv program kao i naši ekskluzivni gosti iz Hrvatske«, kazao je Horvat.

U prvom dijelu večeri nazočni će se moći upoznati s običajima i tradicijom koja je vezana za Prelo, zatim će moći uživati u najljepšim prelskim pjesmama, koje će odabrati stručni žiri u sastavu od pet članova na čelu s književnikom *Milovanom Mikovićem*, a prve tri najbolje pjesme bit će i nagrađene. Isto tako posjetitelji će moći sudjelovati i u izboru za »Najljepšu prelju«, tako što će svojim glasom odlučiti kome će pripasti ta titula. Također, prve tri djevojke će biti nagrađene prigodnim darovima.

U sklopu programa nastupit će Ansambl narodnih plesova i pjesama HKC »Bunjevačko kolo« koji će se predstaviti s dvije koreografije, kao i Tamburaški orkestar Centra. U tijeku programa gostima na ovogodišnjem Velikom prelu predstaviti će se i pobjednici VI. »Festivala bunjevačkih pisama« koji će se nastupiti s pobjedničkim pjesmama.

Nakon prvog dijela programa nazočne će zabavljati tamburaši iz Hrvatske »Najbolji Hrvatski tamburaši«, (nekadašnji »Zlatni dukati«) i domaćini ansambl »Ravnica«.

Pokraj kulturnog programa i dobre tamburaške glazbe, goste Velikog prela očekuje i tombo-la, a organizatori najavljuju za glavnu premiju, polupansion za dvije osobe na Hrvatskom primorju u trajanju od sedam dana, kao i druge vrijedne nagrade.

Željka Vukov

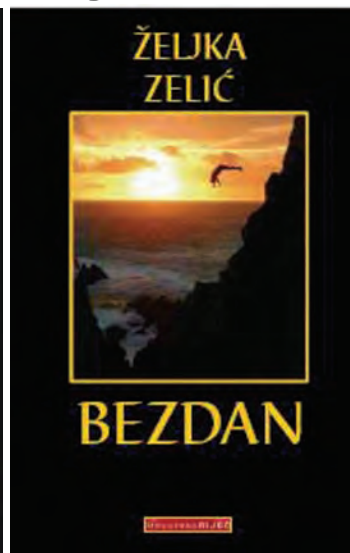
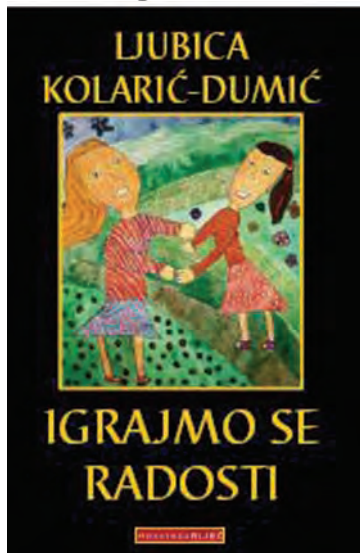

Preljska pjesma i izbor za Najljepšu prelju

Natječaj za najljepšu prelsku pjesmu otvoren je do 24. siječnja, te se radovi mogu poslati na adresu HKC »Bunjevačko kolo«, (Preradovićeve 4., 24000 Subotica) s naznakom za Preljsku pjesmu. Također, organizatori pozivaju djevojke od 15 do 26 godina, da se prijave za izbor »Najljepše prelje«. Djevojke moraju biti obučene u bunjevačku narodnu nošnju, koju mogu rezervirati u HKC »Bunjevačko kolo«, a na istoj adresi se mogu i prijaviti.

Nove knjige u nakladi NIU »Hrvatska riječ«

Pjesme, pripovijetke, roman

Zbirka pjesama za djecu *Ljubice Kolarić-Dumić* »Igrajmo se radosti«, zbirka pripovjedaka *Milivoja Prčića* »Južno od tranšeja« i roman *Željke Zelić* »Bezdan«, nova su djela tiskana nakladom NIU »Hrvatska riječ«.

Stihovi Ljubice Kolarić Dumić namijenjeni djeci pisani su stilom prilagođenim uzrastu, s rimom koja ulazi u uho i jezikom koji plijeni

ljepotom, ali njeni su stihovi jednako tako namijenjeni i odraslima, što je izraz njezinoga posebnoga pjesničkoga umijeća – ističe recenzent *Đuro Vidmarović*. Knjiga pripovjedaka Milivoja Prčića sadrži osamnaest naslova, a u središtu njegova zanimanja je subjekt koji reagira preosjetljivo na uobičajeno, svakodnevno, susretanje i suočavanje s okolinom, tražeći svoje mjesto u svijetu. Romaneski privjenac

Željke Zelić pod znakovitim naslovom »Bezdan« povijest je o ljudima za koje se veli: oni su »običan« i »normalan« svijet, a kao predstavnici srednje klase, trebali bi biti oslonac građanskog društva. I jesu to!, ali još uvijek ne i u ovim geografskim širinama i dužinama. Barem ne u onoj mjeri u kojoj bi trebali biti.

Do sada objavljena djela Nakladničke djelatnosti NIU »Hrvatska riječ« su sljedeća: Suvremena poezija - Vojislav Sekelj »U izmučenim riječima« i Jasna Melvinger »Vaga s anđelima«; Suvremena proza - Dražen Prčić »Wild card«, Petko Vojnić Pučar »Kult kornjače«, Dražen Prčić »Wild card«, drugo

izdanje i Vladimir Bošnjak »Svršetak vrazjeg stoljeća«; Svjedočanstva - Milivoj Prčić »I nakon desetljeća«; Baština - Balint Vujkov »Krilati momak«, u suizdavaštvu s Maticom hrvatskom, ogranak u Subotici; Monografija - L. Vojnić Hajduk, dr. A. Kopilović, A. Stantić »Dužijanca«.

M. M.

Pripreme Dramskog odjela KPZH »Šokadija« iz Sonte za nastupajuću sezonu

Premijera nove predstave u veljači

Dramski odjel KPZH »Šokadija« započeo je s pripremama nove predstave za nastupajuću sezonu. Kao i prethodnih godina, kostur ekipe ostaje na okupu, uz popunu s nekoliko novih lica, koja su u pravilu bila pozitivno iznenađenje za sončansko gledateljstvo. Voditeljica odjela *Ljiljana Tadijan* i redatelj *Ivan Andrašić* zadovoljni su odazivom »starih lavova«, ali su i oduševljeni nazočnošću novih lica.

»Kako je sončanska publika probirljiva, »Šokadija« im, jednostavno, mora udovoljiti i za svaku sezonu pripremiti novu predstavu. Ostajemo vjerni žanru pučke drame, konačno, to je ono što po riječima onih koji su nas gledali, radimo jako dobro, a pučki rečeno, konja koji pobjeđuje nije potrebno mijenjati«, kaže za HR voditeljica Dramskog odjela *Ljiljana Tadijan*. »Ne bih puno o predstavi, neka većina toga ostane iznenađenje za premijeru u Sonti, koja će po tradiciji biti održana u veljači. Riječ

je o novom autorskom djelu *Ivana Andrašića*, koji potpisuje i režiju, a zove se 'Nije kako je suđeno, nego kako je rečeno'. To je storija iz prošlosti naših starih Šokaca, sve što će publika vidjeti realno je i moguće da se zbilo, no, da se nitko ne bi naljutio, moram vam reći da su sva zbivanja i likovi izmišljeni, a svaka podudarnost je slučajna«, objašnjava Tadijanova.

Iako su, kako ističe, skoro svi članovi glumačke skupine u radnom odnosu, izostanaka sa proba ne bi smjelo biti. »U hodu ćemo se dogovarati o terminima, kako bi vrijeme proba prilagodili uposlenima, ali 3-4 probe tjedno moramo odraditi. Nadam se i da će biti više koordinacije među subjektima kulture u hrvatskoj zajednici u Vojvodini, te da će nam se omogućiti više izvedbi nego prethodnih godina, kad je poziva

bilo, no nedostajalo je novaca za prijevoz, tako da je efekt višemjesečnoga rada bio poprilično skroman. Novčanih stimulacija nemamo, tako da nam je jedina nagrada reakcija publike, pa bi mi bilo izuzetno drago da nas vidi što više ljudi«, kaže voditeljica odjela.

I. A.

Scena iz »Šokadijine« prošlogodišnje predstave

U organizaciji Povjerenstva za pastoral mladih Subotičke biskupije u nedjelju 19. kolovoza 2007. u Subotici će se održati Festival hrvatskih duhovnih pjesama »Hosanafest«. Festival je natjecateljskog karaktera. U tu svrhu Organizacijski odbor Festivala raspisuje

NATJEČAJ

za prijem skladbi za Hosanafest 2007.

Natječaj je otvoren od 1.1.2007. i traje do 1.3.2007.

Uvjeti natječaja su sljedeći:

- skladbe tematski moraju imati kršćanski karakter;
- skladbe ne smiju biti već objavljene niti javno izvođene;
- trajanje skladbe ne smije biti dulje od 4 minute;
- uredno potpisani autori glazbe, teksta i aranžmana;
- autor i glavni izvođač pjesme ne smije biti mlađi od 16 godina;
- u vokalno instrumentalnom sastavu ne smije biti više od 15 osoba.

Prijava na natječaj dostavlja se na CD–u ili putem elektroničke pošte, a obvezno mora sadržavati sljedeće:

- oglednu demo snimku pjesme (snimka ne mora biti studijska, ali glazbeno–produksijski treba biti što sličnija izvedbenoj verziji). Pjesma može biti poslana i u mp3 formatu s minimalnom rezolucijom od 192 kbps;
- tekst pjesme u Word formatu;
- notni zapis osnovne melodijske linije pjesme s potpisanim tekstom i natpisanim akordima na CD–u (skenirano u JPG formatu) ili ČITKO ispisano ili otiskano u dvije kopije;
- kraći životopis izvođača sa svim potrebnim podacima (adresa, telefon, e–mail, web i sl.), te navesti zajednicu u kojoj se djeluje;
- potvrda svećenika.

Prijave koje ne budu ispunjavale gore navedene uvjete, kao i skladbe upitne originalnosti neće uopće biti razmatrane od strane Stručnog povjerenstva.

Napomena: Autori slanjem skladbe na natječaj jamče za njezinu originalnost, te daju svoju suglasnost za izdavanje skladbe na festivalskom CD–u. Naknadno utvrđivanje neoriginalnosti skladbe povlači za sobom sankcije određene pravilnikom »Hosanafesta«. Prijavljene skladbe ne mogu se povući, niti će biti vraćene.

Rezultati natječaja bit će objavljeni 20.3. 2007. na web prezentaciji HosanaFesta, a moći će se naći u i drugim medijima. Izvođači čije skladbe Stručno povjerenstvo uvrsti u program Festivala, trebaju studijsku snimku dotične skladbe, te njenu matricu dostaviti najkasnije do 20.5.2007.

Redoslijed nastupa na »Hosanafestu« određuje festivalski Organizacijski odbor.

Radove slati ili dostaviti na adresu:

»HOSANAFEST 2007.«

Gajeva 2

24000 SUBOTICA, Vojvodina-Srbija

tel. +381(0)25/482–496

e–mail: hosanafest@yahoo.com

Organizacijski odbor »Hosanafesta«

www.hosanafest.tk

»Parfem: Povijest jednog ubojice«, režija: Tom Tykwer

Mračna priča o umjetniku i njegovoj opsesiji

Ispod svoje mračne površine, film je zapravo priča o umjetnosti, odnosno o žrtvi koja je potrebna kako bi se stvorila vrhunska ljepota.

Istodobno, to je priča o umjetniku i njegovoj opsjednutosti stvaranjem i djelom

Film je umjetnost koja se bazira na tehnicima. Ova dva aspekta filma oduvijek su se prožimala. Kada su se javile nove tehničke inovacije javili su se i novi umjetnički izrazi; također, kada je postojala potreba za novim izrazom tragalo se za novim tehničkim rješenjima. Tako su tijekom vremena crno-bijeloj fotografiji bez tona pridodani i boja i zvuk. Međutim, što se dešava kada nečiji umjetnički zahtjevi nadilaze tehničke mogućnosti? Onda se traže alternativni načini izražavanja.

Film »Parfem: Povijest jednog ubojice« govori o Jean-Baptiste Grenouilleu (prva velika uloga *Bena Whishawa*), čovjeku koji pokušava napraviti savršeni parfem. Naravno, možete zamisliti koliko je teško snimati film čiji je glavni predmet čulo mirisa i kada je razvoj tehnike na tom polju još daleko. Dakako, treba vam alternativa. Kako prikazati miris na filmu? To je i mene brinulo kada sam išao pogledati film. Ali već u prvih par kadrova sve je bilo jasno. Glazba. Glazba je idealno rješenje, s obzirom ne postojeće tehničke okvire. Zato ne treba čuditi što je redatelj ovog filma *Tom Tykwer*, koji je komponirao glazbu za sve svoje filmove (»Princeza i ratnik«, »Pariz, volim te!«, »Trči Lola, trči« – nepotrebno je govoriti o kvalitetu ovih filmova), a glazbom se bavi dvostruko dulje nego režijom. Usput, bilo je za

očekivati da je glazba iz filma »Trči Lola, trči« nešto što ovaj autor neće nadvladati bez obzira ne svoje godine (tek je ušao u 41. godinu), ali je film »Parfem: Povijest jednog ubojice« najbolji demanti toga.

»UMJETNIK I DJELO: Film naočigled govori o čovjeku »istančanog ukusa« koji ubija žene kako bi specijalnom metodom »zabilježio« njihov miris i stvorio savršeni parfem. Zapravo to je priča o umjetnosti, odnosno žrtvi koja je potrebna da bi se stvorila vrhunska ljepota. Također, to je priča o umjetniku i njegovoj opsjednutosti stvaranjem i djelom – kraj filma donosi snažnu scenu stapanja umjetnika sa svojim djelom, ali nećemo otkriti o čemu je riječ. Wishaw je fenomenalan u svom zadatku i posve je sigurno da ćemo ga nakon ovoga gledati mnogo više, samo da ga lik koji je ostvario ne pojede (sjetite se *Elijaha Wooda* odnosno *Bobo Hobita*, koji je nakon ove morao prihvatiti najnezamislivije uloge kako bi se izvukao iz klišea *Hobita*). Iako film sve vrijeme prati mladog Grenouillea ostalo je dovoljno prostora za ostvarenje kvalitetnih epizodnih uloga prije svega majstora *Dustina Hoffmana*, koji glumi Grenouillovog mentora, spravljača parfema. Moglo bi se reći kako je gluma u filmu savršena da nije masovne scene na kraju u kojoj gomila statista upada u stanje ekstaze, a kamera, kre-

ćući se iznad njih, prikazuje njihove izraze lica, što pomalo narušava konačni dojam.

POETIČNA FOTOGRAFIJA: Vizualno, film je izuzetno kvalitetan i u pogledu fotografije koja odiše poetikom, ali ipak u granicama koje je sama priča postavila. Kako je film rađen po knjizi, odnosno istoimenom romanu *Patricka Süskinda*, osjeća se da su postojali manji problemi adaptacije (*Andrew Birkin*, *Bernd Eichinger*), ali su oni riješeni redateljskim postupcima. Najveći problem je upravo bio u postavljanju granica realnog i bajkovitog (čime film odiše). »Parfem« je svakako film koji se ne propušta, a tko ne voli filmove može nabaviti njegov soundtrack koji sa sobom nosi toliku raznovrsnost u ozračju da je teško pomisliti kako je sva ta glazba iz jednog filma.

M. Šokčić

Od 18. do 25. siječnja

Molitvena osmina za jedinstvo kršćana 2007.

Svjetska molitvena osmina za jedinstvo kršćana u Subotici održat će se od 18. do 25. siječnja. Ovi susreti su postali tradicionalni i poznato je kako se svake godine vjernici okupljaju u svim sestrinskim kršćanskim Crkvama. Za svaki dan su predviđene određene teme, raspored i satnica.

Na dan Obračenje svetoga Pavla apostola, 25. siječnja 2007. godine, koji je ujedno i zaštitnik Subotičke biskupije, susrest će se katolički biskupi Metropolije i svi kršćanski biskupi ove regije. Nakon njihove Konferencije u katedrali sv. Terezije Avilske u Subotici će biti završetak svjetske molitvene osmine za jedinstvo kršćana uz sudjelovanje svih kršćanskih biskupa i vjernika, kao i gradskog poglavarstva. Ova završna molitvena osmina počinje u 17 sati.

MOLITVENA OSMINA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

„GLUHIMA DAJE ČUTI, NIJEMIMA GOVORITI!“
Mk 7,31-37

18.-25.01.2007.

1. DAN: „U POČETKU BLJAŠE RIJEČ“
Četvrtak 18. 01. 2007. u 17,00 sati:
CRKVA SVETE MARIJE, Karadordev put 89
2. DAN: „SPASITELJSKA RIJEČ KRISTOVA“
Petak 19. 01. 2007. u 17,00 sati:
CRKVA MARIJE MAJKE CRKVE, Starine Novaka 58
3. DAN: „DUH SVETI DAJE NAM RIJEČ“
Subota 20. 01. 2007. u 17,00 sati:
EVANGELIČKA CRKVA, Braće Radića 17
4. DAN: „ŠUTNJA ZABORAVLJENIH I VAPAJI PATNIKA“
Nedjelja 21. 01. 2007. u 17,00 sati:
PRAVOSLAVNA CRKVA VAZNESENJA GOSPODNJEG
Zmaj Jovina 22
5. DAN: „BOŽJI SUD O NAŠOJ ŠUTNJI“
Ponedjeljak 22. 01. 2007. u 17,00 sati:
CRKVA SVETOG JURJA, Trg Paje Jovanovića 2
6. DAN: „OSNAŽENI ZA PROGOTOVARANJE“
Utorak 23. 01. 2007. u 17,00 sati:
CRKVA SVETOG KRIŽA, Ul. 27. marta br. 1
7. DAN: „NAPUŠTENOST“
Srijeda 24. 01. 2007. u 17,00 sati:
FRANJEVAČKA CRKVA, Franjevački trg 1
8. DAN: „USKRŠNUČE - PROSLAVLJENJE“
Četvrtak 25. 01. 2007. u 17,00 sati:
KATEDRALA – BAZILIKA SVETE TEREZIJE AVILSKE

SVETKOVINA OBRAČENJA SVETOGA PAVLA I PONTIFIKALNA
KONCELEBRIRANA SVETA MISA NA KOJOJ SUDJELUJU BISKUPI
SVIH KRŠĆANSKIH CRKAVA NAŠEGA PODRUČJA.

pravi i jedini izbor - kuhinje **Subotica**

Subotica 024 561 186

Novi Beograd 011 17 62 044

sretni nastupajući praznici

12. siječnja 2007.

Odnos medija spram Europskog susreta mladih u Zagrebu

Zavjera šutnje

Piše: mons. dr. Andrija Kopilović

Meni je jasno da

Crkva i Država ne

trebaju i ne smiju

biti isto, ali mi je

isto tako jasno da

je čovjek

državljanin

Hrvatske u isto

vrijeme i vjernik i

da mi Hrvati izvan

domovine imamo

pravo na

informaciju, na

doživljaj prijenosa

radosti tog

značajnog

svjetskog

događaja u

glavnom gradu

naše matične

Domovine

I ma trenutaka u ljudskom životu kada je šutnja neophodno potrebna. Najčešće je to onda kada se čovjek susreće s neriješenim problemom, s doživljajem neke tragedije ili kada se suoči sa stvarnošću koja ga iznenađuje. Nazovimo tu šutnju nužnom, da se čovjek može sabrati, približi, »doći sebi« i na taj način je šutnja ona koja najbolje pogoduje da čovjek u tim trenucima krize zauzme pravilan stav. Postoji jedna »plodnija« šutnja. Ta je šutnja kada čovjek ulazi u sebe i rješava probleme koji su se nagomilali, s kojima se susreće, koji ga tište i za njih je bitno da se riješe unutar same osobe, prije nego se iznesu van. Tu šutnju možemo nazvati šutnjom »raščišćavanja«. Kako bi čovjeku kao subjektu bilo jasnije prije nego bilo kojim znakom progovori, jednostavno ima jasnu sliku što hoće. To se može nazvati šutnjom »sabranosti«.

Nažalost, čovjek današnjega vremena, u dinamici života koja je prebrza, nema dovoljno mogućnosti tako se sabirati dnevno, pa često danima »nismo kod kuće«. Dakle, šutnja je potrebna za čovjeka da bi mogao normalno funkcionirati kao osoba i da bi njegove misli koje se pretaču u riječi i djela bila plodna ili barem plodonosna. Postoji i šutnja koja je milosna, a to je šutnja u kojoj čovjek susreće otajstvo – napose Otajstvo Boga – otajstvo čovjeka, otajstvo života, otajstvo smrti, otajstvo smisla... Jednom riječju, mnogi veliki ljudi, napose sveci u Katoličkoj crkvi, a tako i na Istoku, bili su ljudi šutnje. Postoje čak redovi na Istoku i Zapadu, redovnici koji cijeloga života šute, a u isto vrijeme su plodni u djelima i to vrlo visoke umjetničke vrijednosti. Imamo tako pisane riječi za koje danas čak i ne znamo tko su autori, ali se točno vidi da su to djela proizšla iz dubokog i bogatog svijeta šutnje. Dakle, postoji vrlo plodna šutnja, ona šutnja koja »rađa velika djela«. Postoji također i šutnja kao potreba odmora. Jednostavno čovjek opkoljen bukom surovoga svijeta nekada se zaželi povući u samoga sebe i isključiti svu buku u njemu i oko njega, da bi u sebi i oko sebe u šutnji mogao konačno odmoriti sebe i svoju dušu. To je takozvana šutnja odmora. Nije pravi odmor samo ako uho ne čuje zvukove,

nego ako se duša može odmarati, da je ne uzbukavaju doživljaji nesreća, tegoba i tjeskoba. Takva šutnja je čak dnevno potrebna da bi čovjek mogao biti sabran i plodonosan.

CRKVA OTVORILA SRCE... Međutim, o čemu danas želim podijeliti s čitateljima svoje misli, jest šutnja koja je štetna. Postoji šutnja »prešućivanja«, koja je štetna, ako se na pravom mjestu u pravo vrijeme ne kaže prava riječ. Ako se na pravom mjestu, u pravo vrijeme i na pravilan način ne preda potrebna informacija. Jednom riječju, postoji takozvana »zavjera šutnje« koja škodi zato što čovjeka ili čak cijeli narod ostavlja u neznanju, bez informacija i negdje po strani, kao da se ništa ne događa, dok je u stvari potrebno znati, možda čak i nužno, a ne zna se samo zato što su odgovorni prešutjeli istinu. Doduše postoji i druga krajnost, a to je kada zbog brbljavosti, u »ime istine«, u »ime pravde« po svaku cijenu hoće sve izreći što je po naravi stvari za uži krug ili po sebi i tajna. Tako da zapravo pitanje šutnje kada se prenese na ljudske odnose ima vrlo duboko značenje. Ona mora proisteci iz osobnog uvjerenja kada i što u pravo vrijeme reći, a kada i što u pravo vrijeme prešutjeti, ali uz princip: nikada ne izdati istinu.

Ovih dana, konkretno zadnjih dana prosinca prošle godine i prvoga siječnja ove godine, u Zagrebu se dogodio jedan Europski susret mladih poznat kao »hodočašće nade«. To već godinama organizira zajednica iz Taizea, kao jednu svojevrsnu manifestaciju koja uistinu hoda u nadi. Hodočašće za mlade kršćana Europe da bi se susreli u šutnji i molitvi s temom određene godine, a na mladalački način druženjem i susretima obogate jedni druge do te mjere da se događa razmjena »dobara«. To znači da mladi dolaze iz svih krajeva Europe u jednu mjesnu Crkvu, ovaj puta Zagrebačku. Tu biva ugošćeni i prihvaćeni u obiteljima. Ove godine je Crkva Zagrebačka otvorila srce i vrata. S druge strane, oni koji dolaze donose iskustva iz svojih zemalja, iz svojih obitelji i obogaćuju svojom prisutnošću one koji su ih prihvatili. Tako se događa dvostruka duhovna korist: gostoljubivost i

darežljivost. Redovito su ovi susreti medijski popraćeni. Osobito audio-vizualni mediji, kao što je televizija, prate događaje s puno prijenosa uživo s tih susreta jer je to na koncu obogaćenje svih vjernika koji tih dana budno prate zbivanja koja se događaju na tako velikom skupu i mnogi imaju i duhovnu korist i radost ponosa što je upravo njihov grad, njihova zemlja izabrana za tako značajan susret kao što je bio i ovaj.

A HRT ZATVORIO VRATA... Međutim, s dubokom boli razmišljam s vama zajedno koji smo ostali kod kuće, bili ponosni što su naši mladi otišli u Zagreb, bili ponosni što smo Hrvati, bili ponosni što je Zagreb domaćin i bili sretni što će u katoličkom Zagrebu dočekati u hodočašću nade i susresti Novu godinu četrdeset tisuća mladih iz svih Europskih zemalja. Dvije ili tri državne televizije – ali ne Hrvatska – pratile su mlade i prenosi mnoge programe, kao na primjer Portugalska televizija, a naša službena televizija – Hrvatska radiotelevizija – imala je »zavjeru šutnje«. Ono što sam doživio kao osobito jasan znak i pitanje koje moram postaviti otvoreno: Kuda ideš Hrvatsko? Zašto postavljam to pitanje? Radi toga što je nemoguće da nije planska »zavjera šutnje« o tako važnom događaju da se čak uoči Nove godine nije ni spomenula na prvom dnevniku ta skupina kršćana u Zagrebu među značajnim vijestima i manifestacijama grada Zagreba u toj tzv. »najluđoj noći«.

Nekako me je srce zaboljelo i shvatio sam da je Crkva jedna stvarnost, a hrvatsko društvo druga stvarnost. Meni je jasno da Crkva i Država ne trebaju i ne smiju biti isto, ali mi je isto tako jasno da je čovjek državljanin Hrvatske u isto vrijeme i vjernik i da mi Hrvati izvan domovine imamo pravo na informaciju, na doživljaj prijenosa radosti tog značajnog svjetskog događaja u glavnom gradu naše matične Domovine. Stoga je ovaj susret uz »zavjeru šutnje« ostao ipak trpki osjećaj da u tom društvu nešto nije u redu. Ta »zavjera šutnje« je bila na veliku štetu vjernika i tužna slika stvarnosti koja se negdje, iz nama za sada nejasnih razloga, javlja kao crni oblak opasnosti. ■

Martina Romić, III. h,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

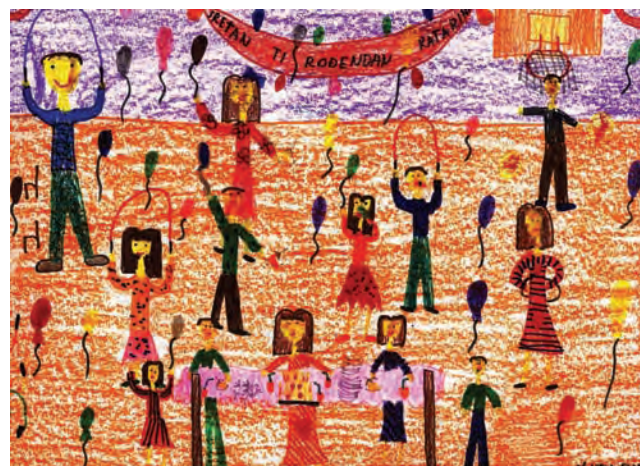
Marina Mačković, III. e,
OŠ »Sveti Sava«, Subotica

Nina Kovačević, III. h,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Marija Benčik, I. c, OŠ »Matija Gubec«,
Donji Tavankut

Katarina Skenderović, III. h,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

MOJ SNJGOVIĆ

Volim zimu s puno snijega, jer onda mogu uživati u zimskim čarolijama i što je najvažnije mogu praviti Snjegovića.

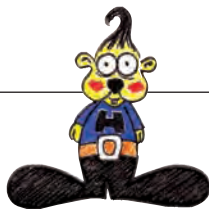
Prošle zime uz pomoć mog starijeg brata i tate napravila sam Snjegovića. Pravili smo ga satima. Prvo smo napravili jednu veću grud u koju smo zatim kotrljali sve dok nije postala toliko velika da je više nismo mogli pomjeriti. Potom smo ponovili postupak i tu drugu grudu podigli na prethodnu. Napravili smo još jednu manju grud za glavu. Zatim smo počeli ukrašavati Snjegovića. Na glavu smo mu stavili Djed Božićnjakovu kapu, oči smo načinili od dva velika, crna, okrugla gumba. Nos je imao od povrća, svježe mrkve, a usta su mu bila u obliku smiješka od zrna kukuruza. Oko vrata smo vezali tatin vuneni šal. Sa strane smo mu dodali još malo snijega pa je imao i ruke. U jednu smo mu ruku stavili veliku metlu. Snjegović je tako stajao u dvorištu sve dok se snijeg nije otopio.

Volim praviti Snjegovića. Kada snijeg ove godine dovoljno napada opet ću ga napraviti.

Ivana Vojnić Tunić, III. h, OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Martina Romić, III. h,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Bog Hrckovci!

Ove knjige vrijedi pročitati...

Harry Potter serijal je romana koje je napisala engleska književnica *Joanne Kathleen Rowling*. Do sada je objavljeno šest od sedam planiranih knjiga. Knjige opisuju svijet vještica i čarobnjaka, a glavni je lik mladi čarobnjak Harry Potter.

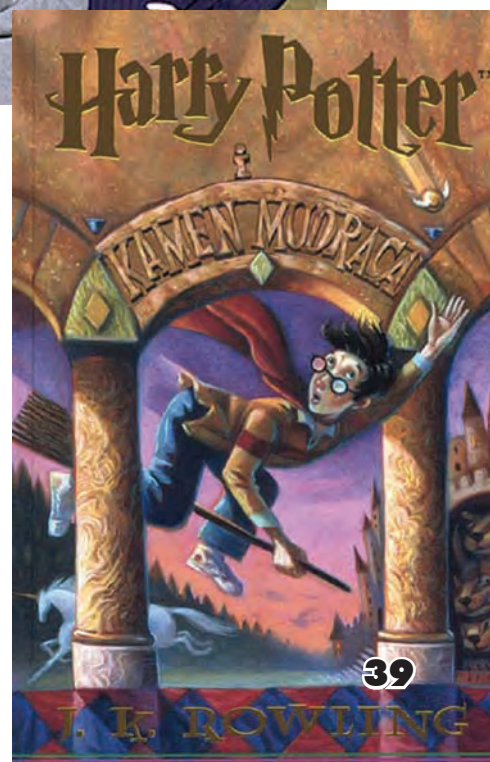
Prvi roman, *Harry Potter i Kamen mudraca* objavljen je 1997. Prve četiri knjige već su doživjele i svoja filmska izdanja, a snimanje filma po petoj knjizi započelo je u veljači 2006. Potvrđeni je datum premijere 13. srpnja 2007.

Romani većim dijelom spadaju u žanr fantastike; međutim, to su ujedno i edukacijski romani čija je radnja smještena u Školu vještičarenja Hogwarts, britanski internat za čarobnjake čiji nastavni program uključuje korištenje magije. Knjige su pisane u stilu misterioznih avantura; u svakoj su knjizi pomno skriveni tragovi koji dobivaju značenje već s izlaskom sljedećeg nastavka, a glavni likovi često progone brojne sumnjivce što dovodi do naglog obrata koji razjašnjava cijelu situaciju.

Glavni lik, dječak imenom Harry Potter, siroče je koje živi sa svojim okrutnim rođacima, Dursleyjevima. Oni su ga u početku držali u potpunom neznanju što se tiče njegovog čarobnjačkog naslijeđa – Dursleyjevi preziru njegovu »neprirodnost«. Međutim, kako se približavao njegov jedanaesti rođendan, Harry je postajao sve više svjestan svoje posebnosti, a na svoj je rođendan imao prvi susret s čarobnjačkim svijetom kad je obaviješten da je zapravo čarobnjak i da je pozvan u Školu vještičarenja i čarobnjaštva Hogwarts.

Čarobnjački svijet u kojem se Harry iznenada našao potpuno je odvojen, ali ujedno i vezan sa »stvarnim« svijetom. Čarobnjački se svijet sastoji od niza skrivenih ulica, prastarih gostionica, usamljenih dvoraca koji ostaju nevidljivi nemagičnoj populaciji. Magični je dar urođen i ne može se naučiti, iako mladi čarobnjaci moraju pohađati čarobnjačku školu kao što je na primjer Hogwarts kako bi usavršili i kontrolirali svoje sposobnosti. Većina čarobnjaka nije upoznata s svijetom koji im se čini čudnijim nego što bi se običnim ljudima činio njihov svijet. Najbolji prijatelji Harry Pottera u avanturama su Ron i Hermione a neprijatelji Lord Voldemort, Severus Snape i Draco Malfoy.

Priredio: Zoltan Sič

	HRVATSKI NOGOMETNI REPREZENTATIVAC (NA SLICI)	JAPANSKI CVIJETNI ARANŽMAN	PROŠLOG DANA	ŽITELJ AZERBAJDŽANA	BOLESNA STRAST ZA NEČIM	GLAZBENIK SOSS	HOLIVUDSKA GLUMICA ("MOULIN ROUGE")	MATERIJA								
NAJCJENJENIJI DRAGI KAMEN																
ČETVRTI PADEŽ																
MOŽE BITI PROSTA I PROŠIRENA																
PRAŽITELJI ŠPANJOL-SKE						"OREGON" POPULARNI ISTARSKI PJEVAČ										
SRDŽBA, BIJES				ZAVIST RIJEKA U FRANCUSKOJ I NJEMAC.				POMAK, MICANJE								
OSOBNAM ZAMJENICA			GLAVNI GRAD AM. DRŽAVE OREGON TRAKA													
NAJVEĆA RIJEKA U HRVATSKOJ					EKATERINA (KRAĆE) VOZAČ TAKSIJA											
"RUMUNJSKA"		BORAC TAL MUŠKO IME (FERRARI)														
ČIN KOJI NIJE PRAVEDAN								"SREBRO"	GLAZBENA MJERA	TLOCRT	SAKUP-LJAC STARIH KRPA	OPERA SERGEJA RAHMANNINOVA	LINDA EVANGELISTA	OBLIČJE		
"AFRICAN NATIONAL CONGRESS"				AMERIČKA GLUMICA ("SEX I GRAD") SLABOUMNIK												
SASTAVIO: IJICA ŠUBAT	ZBILJA, UISTINU STIH OD DESET SLOGOVA						TAL FIZIČAR, GALILEO PJESMA A. SANTICA									
POKRAJ, PORED			GLUMICA KEATON SISAVAC KOJI SE HRANI MRAVIMA					VISINSKE TOČKE POGON ZA PROIZVOD, ENERGIJE					"KALIJ"	NAJMLAĐA KULTURA MIOLITIKA		
"ŠPANJOLSKA"		TITULA, NAJLJEPŠE NA IZBORU GLE, EVO				NAUKA O DUŽINI TONOVA ŠTITI OD POPLAVE								GLAZBENA OZNAKA ZA ŽIVO, VATRENO		
PRIRODNI SASTOJAK KRV I DRUGIH TKIVA								STVARANJE VLAKNASTOG TKIVA MLJEČNI PROIZVOD								
DRŽAVNI PRORAČUN				GLUMICA REDGRAVE ŽILJ, ŠTAMBILJ								"INDIJ"	NOGOMETAS MUJČIN			
TOVLJENJE				BILJEŽNICI $\sqrt{25}$				AUTOMOBILSKA UTRKA KAVKASKI GORSTAK, IRON								
2. VOKAL		ZAHVATITI VATROM KARIKATURIST VOLJEVICA					GLAVNINA (FRANC.) BILJKA ČETINJACA				PRODUKT GORENJA, SJEVERNO-AMERIČKO INDIJANSKO PLEME					
NAJMANJA GOVORNA JEDINICA KOJA IMA ZNAČENJE					EGIPATSKI BOG, PTAH "TURSKA"			REKVIZIT JANICE KOSTELIĆ "TUNIS"								
SOL OCTENE KISELINE							GLOBALNA RAČUNALNA MREŽA "AUSTRIJA"									
"CASH ON DELIVERY"				OSOBE KOJE IZDAJU MJENICU								"NOBELIJ"				

VIŠE JEZGARA UBRZAVA MULTIMEDIJU

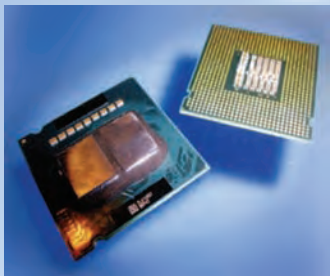
Mislite, ako su dva procesorska jezgra dobra, četiri su dva puta bolja. Međutim, prva testiranja novog Intelovog čipa s četiri jezgra Core 2 Extreme QX6700 na 2,66 GHz pokazuju suprotno.

Računala s novim procesorom (koji se ranije zvao Kentsfield) doista su brzi i puno će ubrzati obradu videa i 3D vizualizaciju, ali testiranja ukazuju na to da će većina korisnika dobiti više za svoje novce ako se odluče za procesor s dva jezgra Core 2 Extreme X6800 na 2,93 GHz. Oba čipa imaju cijenu po 1000 dolara, ali X6800 ima veći radni takt od QX6700 na 2,66 GHz, što mu donosi prednost, kako je jako malo često korištenih programa koji mogu sasvim iskoristiti snagu četiri jezgra ili više.

Imamo testove probne verzije četvororojezgarnog čipa i matičnu ploču D975XBX2 u laboratorijski konfiguriranom računalu, kao i MTower IGE tvrtke Xi (4150 USD), kompletno opremljen sustavom s novim procesorom. Kao što su prijašnja ispitivanja pokazala, računala s dvojezgarim procesorom X6800 imaju izvanredne performanse. To je i dalje najbrži čip za jednonitne aplikacije poput programa iz paketa Office-a, a prednost je zadržao i na ovome testu istovremenog izvršavanja više aplikacija. Kentsfieldovi rezultati su skoro identični rezultatima računala s procesorom Core 2 Duo iste brzine na testovima izvršavanja standardiziranih aplikacija.

Novi čip doista blista tek u programima koji mogu iskoristiti prednosti četiri jezgra, poput softvera za obradu videa i 3D vizualiziranje. Imamo testove računala s procesorom Kentsfield koji je testiran uz pomoć nekoliko takvih programa na Intelovom promocijskom skupu. Daju se uočiti značajna povećanja brzine - oko 80 posto u programu za vizualiziranje 3D scena POVRay, 15 posto, i 33 u Sonyjevom video editoru Vegas 7.03.

Poklonici računalnih igara neće odmah imati koristi od četiri jezgra, ali će nove igre Alan Wake i Unreal Tournament 2007 u potpunosti podržavati višenitni rad, pa će novi čip biti prihvatljiva ponuda. Svi koji se bave obradom videa ili 3D vizualiziranjem smjesta će primijetiti veliko povećanje brzine rada. Ostali korisnici će tokom ove godine moći sagledati što donosi nova tehnologija, jer će sve više igara i standardnih aplikacija raditi u višenitnom režimu.

SUNCE JE PRIJATELJ

Voden svijeću o ekološkoj upotrebi energije, ma ljudi koji često baterija za mobilne proizvođač opreme za Brunton svojim je mušterijama ponudio uređaj pod imenom SolarPort4.4.

U pitanju je portabilni solarni panel koji podsjeća na malo veći PDA uređaj na prijeklop i ima dimenzije 9,3 x 6 x 1,5 inča. Sami solarni paneli su izrađeni od polikristalnog materijala i odražuju se u nijansama plave boje, što ih čini prilično futurističkim. Uređaj razvija snagu do 4,4 W i daje napone od 6 V i 12 V. Ukoliko je ponuđena snaga nedovoljna, moguće je povezati tri ovakva uređaja u lanac. SolarPort 4.4 je opremljen USB konektorom koji služi za napajanje, kao i različitim adaptorima za priključke kako bi mogao napajati širok spektar mobitela, GPS uređaja i drugih sličnih stvarčica iz džepa ili torbe. Ova prilično korisna stvarčica može se kupiti za oko 120 USD.

giji i racionalnoj kao i prigovori-ostaju praznih uređaja, kampiranje

NOVOGODIŠNJI USB DAROVI

Ako želite svog dragog pušača - kompjutorskog manijaka obradovati poklonom, možete mu uzeti USB Car pepeljaru. Budući da ona ima oblik dječjeg plastičnog automobila, prisjetit će se i djetinjstva. A postoje još dva razloga da to svakako učinite: pepeljara usisava sav dim cigarete, a i cijena je pristupačna - samo 4 dolara. Ako je u pitanju nepušač, povratak u djetinjstvo može ostvariti i preko

USB Air Softa. To je nasljednik prošlogodišnjeg USB missile launchera, a ovogodišnji model koristi plastične kuglice kao municiju. Puška se nalazi na rotirajućem postolju, a za razbijanje monotonije na poslu, u školi ili negdje drugdje potrebno je odvojiti dvadesetak dolara.

Priređuje: Siniša Jurić

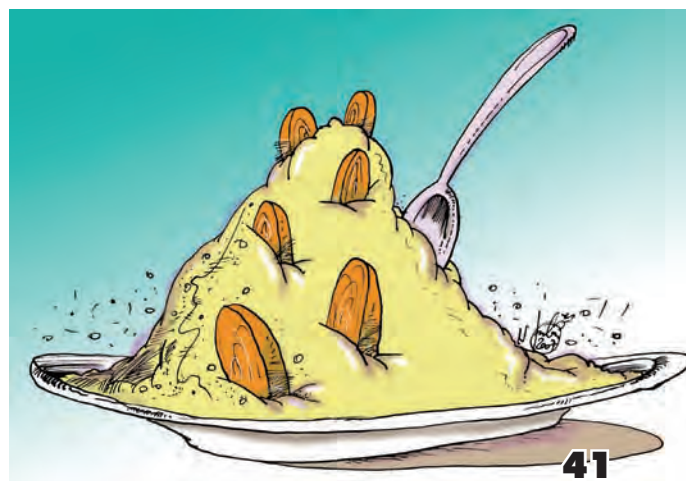
GASTRONOMSKI KUTAK

Varivo od krumpira i mrkve

8 krumpira
4 mrkve
2 glavice luka
malo ulja
vegete
kiselo vrhnje
malo kopra

Očistiti dvije glavice luka i mrkve i isjeckati ih sitno, potom ih staviti u mali lončić i propržiti na ulju oko 5 minuta, uz dodavanje vode. Nakon pola sata bit će skuhanu mrkva i dobit će se dojam guste smjese u kombinaciji s lukom. Ostaviti na laganoj vatri još desetak minuta. Skuhati krumpir, prethodno isjeckan na sitne kockice i spojiti sve u tavu i iscijediti mrkvu, luk i skuhanu krumpir staviti u tavu, potom pomiješati sve skupa i nakon par minuta dodati začinjeno namaz koji se sastoji od kombinacije vrhnja i kopra. Po želji servirati uz pohano meso.

12. siječnja 2007.

Život negdje drugdje

Vidakovići s Tasmanije

Nakon Mađarske, Kanade, Afrike i Australije, svoj novi dom Vlado je pronašao na egzotičnom otoku

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Turbulencija početka nesretnih devedesetih godina prošloga stoljeća odnijela je i Vladimira Vidakovića (1970.) iz rodne Subotice prvo put susjedne Mađarske, u kojoj je čekao kanadsku vizu, a potom u ogromnu zemlju Sjeverne Amerike. Slijedom životnih događaja, prije svega upoznavanjem svoje životne družice, rođene Australke Rachel, odlučio je zamijeniti kontinent i nastaniti se »down under« (dolje ispod nadimak Australije op. a). Danas, opet, svoj novi dom pronašli su zajedno na Tasmaniji, egzotičnom otoku u neposrednoj blizini najmanjeg svjetskog kontinenta.

► **Nakon kraće mađarske »međustanice« Vaš životni put do Tasmanije, gdje danas živite, vodio je preko Kanade i Afrike.**

U Budimpešti sam boravio oko godinu dana, čekajući vizu za Kanadu u kojoj sam poslije toga živio punih sedam godina i upoznao svoju životnu družicu Australku Rachel.

Jedno vrijeme, prije dolaska na Australiski kontinent, živjeli smo u Cape Townu (Afrika),

dok smo u Australiji živjeli u nekoliko gradova poput Melbournea, Adelaide, Darwina. Naš novi dom pronašli smo na Tasmaniji, gdje danas živimo.

► **Zašto ste odabrali baš Tasmaniju?**

U pitanju je čisti stjecaj okolnosti proistekao iz vremena dok smo još živjeli u Melbourneu, jer se Tasmanija nalazi upravo nekih 200 kilometara nasuprot ovog velikog australskoga grada. O ovom egzotičnom otoku, koji se nalazi pod jurisdikcijom australske vlade, uvijek smo slušali kao mjestu na koje se treba obvezno otići i vidjeti njegove prirodne ljepote.

► **Kako biste predstavili našem čitatelstvu ovaj, širem puku, posve nepoznati egzotični otok i podneblje u kojemu danas živite?**

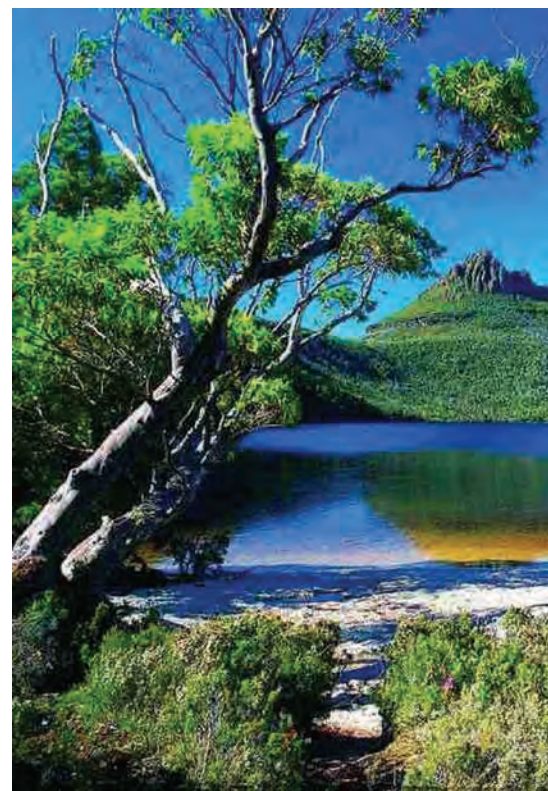
Tasmanija je otok prostorne veličine poput Srbije, nešto malo veće, na kojemu živi oko 400.000 stanovnika i teritorijalno pripada Australskoj federaciji. Mi (Rachel i naša jednogodišnja curica *Ela*) živimo na sjeverno-zapadno dijelu (kutu) otoka, u neposrednoj blizini Velikoga Južnoga oceana. Klimatsko podneblje je vrlo slično engleskom što podrazumijeva blaga ljeta i vlažne zime, a zahvaljujući tome bujno zelenilo prevladava cijelim pejzažom. Ljeti je temperatura do 26 stupnjeva, dok zimi nije niža od plus 5 celzija.

Život

Za prosječan, osnovni život na Tasmaniji je potrebno minimum 1000 australskih dolara (600 eura)

► **Što je Vaše zanimanje i čime profesionalno osiguravate egzistenciju na Tasmaniji?**

S obzirom da sam, još u Subotici, završio srednju medicinsku školu, a potom i započeo studij defektologije, na Tasmaniji se bavim pomaganjem osobama koje imaju poremećaj u razvoju. Dodatne prihode ostvarujem i bavljenjem fotografijom, što je u suštini moja velika ljubav i veći dio slobodnoga vremena provodim u prirodi, tragajući za egzotikom koju nastojim sačuvati i zabilježiti na svojim fotosima.

► **Vaš današnji dom nalazi se dosta daleko od prve urbane sredine i kontakt s »modernom« civilizacijom se bazira isključivo putem malo dužih vožnji. Koliko ste udaljeni od prvog naseljenog mjesta?**

Otprilike oko 50 kilometara, što podrazumijeva pravljenje »dobrih i temeljitih listi« za nabavu potrebitih namirnica i svega ostaloga.

► **Mimo posjeta »najbližem« tržnom centru, na koji način se hranite u neposrednom okruženju?**

Uz obilje povrtlarskih kultura kojih ima u izobilju i koje predstavljaju većinsku osnovu naše prehrane, dosta jedem ribu i meso klokana. Naime, zakonom je zabranjen uzgoj klokana kao domaće životinje, ali je zato dozvoljen slobodan lov na ovu životinju, koja posjeduje izuzetno kvalitetno meso koje po okusu podsjeća najviše na srnetinu. Također, tasmanijske obale su bogate jastozima i abalonijama (školjke), što zbilja kvalitetno utječe na svakodnevnu ishranu.

► **Zbog čega voda predstavlja značajan problem na Australskom kontinentu i kako se Vi snalazite?**

Voda je zbilja suštinski problem života na Australskom kontinentu, jer nema dovoljno kvalitetne, čiste vode za piće, no mi imamo sreću u činjenici da nad Tasmanijom pada puno kiše koju mi sakupljamo specijalnim kolektorima i pohranjujemo u adekvatne cisterne, obzirom kako u divljini nema vodovoda.

► **S druge strane, posve paradoksalno, u vašoj neposrednoj blizini se nalazi ogromno prostranstvo velikog oceana. Odlazite li često na kupanje, kako izgledaju**

tasmanijske plaže i ima li morskih pasa?

Veliki Južni ocean nalazi se otprilike na oko pola sata vožnje od naše kuće i često znamo slobodno vrijeme provoditi na brojnim lijepim i, posve, nedirnutim plažama uz njegovu obalu. Ima dosta morskih pasa, ali ne onih najopasnijih bijelih kojih recimo ima oko Adelaidea i diljem obala Južne Australije, već onih tzv. mako morskih pasa i gummy sharksa koji se love pretežito za ljudsku ishranu.

► **Hoćete li, jednog dana, zamijeniti oceansko podneblje povratkom u prostore rodnog, davno presušenog panonskog mora?**

Uopće nije isključena kombinacija povratka u Suboticu, ali bih želio ostaviti otvorene opcije boravka na oba mjesta. ■

Tasmanijski tigar

Pored tasmanijskog đavola, jamačno najpoznatije životinje ovog podneblja, i tasmanijski tigar predstavlja egzotičnu endemsku vrstu ovog otočja, ali je nažalost ljudskom nebrigom istrijebljen još 1937. godine. Njegov lik, danas, predstavlja svojevrsan logo i atrakciju Tasmanije.

Hrvatski ski tjedan u inozemstvu

Invazija na snijeg

Obzirom na »proljetnu« zimu, do bijelog zimskog pokrivača i skijaških radosti može se stići jedino preko granice

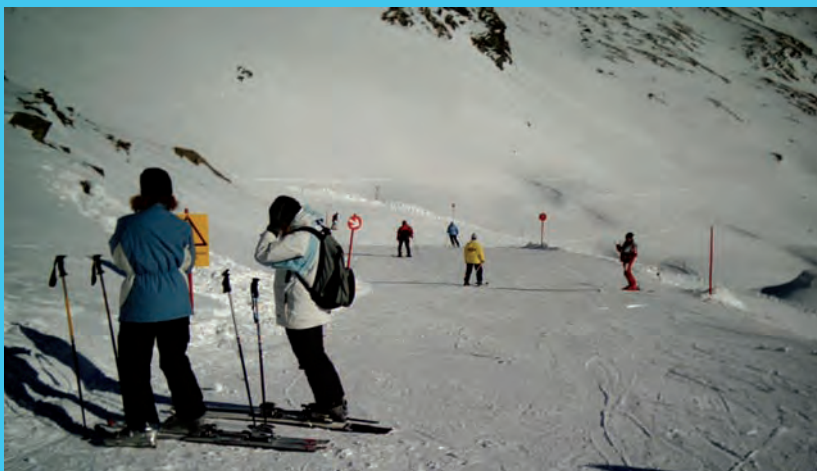
Piše: Dražen Prčić

Tijekom protekle subote, 6. siječnja na blagdan Tri kralja, prema agencijskim vijestima gotovo svih hrvatskih medija, domovinu je napustilo blizu 100.000 njenih žitelja koji su se put zimskih radosti zaputili u brojne ski centre u bližem ili daljem susjedstvu. Kilometarske kolone na nekoliko glavnih graničnih prijelaza označile su svojevrsan početak tradicionalne »hrvatske« invazije na snijeg u Sloveniji, Austriji, Italiji i, ove godine i BiH, zahvaljujući prije svega izuzetno povoljnim aranžmanima dostupnim i prosječnom džepu.

U POTRAZI ZA SNIJEGOM : Zima je vrijeme hladnoće i snijega, kao i svega što ovaj spoj u svom godišnjem pake-

i Jahorini (BiH), uživajući barem malo u snježnim radostima. Pored pasioniranih skijaša, koji zimu niti ne mogu zamisliti bez jurenja bijelim padinama (poput Kostelićevih), jedinom ovogodišnjem susretu sa snijegom najviše se raduju pretežito djeca. Jer, zima bez snijega nezamisliva je u dječjem poimanju najhladnijeg godišnjeg doba. Pogotovu ako su Božić i Nova godina prošli u »proljetnom« ozračju.

HRVATSKA INVAZIJA: Dječica su namirena, skijaši također, jer snijega ima u izobilju svuda gdje planinski vrhovi premašuju 2.000 metara. Isto tako i hrvatski jezik se može čuti posvud u navedenim destinacijama. Bilo na ski-

tu donosi, ali niti drugi zimski mjesec (siječanj) još uvijek nema ni jedno od ovih obilježja. Globalno zatopljenje i totalni poremećaj »normalnih« zimskih prilika uskratili su posjet bijelih pahulja na domaćem »niskom« terenu i poradi zimskog ugodaja mora se poći malo »više« put gorja u susjednim državama. I tako stotinu i više tisuća zaljubljenika u snijeg i gorske visine ovaj tjedan provodi u glasovitim ski centrima poput Kranjske Gore, Boveca, Krvaveca (Slovenija), Bad Kleinkirchena, Mallnita, Lientza (Austrija), Dolomitima, Madoni di Campiglio (Italija) ili pak na Bjelašnici

jalištima, toplicama, trgovinama, diskotekama ili pak na ulicama »osvojenih« zimovališta. Jer armija od 100.000 ljubitelja snježnih radosti nije mala, a zahvaljujući solidnom životnom standardu i poznatom veselom mentalitetu spremna je dosta i potrošiti. Za gotovinu ili na kartice (rate će se poslije otplaćivati), uopće nije važno. Jer, jedino je važno barem na tren uhvatiti malo prave zime. I snijega... Pa, zima je zar ne?

Sezona je tek počela, novi snjegovi padaju i ako se još niste odlučili, imate vremena. Zima traje sve do ožujka... ■

Hrvat na čelu ATP Race ljestvice

Ljubičić poveo utrku

Pobjedom na milijun dolara vrijednom ATP turniru u Dohi (Katar) najbolji hrvatski tenisač zauzima prvo mjesto u utrci (race eng.) za prvaka i plasman na Masters 2007. godine

Piše: Dražen Prčić

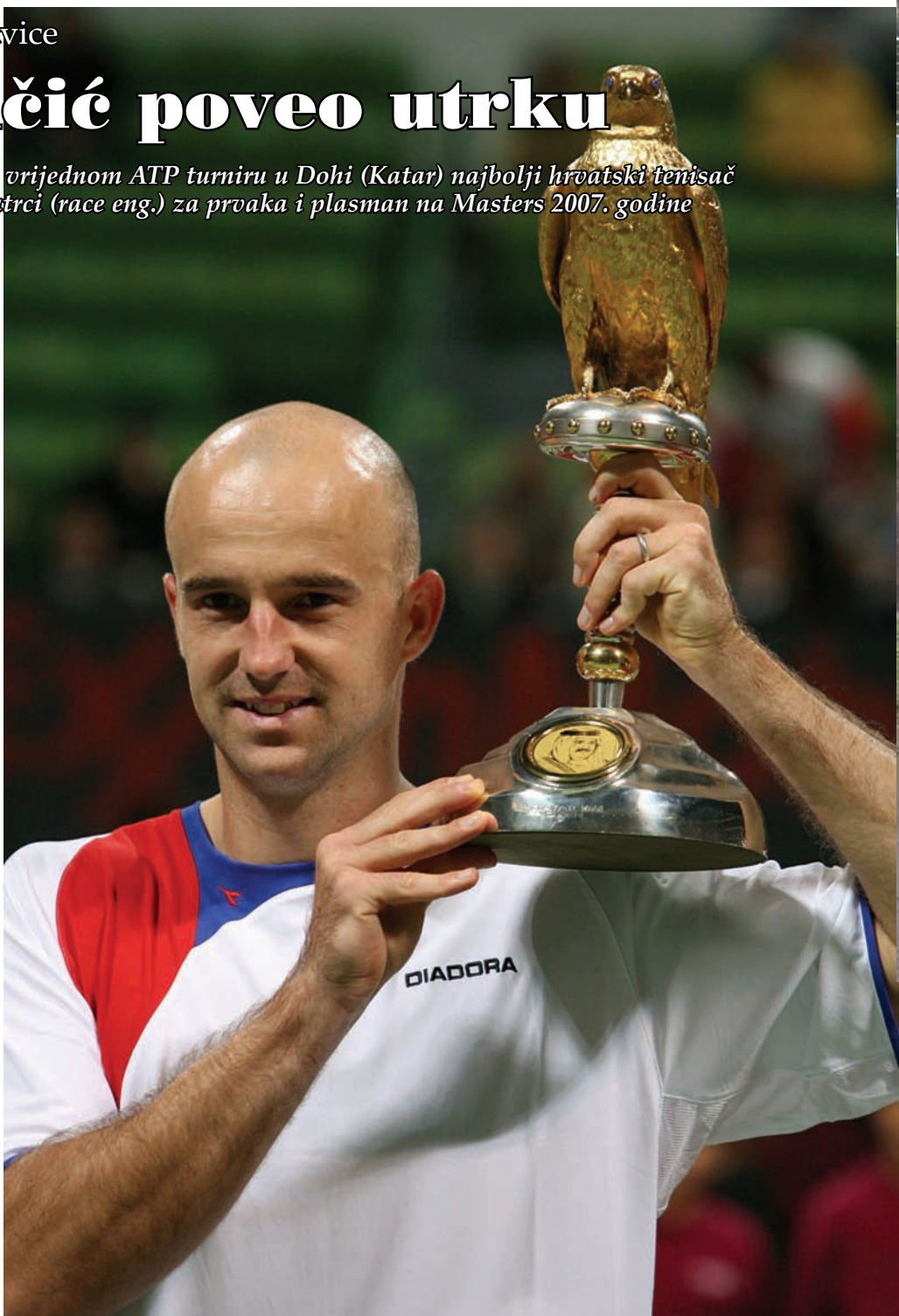
Ako se »po jutru dan poznaje«, nastupajuća 2007. godina trebala bi biti plodna i još uspješnija od dosad najuspješnije godine u profesionalnoj teniskoj karijeri najboljega hrvatskoga tenisača *Ivana Ljubičića*. Jer, »novo ljeto« je započeo pobjedom na milijun dolara jakom ATP turniru u Dohi, turniru na kojemu je dva puta gubio finala protiv nedodirljivog Švicarca Federera. Ovog puta svjetskog broja jedan nije bilo i svjetski broj četiri (od ovoga ponedjeljka) je došao na svoje, iskoristio ukazanu priliku, te odličnim igrama i pobjedama protiv *Youzhnyja, Soderlinga i Murraya*, postao pobjednikom prvog velikog turnira u nastupajućoj godini.

HRVAT NA ČELU ATP RACE LJESTVICE:

Za one koji slabije prate svijet profesionalnoga tenisa dužni smo pojasniti kako danas postoje dvije paralelne ljestvice vrednovanja rezultata najboljih igrača svijeta. Prva je osnovna tzv. Entry (ulazna) ljestvica na kojoj tenisači bilježe sve svoje dosad osvojene bodove i moraju ih tijekom godine braniti. Primjerice na toj ljestvici je Švicarac *Federer* uvjerljivo prvi s čak 8120 bodova, dok drugi igrač svijeta Španjolac *Nadal* ima gotovo duplo manje (4825), a »Ljubo« s bodovima iz Dohi je na visokom četvrtom mjestu (2570). Na ovoj drugoj tzv. Race (utrka) ljestvici računaju se samo bodovi osvojeni tijekom aktualne sezone (2007. godina) i prvih osam na koncu godine stječe pravo sudjelovanja na završnom masters turniru najboljih igrača svijeta. Obzirom kako je Ivan osvojio turnir koji donosi najviše bodova za pobjedu (50), automatski se našao na prvom mjestu ljestvice, što je uvijek svakom hrvatskom navijaču lijepo vidjeti. Interesantno je zamijetiti reprizu prošlogodišnjeg istovjet-

Doković drugi

Pobjedom na ATP turniru (trećem u karijeri) u Adelaideu (Australia), najbolji srpski tenisač *Novak Đoković* osvojio 35 poena i trenutačno zauzima drugo mjesto na ATP Race ljestvici. Do prošle godine njegov trener je bio i dugogodišnji Ljubičićev trener Talijan *Riccardo Piatti*.

noga učinka u prvom tjednu nove profi sezone, ali tada je »prvi hrvatski reket« osvojio nešto manji ATP turnir u Chennaiu (India) i sa 35 osvojenih bodova bio na drugom mjestu na ljestvici. Ovoga puta, uzevši naslov u Kataru i pozamašan ček na 142.000 USD, prvi je zasjeo na tron namijenjen najboljem tenisaču sezone. Ljepšu uvertiru 2007. godine nije niti mogao poželjeti.

NOVIREKET: Svi Ljubini nastupi bili su izravno prenošeni na satelitskom kanalu Eurosport i svi koji su »malo bolje« gledali mogli su zami-

jetiti kako »prvi hrvatski reket« zapravo ima novi reket. Umjesto starog »Babolata«, sada je u Ivanovim rukama novi »Head« i već na premijernom nastupu »novo oružje« donijelo je veliku pobjedu. Uz novi reket, sedmi osvojeni ATP turnir u profesionalnoj tenis karijeri i prvo mjesto na novoj ATP Race ljestvici, predstojeći prvi Grand Slam turnir nove sezone, Australian Open (Melbourne, od 15. siječnja – prijenosi na HTV-u i Eurosportu) daje nam realni osnov za očekivanje visokog dometa najboljeg hrvatskog tenisača današnjice. ■

Dijana Šefčić, bacačica kugle i sportašica godine

Priznanje nosi veliku obvezu

*Državna reprezentativka nagrađena je
za odlične rezultate u protekloj 2006. godini*

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Zahvaljujući odličnim rezultatima u protekloj 2006. godini, bacačica kugle *Dijana Šefčić*, članica AK »Spartak« iz Subotice i državna reprezentativka, izabrana je za sportašicu godine u svom rodnom gradu. Prestižna nagrada, uz brojne pohvale i čestitke, jamačno je donijela i veliku obvezu pred nastupajuću atletsku sezonu, u kojoj slijedi nekoliko velikih međunarodnih natjecanja.

► **Uz srdačne čestitke našeg tjednika na naslovu najbolje sportašice godine u Subotici, slijedi i neizbježno pitanje. Što za Vas znači ovo priznanje?**

Naslov najbolje sportašice godine u mom rodnom gradu, prije svega, predstavlja svojevrsnu nagradu za sav uloženi trud i mukotrpan sportski rad tijekom cijele prošle godine, skupa s mojim trenerom *Belom*

Evetovićem. S druge strane, ovo vrijedno priznanje nosi i veliku obvezu na nastupajućoj natjecateljskoj sezoni.

► **Kako ste proveli novogodišnje praznike i kada ste počeli s treninzima?**

Novogodišnju noć sam dočekala u krugu najbližih prijatelja, ali sam s treninzima nastavila već prvoga dana siječnja. U biti pripreme za novu natjecateljsku sezonu sam započela još u studenom prošle godine i trenutačno sam u fazi opuštanja.

► **Koliko često trenirate u pripremnom razdoblju?**

Treniram dva puta na dan, gotovo svakog dana u sedmici. Uz trening

na gradskom stadionu, trčanja i kondicijskog pripremanja, dodatno radim na tjelesnoj spremi u fitness centru u Dvorani sportova. Glede bacačkog treninga svakodnevno bacim oko 40 hitaca.

► **Na kojoj ste trenutačnoj bacačkoj dužini, a koliko je potrebno za normu predstojećeg EP?**

U ovoj fazi priprema bacam oko 16 do 16,20 metara, a za europsku normu bih trebala potvrditi svoj hitac od 16,50 metara, što je za očekivati u nastavku natjecateljske norme.

► **Kada imate prvu natjecateljsku provjeru?**

Za dva tjedna, 20. siječnja, će u Budimpešti (Mađarska) biti kon-

trolno pozivno natjecanje, međunarodnog karaktera, na kojemu ću prvi puta nastupiti u novoj sezoni. Na ovom natjecanju će nastupiti atletičari i atletičarke iz zemalja u okruženju, a ono predstavlja tradicionalni početak nove sezone.

► **Koja su sljedeća natjecanja u zimskom dijelu atlatske sezone?**

U drugom mjesecu bit će Balkanijada u Atini (Grčka), u ožujku je Svjetski kup u Ukrajini i dvoransko EP u Londonu, za koje bih trebala potvrditi normu hicem od 16,50 metara.

► **Hoće li prestižno priznanje donijeti i boljitak glede financiranja vaše daljnje sportske karijere?**

Iskreno se nadam, jer ne dobivam nikakvu financijsku potporu, iako sam reprezentativka i sve troškove treninga snosim sama.

Olimpijska norma

Za plasman na OI u Pekingu 2008. godine olimpijska norma iznosi 17,15 metara

**PETAK
12.1.2007.**

06.45 - TV raspored
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Villa Maria, serija
10.00 - Vijesti
10.06 - Obelisk razdora, dokumentarni film
11.00 - Vijesti iz kulture
11.05 - Među nama, emisija
12.00 - Dnevnik
12.30 - Zora, serija
13.17 - Radni ručak
14.15 - Odletjet ću 2., serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Timon i Pumbaa
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.35 - Život uživo
17.40 - Metro express Život
17.50 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
19.57 - Sport
20.05 - Čvrsti momci, film
21.40 - Vijesti
21.50 - Emisija opće prakse
23.05 - Neporažen, film
00.35 - Vijesti dana
00.45 - This World, Then the Fireworks, američki film
02.25 - Chump Change, film
03.50 - Odletjet ću 2., serija
04.35 - Moja žena i djeca 2., humoristična serija
05.00 - Obelisk razdora, dokumentarni film
05.55 - Večera za prijatelje 2., dokumentarna serija
06.25 - Znanstvena petica
06.55 - Zora, serija

07.45 - TV raspored
07.50 - TV kalendar
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Grimmove bajke, crtana serija
09.20 - NULTI SAT
09.35 - 10 minuta
09.55 - Navrh jezika
10.20 - Četvero protiv Z, serija za mlade
11.00 - Limeni nos, crtana serija
11.20 - Altenmarkt: Svjetski skijaški kup (Ž) - spust, pr.
12.30 - Slobodna zona, kratki dokumentarni film
12.40 - Hrvati na Mississippiju, dokumentarna emisija
13.10 - Vijesti na Drugom
13.15 - Howard the Duck, film
15.00 - Pod muškim krovom

15.20 - M.A.S.H. 5.
16.00 - Vijesti na Drugom
16.12 - Večera za prijatelje 2., dokumentarna serija
16.45 - Tree Hill 3., serija
17.35 - Život je lijep
18.10 - Županijska panorama
18.55 - Otoci-zemlje-ljudi-pustolovine: Murano
19.40 - Moja žena i djeca 2., humoristična serija
20.05 - Genijalci
21.15 - Vijesti na Drugom
21.35 - No Tears, mini-serija
22.55 - No Tears, mini-serija
00.15 - Tree Hill 3., serija
00.55 - Pregled programa za subotu

07.25 Slatki Kamp, crtana serija
07.55 Palčica, crtana serija
08.15 Ups, Drele!, humoristični show
08.45 Djevojke s Beverly Hillsa, serija
09.25 Sudnica Melani Vukmirice, court show
10.25 Wengen: Skijanje super kombinacija (m), 1. vožnja (super G), prijenos
11.30 Svi vole Raymonda
12.00 Vijesti
12.25 Ups, Drele!
12.55 Svi vole Raymonda
13.25 Wengen: Skijanje super kombinacija (m), 2. vožnja (slalom), prijenos
14.20 Vrtlareva kći, serija
15.20 Oluja, serija
16.25 Zemlja strasti, serija
17.15 Vijesti Nove TV
17.30 Zemlja strasti, serija
18.20 Sudnica Melani Vukmirice, court show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Dvoboj, talk show
21.15 Ikona 2, igrani film
22.50 Vijesti Nove TV
23.00 Seinfeld, serija
23.30 Futurama, crtana serija
23.55 National geographic report: Arktik: Život na rubu
00.00 Čast Prizzijevih, film
02.05 Istraga, kriminalistički magazin
03.30 JAG, serija
04.20 Dnevnik Nove TV
05.05 Kraj programa

07.25 Fifi i cvjetno društvo
07.40 Montecristo, (R)

08.35 Princ iz Bel- Aira, humoristična serija (R)
09.00 Puna kuća (R)
09.25 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
09.55 Bračne vode
10.20 Roseanne
10.50 Sudnica, show (R)
11.45 Vijesti
11.55 Eksploziv, magazin (R)
12.20 Zabranjena ljubav (R)
12.50 Začin života, telenovela
13.40 Montecristo, telenovela
14.35 Deseta policijska
15.30 Princ iz Bel- Aira
16.00 Puna kuća
16.25 Pod istim krovom
16.55 Sam svoj majstor
17.20 Bračne vode
17.50 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.40 Zabranjena ljubav
20.05 Patriot, igrani film, povijesna ratna drama
22.45 Drugi život, igrani film
00.00 Vijesti
00.10 Prepušten smrti, igrani film, akcijski
02.05 Pravila ljubavi, igrani film, drama (R)

**SUBOTA
13.1.2007.**

07.45 - TV raspored
08.00 - Vijesti
08.05 - Velike filmske zvijezde: Dominique Sanda
08.35 - Kinoteka: Anne od tisuću dana, film
10.55 - Vijesti iz kulture
12.00 - Dnevnik
12.30 - Zora, serija
13.20 - Prizma, multinacionalni magazin
14.10 - Duhovni izazovi - međureligijski magazin
14.30 - Vijesti
14.45 - Oprah Show
15.35 - Reporter
16.45 - Vijesti
17.00 - Uzmi ili ostavi, TV igra
17.40 - Galapagos, dokumentarna serija
18.35 - TV Bingo Show
19.30 - Dnevnik
19.57 - Sport
20.10 - Kazalište u kući, TV serija
20.50 - Ples sa zvijezdama, 1. dio
22.00 - Ples sa zvijezdama, 2. dio
22.20 - Krvna slika, film
00.10 - Vijesti dana
00.20 - Vijesti iz kulture

00.30 - Vrana, američki film
02.10 - Sedam godina poslije, američki film
03.50 - Zatvorske igre, američki film
05.20 - Velike filmske zvijezde: Dominique Sanda
05.50 - Reprizni program
06.30 - Zora, serija

07.10 - TV raspored
07.15 - Obični ljudi, serija
09.30 - Kućni ljubimci
10.00 - Briljanteen
10.50 - Altenmarkt: Svjetski skijaški kup (Ž), superkombinacija - spust, prijenos
11.50 - Direkt (eventualno)
12.25 - O.C. 3., serija
13.15 - Automagazin
13.50 - Altenmarkt: Svjetski skijaški kup (Ž), superkombinacija - slalom, prijenos
14.40 - Slobodna zona, dokumentarni film
14.50 - Čovjek koji je tužio Boga, australski film
16.25 - Gilmoreice 6., serija
17.15 - Čvrsti momci, film
19.30 - Moja žena i djeca 2., humoristična serija
19.50 - Slobodna zona, dokumentarni film
20.10 - Velika frka, film
21.45 - Sportske vijesti
21.50 - Kojak, serija
22.35 - Zločinački umovi
23.20 - Šaptačica duhovima
00.00 - Snow Patrol Live at Somerset House
00.50 - Pregled programa za nedjelju

06.35 Zenki, crtana serija
07.00 Ninja kornjače
07.45 Atom, crtana serija
08.10 Power Rangers S.P.D., serija
08.35 Bratz, crtana serija
09.00 Yu-gi-oh GX, crtana serija
10.00 Nova lova, TV igra
12.00 Moja ekipa, serija
12.25 Skijanje: Wengen: spust (m), prijenos
13.30 Čarobnice, serija
14.20 Kviskoteka, kviz
15.15 Goalissimo
15.45 Engleska nogometna liga - emisija
15.55 Engleska nogometna liga, Chelsea - Wigan, 1. pol., prijenos

16.50 Vijesti Nove TV + Hypo ski report
17.00 Engleska nogometna liga, Chelsea - Wigan, 2. pol., prijenos
17.55 Engleska nogometna liga - emisija
18.15 Nad lipom 35, glazbeni show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Cimmer fraj, serija
20.40 Zuhra light show, zabavna emisija
21.45 U raljama zvijeri, film
23.15 Dar, igrani film
01.00 Ledena žetva, igrani film
02.30 Dvoboj, talk show
03.35 Kraj programa

07.45 Fifi i cvjetno društvo, (3 epizode) (R)
08.30 Jagodica Bobica, crtana serija
08.50 Trollz, crtana serija
09.15 SpužvaBob Skockani, crtana serija
09.40 Mladi mušketeri, dramska serija (2 epizode)
11.15 Zabranjena ljubav, sapunica (5 epizoda) (R)
13.40 Vijesti uz ručak
13.50 Lijepe žene, dramska serija
14.35 Ludi murjaci, igrani film, komedija
16.10 Na tajnom zadatku, igrani film (prvi dio)
17.45 Zvijezde Extra: Besramno bogati, zabavna emisija (drugi dio)
18.45 Vijesti
19.10 Žuta minuta
20.05 Pod borbenom spremom, igrani film, akcijski
21.40 Kralj svijeta, igrani film, triler
23.20 Playboy: Opasan poziv, igrani film, erotski
00.55 Specijalist, igrani film, akcijski triler (R)
02.40 Drugi život, igrani film, drama (R)

**NEDJELJA
14.1.2007.**

07.15 - TV raspored
07.30 - Začarani kralj, film za djecu
09.00 - Nove pustolovine medvjedića Winnieja Pooha
09.25 - Lilo i Stitch
09.50 - Vijesti

10.05 - Inspektor Morse, serija
12.00 - Dnevnik
12.30 - Plodovi zemlje
13.25 - Rijeka: More
14.00 - Nedjeljom u dva
15.05 - Vijesti
15.20 - Glazbena emisija
15.40 - Život teče dalje, dokumentarna drama
17.10 - Uzmi ili ostavi, TV igra
17.50 - Beethoven 2, film
19.15 - LOTO 6/45
19.30 - Dnevnik
19.57 - Sport
20.05 - Tko želi biti milijunaš?, kviz
21.05 - Ta divna splitska noć, hrvatski film
22.50 - Lica nacije
23.50 - Vijesti
00.00 - Vijesti iz kulture
00.05 - Ljubav u Africi, serija
01.35 - Vijesti dana
01.40 - Život teče dalje, dokumentarna drama
03.10 - Film
04.45 - Opera Box
05.15 - Nedjeljom u dva
06.15 - Rijeka: More

08.25 - TV raspored
08.30 - Obični ljudi, serija
10.05 - Opera Box
10.35 - Skica za portret
10.50 - Biblija
11.00 - Slavonski Brod: Misa, prijenos
12.05 - Ljubav u Africi, serija
13.40 - Mir i dobro
14.15 - Krvna slika, američki film
16.00 - Slobodna zona, kratki dokumentarni film
16.10 - Rukomet, LP (Ž): Larvik - Podravka
17.10 - Vaterpolo, EL: Jug - Olympiacos, prijenos
18.30 - Arena
19.30 - Apsolutna moć 2., humoristična serija
20.05 - Još dišem, američki film
22.00 - Shpitzza
22.50 - Sportske vijesti
23.00 - Evergreen - ciklus filmova Woodyja Allena: Annie Hall, američki film
00.30 - Altenmarkt: Svjetski skijaški kup (Ž) - super G, snimka
01.40 - Pregled programa za ponedjeljak

06.00 Zenki, crtana serija
06.20 Ninja kornjače, crtana serija
07.10 Atom, crtana serija
07.35 Power Rangers S.P.D.
08.00 Bratz, crtana serija
08.25 Yu-gi-oh GX
09.25 National geographic report: Arktik: Život na rubu
09.30 Ski nova
09.40 Skijanje- Wengen: slalom (m), 1. vožnja, prijenos
10.30 Ski nova + popuna
11.00 Trijumf života, dokumentarna serija
11.55 Cimmer fraj, serija
12.35 Ski nova
12.40 Skijanje- Wengen: slalom (m), 2. vožnja, prijenos
13.30 Ski nova + Hypo ski report
13.40 Naša mala klinika, serija
14.45 Yankee Zulu, igrani film
16.20 Vijesti Nove TV
16.30 Pevecov kutak
16.35 Krokodil Dundee, igrani film
18.15 Epicentar, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Nad lipom 35, glazbeni show
21.05 Što muškarci žele, igrani film
22.40 Red Carpet
23.40 Krokodil Dundee, film
01.15 Zuhra light show
02.15 Kraj programa

07.10 Fifi i cvjetno društvo, (2 epizode) (R)
07.40 Looney tunes
08.05 Trollz, crtana serija
08.30 SpužvaBob Skockani
08.50 Cijena savjesti, dramska serija
09.45 Ludo zaljubljen
10.35 Vjeruj u ljubav, show (R)
11.45 Dvornikovi, (R)
12.45 Bibin svijet, (R)
13.25 Vijesti uz ručak
13.35 Buddy, igrani film
15.00 Na tajnom zadatku, film (drugi dio)
16.35 Odred za čistoću
17.10 Salto, zabavna emisija
18.05 Ekkluziv, magazin
18.45 Vijesti
19.10 Exploziv specijal: Maldivi - suze Indijskog oceana
20.05 CSI, kriminalistička serija
20.55 Invazija, serija
21.40 Tomislav Jelinčić, talk show
22.40 FBI: Istraga, serija
23.30 Novi forenzičari, serija
00.20 Autopsija, serija

00.50 Kralj svijeta, igrani film, triler (R)
02.25 Playboy: Opasan poziv, igrani film, erotski (R)

**PONEDJELJAK
15.1.2007.**

06.45 - TV raspored
06.50 - TV kalendar
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Villa Maria, serija
10.00 - Vijesti
10.06 - Kredit za nadu, dokumentarni film
11.00 - Vijesti iz kulture
11.05 - Riječ i život
12.00 - Dnevnik
12.30 - Zora, serija
13.17 - Radni ručak
14.15 - Odletjet ću 2., serija
15.10 - Timon i Pumbaa
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Eko zona
16.35 - Život uživo
17.30 - Vijesti
17.50 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
19.57 - Sport
20.05 - Latinica:
21.00 - Latinica:
21.35 - Dokumentarna emisija
22.10 - Otvoreno
23.05 - Vijesti iz kulture
23.15 - Na rubu znanosti
00.30 - Dobro ugođena večer
Portret: Milan Horvat
01.20 - Odletjet ću 2., serija
02.05 - CSI: Las Vegas 6.
02.50 - Moja žena i djeca 2.
03.10 - Pod muškim krovom
03.30 - Slobodna zona, dokumentarni film
03.40 - Dokumentarna emisija
04.10 - Alpe-Dunav-Jadran
04.40 - Latinica:
06.00 - Zora, serija

07.45 - TV raspored
07.50 - TV kalendar
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Grimmove bajke
09.20 - NULTI SAT
09.35 - Pročitani
09.55 - Kratki spoj
10.20 - Četvero protiv Z
10.50 - Crtani film
10.55 - Limeni nos, crtana serija
11.20 - Limeni nos, crtana serija
11.45 - Beethoven 2., film

13.10 - Vijesti na Drugom
13.15 - Inspektor Morse, serija
15.00 - Pod muškim krovom
15.20 - M.A.S.H. 5.
15.45 - Hrvatska danas
16.10 - Maja: Blizanci, talk-show
16.45 - Zapadno krilo 7., serija
17.35 - Direkt
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Otoci-zemlje-ljudi-pustolovine: Guidecca
19.40 - Moja žena i djeca 2.
20.05 - CSI: Las Vegas 6.
20.55 - Luda kuća 2., serija
21.40 - Vijesti na Drugom
21.55 - Mreža obmane, film
23.45 - Zapadno krilo 7., serija
00.25 - Pregled programa za utorak

07.05 Slatki Kamp
07.30 Palčica, crtana serija
07.55 Ups, Drele!
08.20 Djevojke s Beverly Hillsa, serija
09.00 Sudnica Melani Vukmirice, court show
10.00 Nova lova, TV igra
12.00 Vijesti
12.25 Ups, Drele!
13.10 Svi vole Raymonda
14.20 Vrtlareva kći, serija
15.20 Oluja, serija
16.25 Zemlja strasti, serija
17.15 Vijesti Nove TV
17.30 Zemlja strasti, serija
18.20 Sudnica Mealni Vukmirice, court show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Smrtonosna privlačnost
21.40 Uvod u anatomiju, serija
22.40 Vijesti Nove TV
22.50 Istinite priče, talk show
23.50 Seinfeld, serija
00.20 Futurama, serija
00.45 Priča o Loreti Claiborn, igrani film
02.15 Red Carpet
03.05 JAG, serija
03.55 Kraj programa

07.10 Fifi i cvjetno društvo
07.25 Medvjedići dobra srca
07.50 Montecristo, telenovela
08.40 Princ iz Bel-Aira
09.05 Puna kuća
09.30 Pod istim krovom
09.55 Bračne vode
10.25 Roseanne
10.50 Sudnica, show (R)
11.45 Vijesti

11.50 Ekkluziv, magazin (R)
12.30 Zabranjena ljubav, (R)
12.55 Začin života, telenovela
13.45 Montecristo, telenovela
14.40 Deseta policijska
15.35 Princ iz Bel-Aira
16.00 Puna kuća
16.30 Pod istim krovom
16.55 Sam svoj majstor
17.20 Bračne vode
17.50 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Exploziv, magazin
19.40 Zabranjena ljubav
20.05 CSI: Miami
20.55 Invazija, serija
21.45 Prisiljen na otpor, film
23.25 Vijesti
23.40 Invazija, serija (dvije epizode) (R)
01.10 FBI: Istraga, serija (R)
02.00 Novi forenzičari, dokumentarno-kriminalistička serija (R)

**UTORAK
16.1.2007.**

06.45 - TV raspored
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Villa Maria, serija
10.00 - Vijesti
10.06 - Veliko tržište krivotvorina, film
11.00 - Vijesti iz kulture
11.05 - Normalan život, emisija za osobe s invaliditetom
12.00 - Dnevnik
12.30 - Zora, serija
14.15 - Odletjet ću 2., serija
15.00 - Vijesti, prijevod za gluhe
15.10 - Timon i Pumbaa
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Potrošački kod
16.35 - Život uživo
17.30 - Vijesti
17.50 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
19.57 - Sport
20.05 - Globalno sijelo
22.10 - Otvoreno
23.05 - Vijesti iz kulture
23.15 - Razgovaraj sa mnom, dokumentarna emisija
23.55 - Ponoćna antologija: Marius i Jeannette, francuski film
01.35 - Odletjet ću 2., serija
02.20 - Dr. House, serija
03.05 - Veliko tržište krivotvorina, film
04.00 - Potrošački kod
05.00 - Poslovni klub
05.30 - Umnjak
06.00 - Zora, serija

07.45 - TV raspored
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Grimmove bajke, crtana serija
09.35 - Abeceda EU
09.55 - Promjene: Hraniteljica, jordanski, film
10.20 - Četvero protiv Z, serija za mlade
10.50 - Crtani film
11.25 - Limeni nos
11.50 - Huckleberry Finn, film
13.10 - Slobodna zona, dokumentarni film
13.25 - Vijesti na Drugom
13.30 - Priznanje: Dva lica zla, američki film
15.00 - Jesam te! 4
15.20 - M.A.S.H. 5.
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Maja: Prvi 3 su najvažnije - Zdrava prehrana, talk-show
16.45 - Zapadno krilo 7., serija
17.35 - Umnjak, znanstveni magazin
18.10 - Županijska panorama
18.55 - Otoci-zemlje-ljudi-pustolovine: Curacao
19.40 - Moja žena i djeca 2., humoristična serija
20.05 - 15 godina HOO-a, prijenos
21.20 - Dečki i cure, film
23.10 - Dr. House, serija
23.55 - Zapadno krilo 7., serija
00.35 - TV raspored za srijedu

07.05 Slatki Kamp
07.30 Palčica, crtana serija
07.55 Ups, Drele!
08.20 Djevojke s Beverly Hillsa, serija
09.00 Sudnica Melani Vukmirice, court show
10.00 Nova lova, TV igra
12.00 Vijesti
12.25 Ups, Drele!
13.10 Svi vole Raymondas
14.20 Vrtlarova kći, serija
15.20 Oluja, serija
16.25 Zemlja strasti, serija
17.15 Vijesti Nove TV I Hypo ski report
17.30 Zemlja strasti, serija
18.20 Sudnica Mealni Vukmirice, court show
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 Sport Nove TV I Hypo ski report
19.55 Vrijeme Nove TV
20.05 Naša mala klinika, serija

21.00 Faka s faksa, igrani film
22.30 Vijesti Nove TV
22.40 Medij, serija
23.35 Seinfeld, serija
00.05 Futurama, serija
00.30 Moj brat bliznac, igrani film
01.55 Epicentar, talk show
02.55 JAG, serija.
03.45 Kraj programa

07.20 Fifi i cvjetno društvo
07.55 Montecristo, (R)
08.45 Princ iz Bel- Aira, (R)
09.15 Puna kuća, (R)
09.40 Pod istim krovom, (R)
10.05 Bračne vode, (R)
10.30 Roseanne
10.55 Sudnica, show (R)
11.55 Vijesti
12.00 Exploziv, magazin (R)
12.30 Zabranjena ljubav, (R)
12.55 Začin života, telenovela
13.45 Montecristo, telenovela
14.40 Deseta policijska
15.35 Princ iz Bel- Aira
16.00 Puna kuća
16.30 Pod istim krovom
16.55 Sam svoj majstor
17.20 Bračne vode
17.50 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Exploziv, magazin
19.40 Zabranjena ljubav
20.05 Bibin svijet
20.40 Dvornikovi
21.40 Veseli kamperi, film
23.15 Zaboravljeni slučaj
00.05 Vijesti
00.20 Prisiljen na otpor, film
01.55 CSI: Miami, kriminalistička serija (R)

**SRIJEDA
17.1.2007.**

06.45 - TV raspored
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Villa Maria, serija
10.00 - Vijesti
10.06 - Tu seras un homme, ma fille - dokumentarni film
11.00 - Vijesti iz kulture
11.05 - Treća dob
12.00 - Dnevnik
12.30 - Zora, serija
14.15 - Odletjet ću 2., serija
15.00 - Vijesti, prijevod za gluhe
15.10 - Timon i Pumbaa
15.32 - Nora fora, igra za djecu

16.00 - Glas domovine
16.35 - Život uživo
17.28 - Vijesti
17.45 - Najslabija karika, kviz
18.30 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
19.57 - Sport
20.05 - Piramida, zabavni program
22.50 - Drugi format
23.55 - Festivali filmovi: Otvari oči, film
01.50 - Odletjet ću 2., serija
02.35 - Galactica 2., serija
03.20 - Slobodna zona, dokumentarni film
03.35 - Drugi format
04.30 - Glas domovine
05.00 - Sudski poziv
05.30 - Euromagazin
06.00 - Zora, serija

07.45 - TV raspored
07.50 - TV kalendar
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Grimmove bajke, crtana serija
09.20 - NULTI SAT
09.35 - Otokar
09.55 - Športerica
10.20 - Četvero protiv Z, serija za mlade
10.50 - Crtani film
10.55 - Limeni nos
11.20 - Limeni nos
11.45 - Ispunjene želje, britansko-američki film
13.10 - Slobodna zona, dokumentarni film
13.25 - Vijesti na Drugom
13.30 - The Bumblebee Flies Anyway, američki film
15.00 - Jesam te! 4., humoristična serija
15.20 - M.A.S.H. 5., humoristična serija
16.10 - Sasvim obični ljudi
16.45 - Zapadno krilo 7., serija
17.35 - Euromagazin
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Otoci-zemlje-ljudi-pustolovine: Kefalonija
19.40 - Moja žena i djeca 2., humoristična serija
20.05 - Farewell to the King, američki film
22.05 - Galactica 2., serija
22.50 - Vijesti na Drugom
23.00 - Tempted, američki film
00.35 - Zapadno krilo 7., serija
01.15 - Pregled programa za četvrtak

07.05 Slatki Kamp
07.30 Palčica, crtana serija
07.55 Ups, Drele!, humoristični show
08.20 Djevojke s Beverly Hillsa, serija
09.00 Sudnica Mealni Vukmirice, court show
10.00 Nova lova, TV igra
12.00 Vijesti
12.25 Ups, Drele!, humoristični show
13.10 Svi vole Raymonda, serija
14.20 Vrtlarova kći, serija
15.20 Oluja, serija
16.25 Zemlja strasti, serija
17.15 Vijesti Nove TV
17.30 Zemlja strasti, serija
18.20 Sudnica Melani Vukmirice, court show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Kviskoteka, kviz
21.05 U sridu, društveno politički magazin
22.15 Vijesti Nove TV
22.25 Novac, business magazin
22.55 Will i Grace, serija
23.25 Seinfeld, serija
23.55 Futurama, serija
00.20 National geographic report: Arktik: Život na rubu
00.25 U kraljicu i državu ja vjerujem, igrani film
02.05 U sridu, društveno politički magazin
03.05 JAG, serija
03.55 Kraj programa

07.20 Fifi i cvjetno društvo
07.55 Montecristo, (R)
08.45 Princ iz Bel- Aira, (R)
09.15 Puna kuća, (R)
09.40 Pod istim krovom, (R)
10.05 Bračne vode, (R)
10.30 Roseanne
10.55 Sudnica, show (R)
11.55 Vijesti
12.00 Exploziv, magazin (R)
12.30 Zabranjena ljubav, sapunica (R)
12.55 Začin života, telenovela
13.45 Montecristo, telenovela
14.40 Deseta policijska, dramska serija
15.35 Princ iz Bel- Aira, humoristična serija
16.00 Puna kuća, humoristična serija
16.30 Pod istim krovom, humoristična serija
16.55 Sam svoj majstor, humoristična serija
17.20 Bračne vode, humoristična serija

17.50 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Exploziv, magazin
19.40 Zabranjena ljubav, sapunica
20.05 Kosti, kriminalistička serija
20.55 Nestali, kriminalistička serija
21.50 Vatrni dečki, dramska serija
22.40 Zaboravljeni slučaj, kriminalistička serija
23.30 Vijesti
23.45 Veseli kamperi, igrani film, komedija (R)

**ČETVRTAK
18.1.2007.**

06.50 - TV kalendar
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Villa Maria, serija
10.00 - Vijesti
10.06 - Loin du Fidel, dokumentarni film
11.05 - Trenutak spoznaje, znanstveno-obrazovna emisija
12.00 - Dnevnik
12.30 - Zora, serija
14.15 - Odletjet ću 2., serija
15.10 - Timon i Pumbaa, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Osam kuhara, dokumentarna emisija
16.35 - Život uživo
17.30 - Vijesti
17.50 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
19.57 - Sport
20.05 - Tko želi biti milijunaš?, kviz
22.00 - Pola ure kulture
22.35 - Otvoreno
23.30 - Vijesti iz kulture
23.40 - Transfer
00.20 - Out of Line, američki film
01.55 - Odletjet ću 2., serija
02.40 - Snaga pravde, serija
03.30 - CSI Miami 4., serija
04.15 - Moja žena i djeca 2., humoristična serija
04.40 - Pola ure kulture
05.10 - Brisani prostor
06.00 - Zora, serija

07.45 - TV raspored
07.50 - TV kalendar

08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Grimmove bajke, crtana serija
09.20 - NULTI SAT
09.35 - Glazbeceda
09.55 - Kokice
10.20 - Četvero protiv Z, serija za mlade
10.50 - Limeni nos, crtana serija
11.15 - Limeni nos, crtana serija
11.40 - Leif Ericson, dječak koji je otkrio Ameriku - američki animirani film
13.10 - Callas Forever, film
15.00 - Jesam te! 4., humoristična serija
15.20 - M.A.S.H. 5., humoristična serija
16.00 - Vijesti na Drugom
16.13 - Sasvim obični ljudi
16.45 - Zapadno krilo 7., serija
17.35 - Znati živjeti
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Otoci-zemlje-ljudi-pustolovine: Sado
19.40 - Moja žena i djeca 2., humoristična serija
20.05 - Svaki put kad se rastajemo, hrvatski film
21.20 - CSI Miami 4., serija
22.10 - Vijesti na Drugom
22.25 - Snaga pravde, serija
23.20 - Zapadno krilo 7., serija
00.00 - Pregled programa za petak

21.35 Forenzičari u potrazi za istinom, dokumentarna serija
22.30 Vijesti Nove TV
22.40 NAVY CIS, serija
23.40 Seinfeld, serija
00.10 Futurama, serija
00.35 Bolji život, igrani film
02.10 Novac, business magazin
02.35 JAG, serija
03.25 Kraj programa

07.20 Fifi i cvjetno društvo, crtana serija
07.55 Montecristo, telenovela (R)
08.45 Princ iz Bel- Aira, humoristična serija (R)
09.15 Puna kuća, humoristična serija (R)
09.40 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
10.05 Bračne vode, humoristična serija (R)
10.30 Roseanne, humoristična serija
10.55 Sudnica, show (R)
11.55 Vijesti, informativna emisija
12.00 Eksploziv, magazin (R)
12.30 Zabranjena ljubav, sapunica (R)
12.55 Začin života, telenovela
13.45 Montecristo, telenovela
14.40 Deseta policijska, dramska serija
15.35 Princ iz Bel- Aira, humoristična serija
16.00 Puna kuća, humoristična serija
16.30 Pod istim krovom, humoristična serija
16.55 Sam svoj majstor, humoristična serija
17.20 Bračne vode, humoristična serija
17.50 Sudnica, show
18.45 Vijesti, informativna emisija
19.10 Eksploziv, magazin
19.40 Zabranjena ljubav, sapunica
20.05 Vjeruj u ljubav, show
21.10 Odvjetnik i njegov gost, igrani film, triler
22.55 Zaboravljeni slučaj, kriminalistička serija
23.45 Vijesti, informativna emisija
00.00 Kost, kriminalistička serija (R)
00.50 Nestali, kriminalistička serija (R)
01.35 Vatrene dečki, dramska serija (R)

07.05 Slatki Kamp, crtana serija
07.30 Palčica, crtana serija
07.55 Ups, Drele!, humoristični show
08.20 Djevojke s Beverly Hillsa, serija
09.00 Sudnica Melani Vukmirice, court show
10.00 Nova lova, TV igra
12.00 Vijesti
12.25 Ups, Drele!, humoristični show
13.10 Svi vole Raymonda, serija
14.20 Vrtlareva kći, serija
15.20 Oluja, serija
16.25 Zemlja strasti, serija
17.15 Vijesti Nove TV I Hypo ski report
17.30 Zemlja strasti, serija
18.20 Sudnica Mealni Vukmirice, court show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Istraga, kriminalistički magazin

OVOGA PETKA BEZ TV TJEDNIKA NA YU ECO

Emisija na hrvatskome jeziku TV Tjednik neće se emitirati u petak 12. siječnja na programu YU ECO televizije. O daljnjem emitiranju gledatelji će biti obaviješteni naknadno.

FILM TJEDNA

VRANA

američki film

(THE CROW, 1994.)

HRT 1, subota 13.1.2007., 00.30

Fantastičan akcijski film. Staro vjerovanje kaže da vrana odvodi duše preminulih u svijet mrtvih. Ponekad vrana mrtve može vratiti u svijet živih. Eric i Shelly trebali su se vjenčati na samu Noć vještica, ali noć prije nju su silovali i nasmrtn pretukli, a njega ubili nožem i hicima iz pištolja opskurni kriminalci u službi morbidnog Tipa Dollara. Godinu dana kasnije vrana oživljava Erica i on se želi osvetiti ljudima koji su uništili njegovu i Shellynu sreću. Na tom putu pomoć će mu pružiti djevojčica Sarah, koja je njemu i Shelly bila kao vlastita kći, te policijski narednik Albrecht...

»Vrana« je kulturni status stekao osobujnom darkerskom ikonografijom i dizajnom, ali i tragičnom sudbinom glavnog glumca Brandona Leeja, koji je nesretnim slučajem, pod ne baš jasnim okolnostima, u 28. godini izgubio život pri samom kraju snimanja. Kao da je tužna sudbina njegova oca, legendarnog kralja borilačkih filmova Brucea Leeja, čija je smrt u 32. godini ostala ovijena velom nepoznanica, prešla i na njega. Redatelj Alex Proyas kasnije je snimio, također u žanru fantastike, podjednako zanimljiv film »Grad tame«, a u prvu ligu hollywoodskih redatelja plasirao se prošle godine slobodnom obradom motiva znanstveno-fantastične proze Isaaca Asimova »Ja, robot«. Uloge: Brandon Lee, Rachele Davis, Ernie Hudson, Michael Wincott, Bai Ling, Sofia Shinas
Scenaristi: David J. Schow i John Shirley (prema stripovima Jamesa O'Barra)
Redatelj: Alex Proyas

Udruga hrvatske mladeži »Krov«

Poziv u članstvo

Pozivamo zainteresirane mlade, koji se žele uključiti u rad udruge hrvatske mladeži »Krov«, da prisustvuju promidžbi i upisu novog članstva. Susret će se održati 19. siječnja u prostorijama zgrade »dr. Vinka Perčića«, Bledska 2, s početkom u 19 sati. Sve informacije mogu se dobiti i putem mobitela 063 773 78 91 te putem maila krov@tippnet.co.yu.

Priznanje za rad

Štovano Uredništvo Hrvatske riječi

Povodom 200. broja tjednika Hrvatska riječ primite moje iskrene izraze sreće i priznanja vašega rada.

Tjednik Hrvatska riječ je ušao u naše domove i u naša srca. Od prvoga pa do 200. jubilarnog broja napravili ste veliki skok, kako u sadržajnom, tako i u tehničkom aspektu.

Želim Vam svima daljnji napredak tjednika u Novoj 2007. godini.

Vaš stalni pretplatnik

Prim. dr. sc. Stjepan Skenderović

In memoriam

Otišao je u vječnu domovinu naš prijatelj i učitelj, velečasni, gospodin Josip Temunović.

»Naći ću svoje svjetlo u nekom kutu, na nekom brijegu«... napisao si u jednoj svojoj pjesmi.

Uvjereni smo da si našao svjetlo, milost i Dobrotu koju često u životu nisi imao.

U molitvi s Tobom zahvalni Tvoji prijatelji

Tomislav, Snježana, Bela, Kata, Zlata, Jela, Gabrijela, Cecilija, Dora, Ana i Miroslav, Ana i Tomislav, Kata Š.

Umjesto cvijeća prilag za Amor Vincit.

Pretplatite se!

TUZEMSTVO

- ☐ 6 mjeseci – 800 dinara
☐ 1 godina – 1.500 dinara

Dostavite nam kopiju uplatnice i popunite adresu na koju želite da Vam šalje "Hrvatska riječ" svakog tjedna.

Hrvatska riječ

Ime i prezime:

Ulica i broj:

Mjesto i zemlja:

Telefon i e-mail:

Ovu narudžbenicu i uplatnicu pošaljite na adresu uredništva:

NIU "Hrvatska riječ", Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Uplatu izvršiti na broj žiro računa 355-1023208-69

INOZEMSTVO

- ☐ 1 godina – 70 EUR.

SWIFT: VIBUNCS 22
 VOJVODANSKA BANKA
 AD MS IIL, SUBOTICA
 IBAN: CS7335500000200292421
 NIT: Hrvatska riječ,
 Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica.

Nama je dovoljno da znate za nas...

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karađorđev put 2,

telefon (danonoćno): (024) 55-44-33

- Horgoš, Borisa Kidriča 7,

telefon (danonoćno): (024) 792-202

Raspored sprovoda i umrlice na

Internetu: www.funero.co.yu

e-mail: funero@funero.co.yu

Mogućnost odloženog plaćanja

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE
"URNA"
 A.D.-d.o.o.

Trg žrtava fašizma br. 1

PREDUZEĆE ZA PRODAJU
 POGREBNE OPREME
 PREVOZ I CEREMONIJAL
 SAHRANE

Tel.: 024/558-011

Cvečara:
Tel.: 024/557-130

SUBOTICA-TRANS obavlja putnike na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica - Zagreb,

važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno

- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)

- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koje se dobije na autobusnoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332din., a u jednom smjeru 1.960 din.)

POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA IZRAVNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA U OBA SMJERA I VAŽE 30 DANA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

**Zlatna medalja
za kvalitetu 2005.**

Pravi izbor

www.tippnet.co.yu Tel.: 555-765 E-mail: support@tippnet.co.yu

VELIKO PRELO 2007

27. SIJEČNJA 2007. GODINE
U DVORANI SPORTOVA U SUBOTICI
S POČETKOM U 19.30 SATI

GLAZBA:

NAJBOLJI HRVATSKI TAMBURAŠI
"ZLATNI DUKATI"

ANSAMBL "RAVNICA" IZ SUBOTICE

*Prelo kupi
svaki mu se divi,
nek se znade
da Bunjevac živi!*

N. Kujundžić 1879.

HKC "Bunjevačko kolo"
Subotica